

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**MIEJSCOWY PLAN ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO DLA TERENÓW POŁOŻONYCH
W OBRĘBACH EWIDENCYJNYCH WOJSŁAWICE, HUTA,
TUROWIEC, PUTNOWICE WIELKIE,
MAJDAN OSTROWSKI I KUKAWKA**

GRUDZIEŃ 2023

Autorzy:

mgr inż. Elżbieta Mazurek

mgr inż. Sylwester Becz

Spis treści

1.	WPROWADZENIE	5
2.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.....	10
3.	CEL I ZAKRES OPRACOWANIA.....	11
4.	MATERIAŁY WYJŚCIOWE.....	11
5.	METODY BADAWCZE ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO .	12
6.	INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH USTALENIACH MIEJSCOWEGO PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	12
7.	POŁOŻENIE, UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU.....	14
	7.1. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE I RZEŻBA TERENU.....	16
	7.2. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE I RZEŻBA TERENU.....	17
	7.3. WODY POWIERZCHNIOWE.....	20
	7.4. WODY PODZIEMNE.....	25
	7.5. GLEBY.....	27
	7.6. WARUNKI KLIMATYCZNE.....	29
	7.7. SZATA ROŚLINNA.....	29
	7.8. FAUNA	30
	7.9. POWIĄZANA PRZYRODNICZE	31
	7.10. WALORY PRZYRODNICZE, KRAJOBRAZOWE I KULTUROWE	32
	7.10.1. WALORY KRAJOBRAZOWE.....	32
	7.10.2. OCHRONA PRZYRODY.....	33
	7.10.3. OCHRONA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO	35
8.	JAKOŚĆ ŚRODOWISKA ORAZ JEGO NATURALNA ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI	37
	8.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE.....	37
	8.2. HYDROSFERA	38
	8.3. LITOSFERA I PEDOSFERA	41
	8.4. BIOSTERA.....	41
	8.5. KLIMAT	42
9.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU	43
10.	PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJA PROJEKTU ZMIANY PLANU.....	44
	10.1. OCHRONA PRZYRODY.....	44
	10.2. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH	46
	10.3. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ.....	48
	10.4. OGRANICZENIA WYNIKAJĄCE Z LOKALIZACJI CMENTARZA	48
	10.5. TERENY ZAGROŻONE OSUWISKAMI.....	48
	10.6. OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH	49
	10.7. OCHRONA ZABYTKÓW.....	49
	10.8. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ ORAZ UCIAŹLIWOŚĆ AKUSTYCZNA	50
11.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO I KRAJOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE	51
12.	PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.....	57

12.1. IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH ZE ZMIANY W PRZEZNACZENIU TERENÓW.....	61
12.2. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA NATURALNEGO	62
13. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII.....	75
14. ZMIANY W FUNKCJONOWANIU ŚRODOWISKA	75
15. PODSUMOWANIE PROGNOZOWANEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO	76
16. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PLANU	78
17. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU.....	79
18. WSKAZANE TRUDNOŚCI PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY WYNIKAJĄCE Z CHARAKTERU ZMIAN	79
19. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU	80
20. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	80

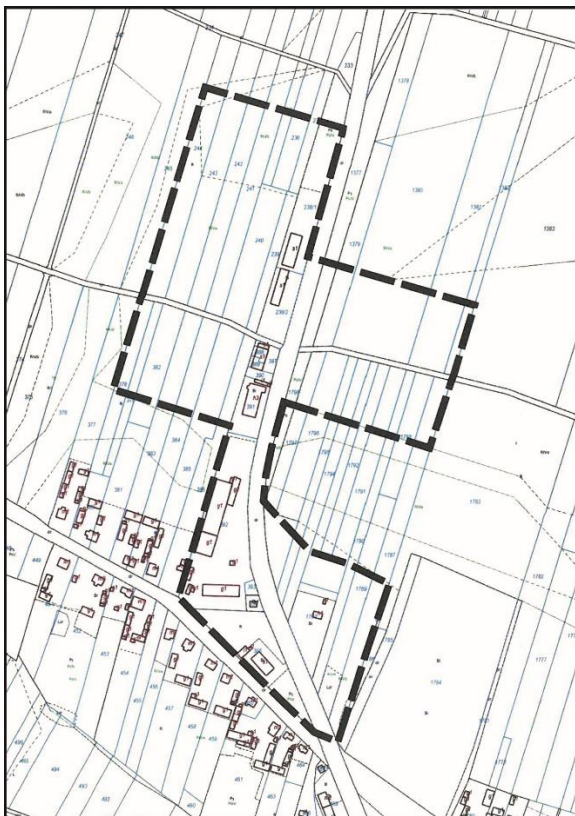
1. WPROWADZENIE

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach ewidencyjnych Wojśławice, Huta, Turowiec, Putnowice Wielkie, Majdan Ostrowski i Kukawka, opracowywanego na podstawie Uchwały Nr XLIX/241/2022 Rady Gminy Wojśławice z dnia 28 grudnia 2022 roku o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wojśławice w zakresie lokalizacji terenów produkcji i usług oraz elektrowni fotowoltaicznych o mocy powyżej 500 kW. Sporządzany miejscowy plan stanowić będzie zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wojśławice uchwalonego uchwałą Nr VII/22/2003 Rady Gminy Wojśławice z dnia 31 marca 2003 roku.

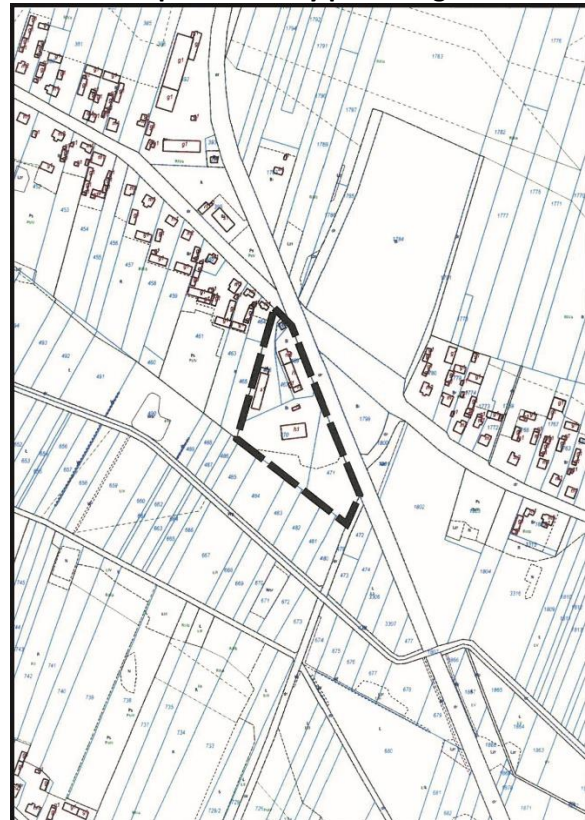
Obszary sporządzenia miejscowego planu przedstawione zostały na 16 załącznikach graficznych do uchwały.

Zakres zmiany planu dotyczy zmiany przeznaczenia terenów pod funkcje działalności gospodarczej tj. produkcji i usług oraz elektrowni fotowoltaicznej.

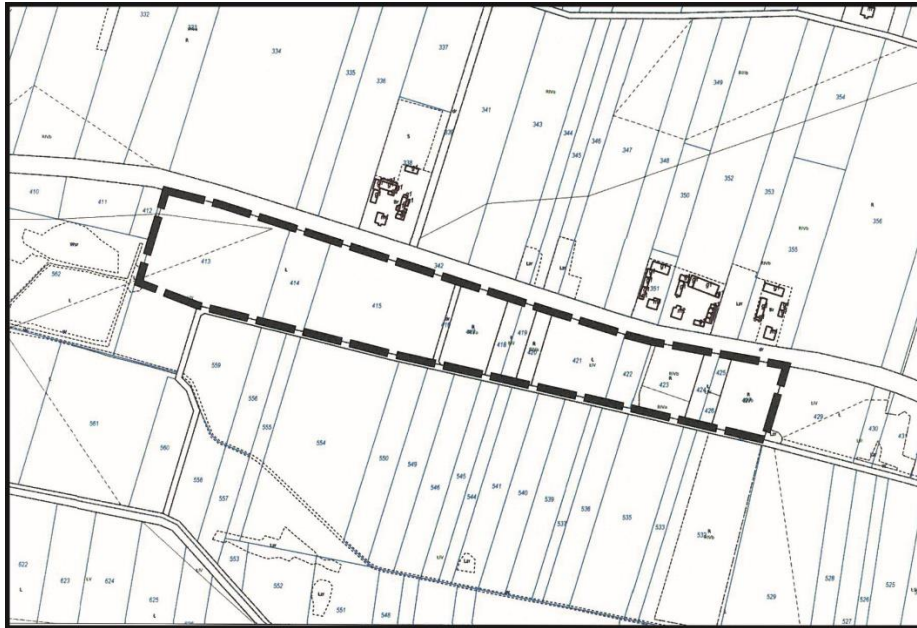
**Teren położony w obrębie Wojśławice
przeznaczony pod usługi i produkcję**

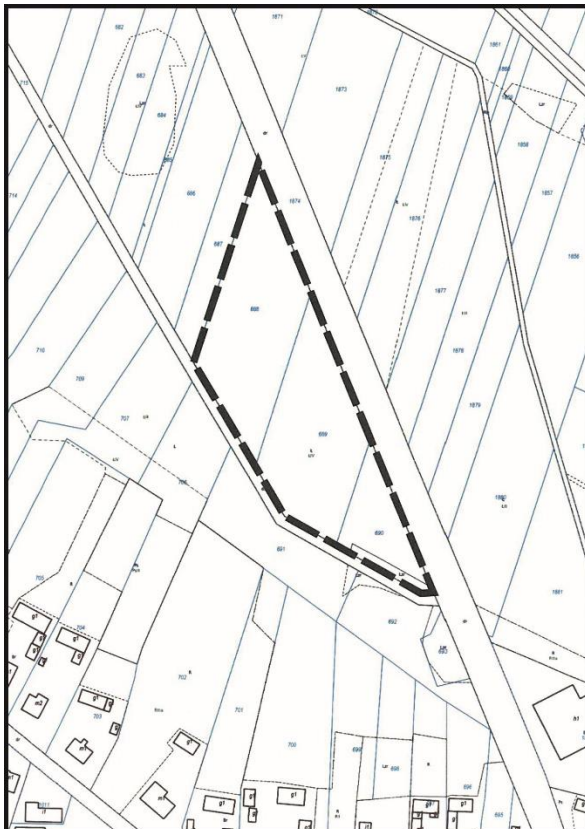
**Teren położony w obrębie Wojśławice
przeznaczony pod usługi**

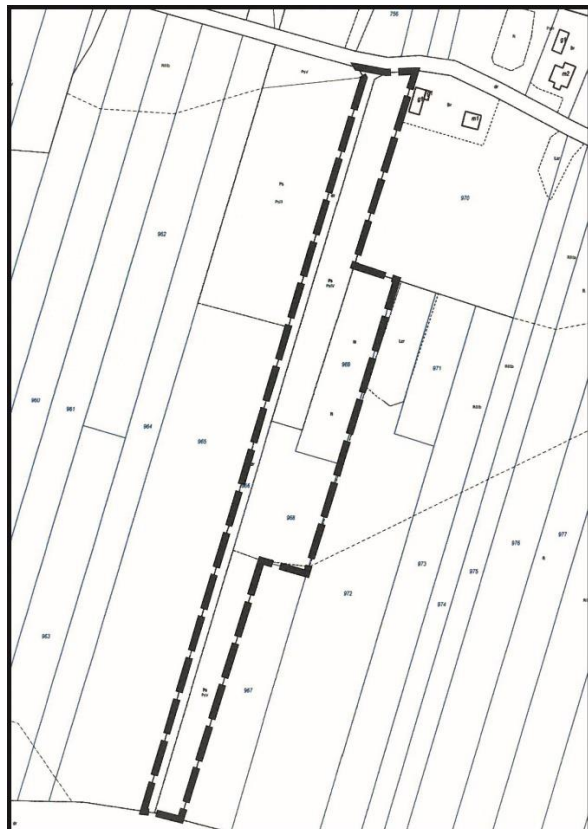
**Teren położony w obrębie Wojstawice
przeznaczony pod usługi i produkcję oraz elektrownię fotowoltaiczną**

**Teren położony w obrębie Wojstawice
przeznaczony pod usługi i produkcję**

**Teren położony w obrębie Wojstawice
przeznaczony pod usługi i produkcję**

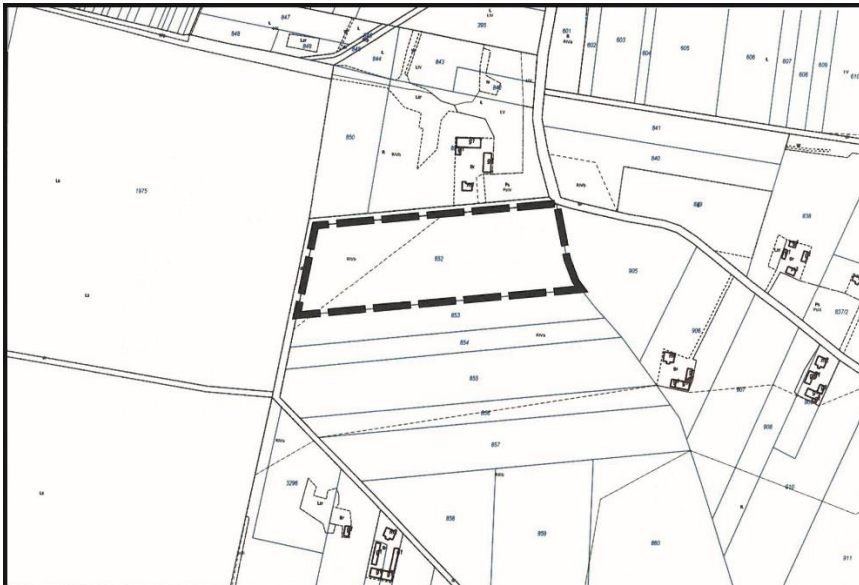
**Teren położony w obrębie Wojstawice
przeznaczony pod elektrownię słoneczną**

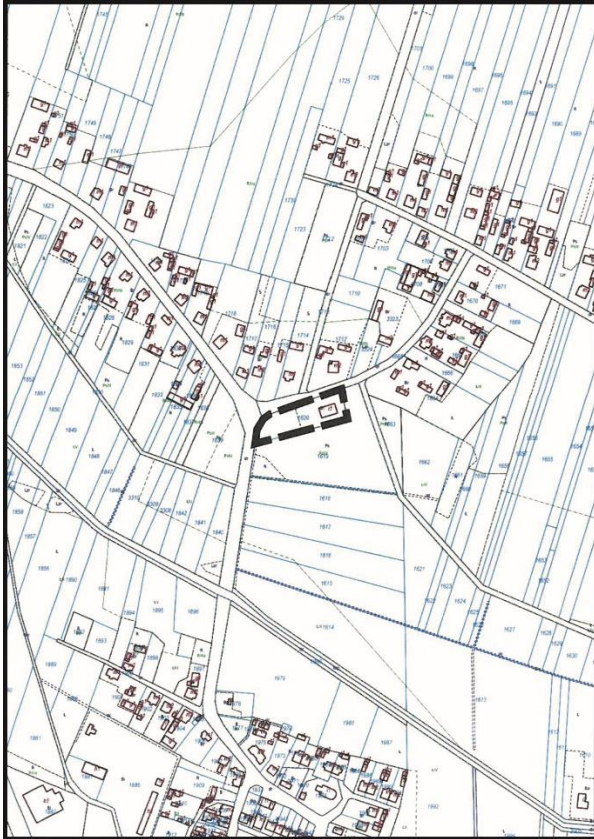
**Teren położony w obrębie Wojstawice
przeznaczony pod usługi**

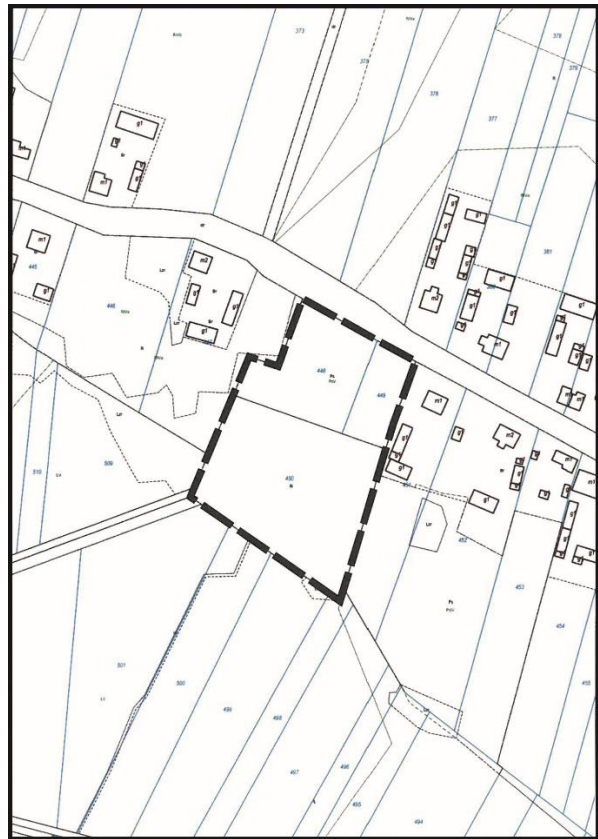
**Teren położony w obrębie Wojstawice
przeznaczony pod elektrownię słoneczną**

**Teren położony w obrębie Wojstawice
przeznaczony pod usługi**

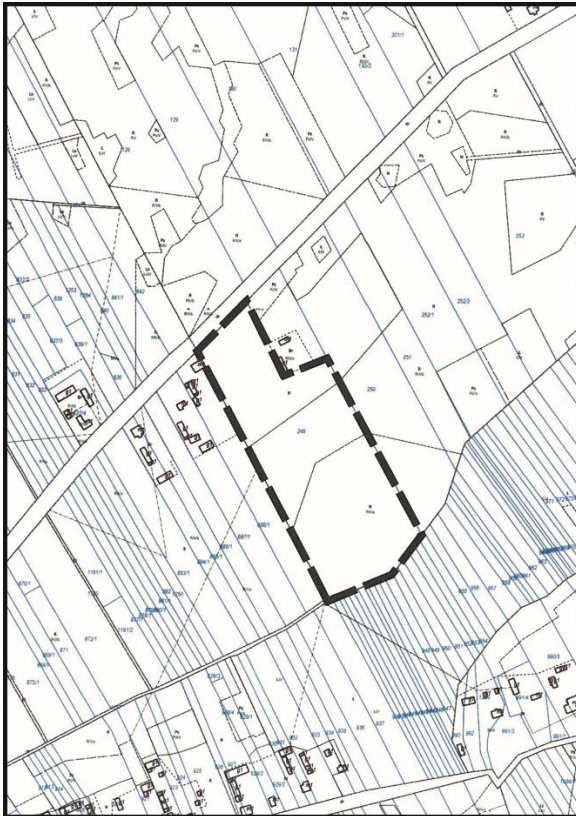
**Teren położony w obrębie Wojstawice
przeznaczony pod usługi lub zieleni urządzonej**

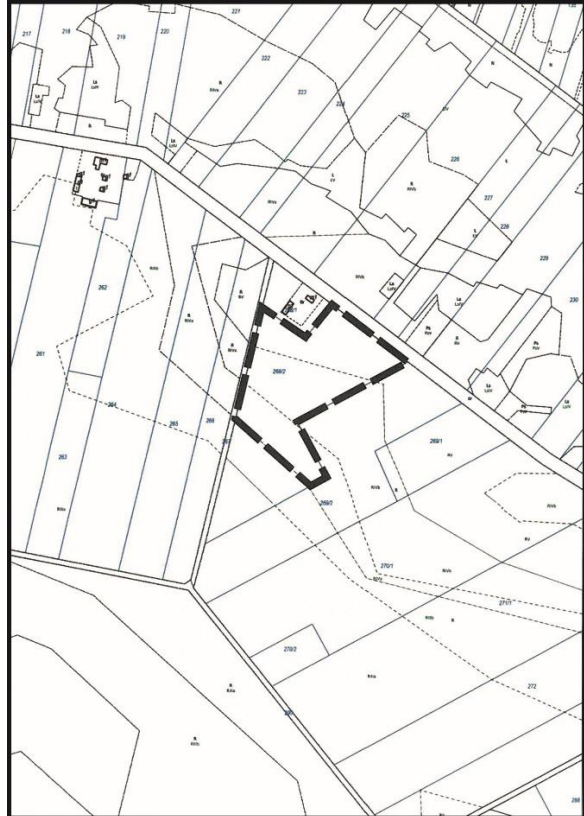
**Teren położony w obrębie Huta
przeznaczony pod elektrownię słoneczną**

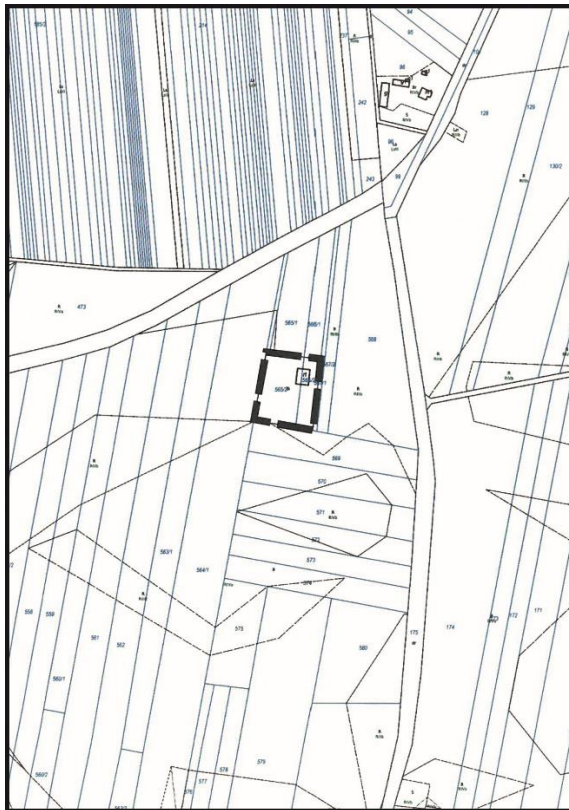
**Teren położony w obrębie Turowiec
przeznaczony pod elektrownię słoneczną**

**Teren położony w obrębie Putnowice Wielkie
przeznaczony pod elektrownię słoneczną**

**Teren położony w obrębie Kukawka
przeznaczony pod ujęcie wody**

**Teren położony w obrębie Majdan Ostrowski
przeznaczony pod elektrownię słoneczną**

**Teren położony w obrębie Wojstawice
przeznaczony pod usługi i tereny zabudowy zagrodowej**

2. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Podstawę prawną sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko stanowi art. 46 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1094, z późn. zm.). Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Przez strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko rozumie się, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu, studium i programu, obejmujące w szczególności:

- uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko,
- sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzyskanie wymaganych ustawą opinii,
- zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

3. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Określa go *art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku (...)*, zgodnie z którym prognoza zawiera:

- informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami;
- informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy;
- propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jego przeprowadzania;
- informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko;
- streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

określa, analizuje i ocenia:

- istniejący stan środowiska, w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem;
- istniejące problemy oraz cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu;
- przewidywane znaczące oddziaływania;

przedstawia:

- rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko;
- rozwiązania alternatywne, o ile zostanie wykazane, że istnieją możliwości ich wprowadzenia.

Zgodnie z *art. 52 ust. 1 ustawy o oś* informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie analizowanego dokumentu. Zakres prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Lublinie oraz z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Chełmie.

4. MATERIAŁY WYJŚCIOWE

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu sporządzono w oparciu o dostępne materiały, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe. Opracowanie wykonano na podstawie:

- wizji terenu;
- analizy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach ewidencyjnych Wojsławice, Huta, Turowiec, Putnowice Wielkie, Majdan Ostrowski i Kukawka;
- analizy obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojsławice zatwierdzonego uchwałą Nr XXXVIII/200/22 Rady Gminy Wojsławice z dnia 26 kwietnia 2022 roku;

- analizy opracowania ekofizjograficznego podstawowego sporządzonego na potrzeby zmiany Studium Uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojsławice, zmiany miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla trzech obszarów tj.: obręb Turowiec, obręb Majdan Ostrowski, obręb Nowy Majdan;
- analizy Gminnej Ewidencji Zabytków dla gminy Wojsławice;
- analizy archiwalnych materiałów fizjograficznych i geologicznych;
- analizy dokumentów o charakterze regionalnym, w tym w szczególności Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego oraz Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego;
- analizy Raportów o stanie środowiska województwa lubelskiego;
- literatury przedmiotu i obowiązujących w dniu podjęcia uchwały o przystąpieniu do opracowania projektu zmiany miejscowego planu, aktów prawnych (spis w załączeniu), o ile tak stanowią przepisy szczególne.

5. METODY BADAWCZE ZASTOSOWANE PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Informacje uzyskane z materiałów wymienionych powyżej oraz podczas wizji terenowych pozwoliły na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na ich podstawie określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, wód i klimatu akustycznego oraz wskazano obecny sposób i stan zagospodarowania obszaru objętego projektem oraz jego najbliższego otoczenia.

Ponadto w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu miejscowego planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy, podatności poszczególnych terenów na degradację oraz konieczności przeprowadzenia przekształceń funkcjonalno-przestrzennych omawianego obszaru.

Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w tym kontekście – stopień ogólności ustaleń projektu planu. Ponieważ na etapie sporządzenia miejscowego planu nie są określone konkretne realizacyjne rozwiązania technologiczne, prognoza ma jedynie charakter jakościowy.

6. INFORMACJA O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH USTALENIACH MIEJSCOWEGO PLANU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

Zgodnie z *art. 4 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* celem opracowania miejscowego planu jest ustalenie przeznaczenia terenów, rozmieszczenia inwestycji celu publicznego oraz określenie sposobów zagospodarowania i warunków zabudowy terenu.

Głównym celem opracowania projektu miejscowego planu jest:

- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku graficznym Nr 1, położonego w obrębie ewidencyjnym Wojsławice** – przeznaczenie terenu usług i produkcji, składów i magazynów oraz terenów rolniczych pod funkcje usługowe, usług lub produkcji oraz terenu gazownictwa wraz z towarzyszącą infrastrukturą komunikacyjną;
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 2 położonego w obrębie Wojsławice** – przeznaczenie terenu usług i terenu rolniczego pod funkcje usługowe,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 3 w obrębie Wojsławice** – przeznaczenie terenu zabudowy zagrodowej oraz terenów rolniczych pod funkcje usług lub produkcji oraz elektrowni słonecznej,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 4 w obrębie Wojsławice** – przeznaczenie terenu komunikacji pod funkcje usług lub produkcji,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 5 w obrębie Wojsławice** – przeznaczenie terenu produkcji i terenu zalesień pod funkcje usług lub produkcji wraz z komunikacją obsługującą tereny,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 6 w obrębie Wojsławice** – przeznaczenie terenu urządzeń usuwania nieczystości stałych oraz terenów rolniczych pod funkcje elektrowni fotowoltaicznej,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 7 w obrębie Wojsławice** – przeznaczenie terenów rolniczych pod funkcje elektrowni fotowoltaicznej,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 8 w obrębie Wojsławice** – przeznaczenie terenów komunikacji samochodowej (parkingu) oraz terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenów rolniczych pod funkcje usługowe oraz zieleni urządzonej i naturalnej,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 9 w obrębie Wojsławice** – przeznaczenie terenów rolniczych pod funkcje zabudowy usługowej,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 10 w obrębie Wojsławice** – przeznaczenie terenów rolniczych i zabudowy zagrodowej pod funkcje terenów wód powierzchniowych oraz usług lub zieleni urządzonej,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 11 w obrębie Huta** – przeznaczenie terenów rolniczych pod funkcje elektrowni słonecznej,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 12 w obrębie Turowiec** – przeznaczenie terenów rolniczych i zabudowy zagrodowej pod funkcje elektrowni słonecznej,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 13 w obrębie Putnowice Wielkie** – przeznaczenie terenów rolniczych pod funkcje elektrowni słonecznej,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 14 w obrębie Majdan Ostrowski** – przeznaczenie terenów rolniczych pod funkcje elektrowni słonecznej,
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 15 w obrębie Kukawka** – przeznaczenie terenów rolniczych pod funkcje ujęcia wody (zgodnie z faktycznym użytkowaniem terenu),
- **odnośnie terenu wskazanego na załączniku Nr 16 w obrębie Wojsławice** – przeznaczenie terenów rolniczych pod funkcje zabudowy zagrodowej.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojsławice, przyjętego uchwałą Nr XXXVIII/200/22 Rady Gminy Wojsławice z dnia 26 kwietnia 2022 r.

Lokalizacja zmian planu miejscowego na rysunku kierunków SUIKZP gminy Wojśławice

Źródło: opracowanie własne

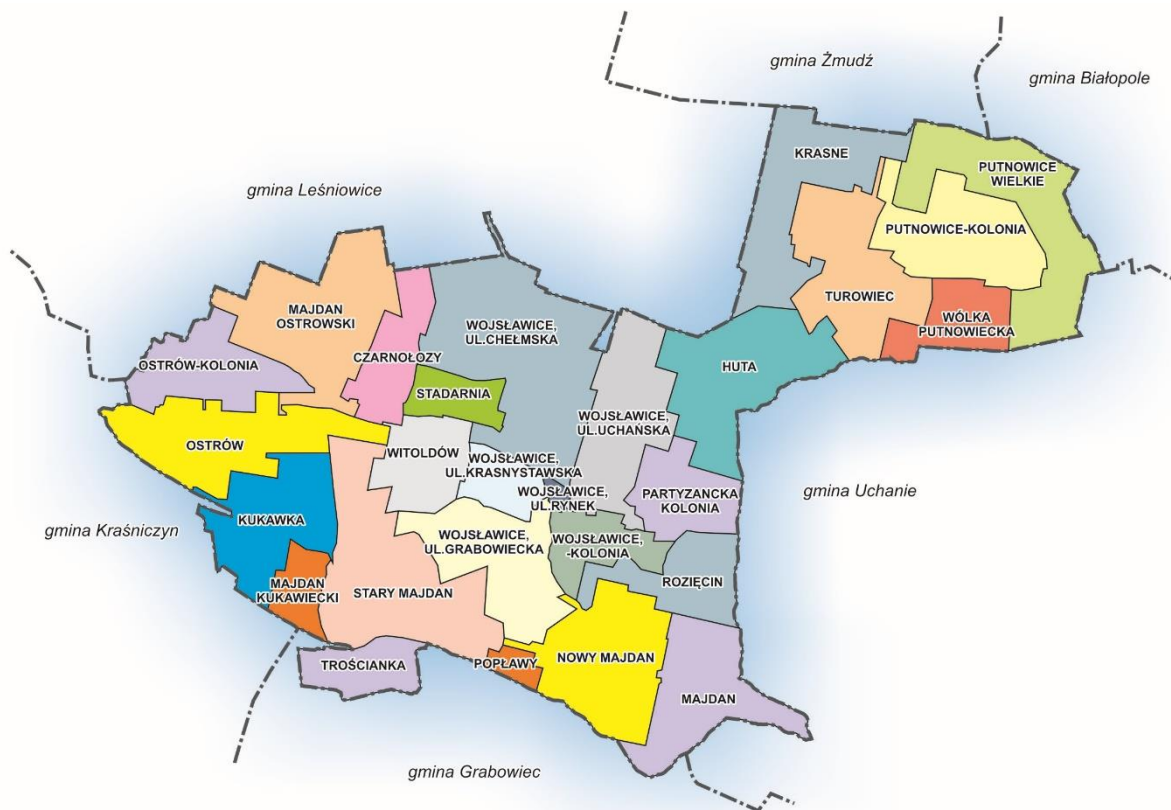
W myśl art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w studium uwzględnia się ustalenia strategii rozwoju województwa i planu zagospodarowania przestrzennego województwa, a także strategii rozwoju ponadlokalnego oraz strategii rozwoju gminy. Ustalenia Studium są natomiast wiążące dla sporządzanych planów miejscowych. Powyższe stanowi, że w projekcie planu obligatoryjnie uwzględnione zostały ustalenia dokumentów planistycznych i strategicznych, w tym:

- Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego do 2030 roku
- Planu zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego.

7. POŁOŻENIE, UŻYTKOWANIE I ZAGOSPODAROWANIE TERENU

Tereny opracowania miejscowego planu położone są w obrębach ewidencyjnych Wojśławice, Huta, Turowiec, Putnowice Wielkie, Majdan Ostrowski i Kukawka. Obszary rozmieszczone są w szesnastu różnych lokalizacjach, w związku z powyższym stan zasobów środowiska naturalnego scharakteryzowano dla obszaru całej gminy Wojśławice.

Podział gminy na sołectwa

Źródło: opracowanie własne

Wojsławice jest gminą wiejską o bogatych i dobrze zachowanych walorach krajobrazowych i przyrodniczych, które sprzyjają rozwojowi turystyki i rekreacji. Tereny rolnicze stanowią najważniejszy element nie tylko przestrzenny, ale również społeczno-gospodarczy, stanowiący główne źródło utrzymania większości mieszkańców. Wiodącą funkcję w gminie Wojsławice pełni rolnictwo, co jest szczególnie widoczne w strukturze użytkowania terenu. Użytki rolne stanowią 77 % ogólnej powierzchni gminy.

Miejscowość Wojsławice stanowi ośrodek administracyjno-usługowy, w którym ulokowały się różnego rodzaju usługi. Jest to również ośrodek, w którym występuje największe zapotrzebowanie na nowe tereny o funkcji pozarolniczej.

Lokalizacja terenów opracowania planu

Źródło: opracowanie własne

7.1. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE I RZEŹBA TERENU

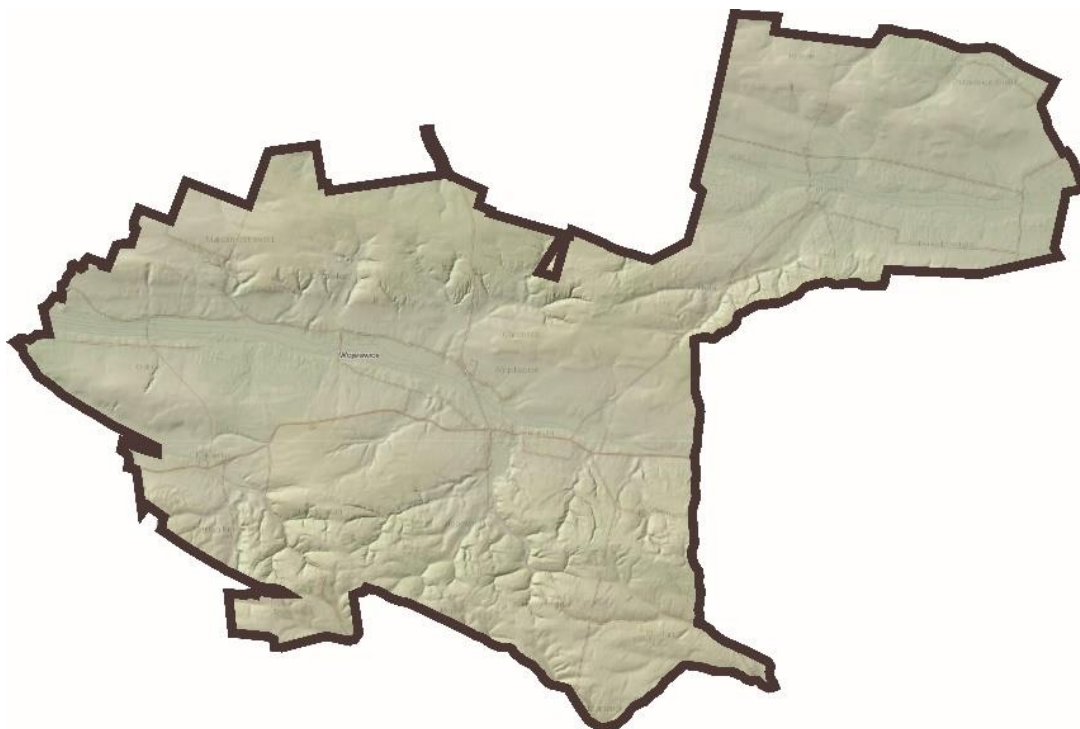
W podziale fizyczno-geograficznym (wg J. Kondrackiego „Regiony fizyczno-geograficzne Polski”, 2002 r.), obszar gminy położony jest w obrębie mezoregionu Działy Grabowieckie, który stanowi część makroregionu Wyżyny Lubelskiej, stanowiącego część prowincji – Wyżyny Polskie, w paśmie Wyżyn Europejskich.

Mezoregion Działy Grabowieckie charakteryzują równoleżnikowe garby skał górnokredowych, poprzecinane niewielkimi dolinami rzek oraz mniejszymi rozcięciami erozyjnymi. Garby najczęściej przykryte są pokrywami lessowymi lub pyłowymi, a miejscami cienkimi pokrywami deluwialnymi. Charakterystycznym elementem rzeźby terenu są wąwozy, wycięte w osadach lessowych o stromych lub urwistych zboczach, sięgających wysokości ponad 20 m.

Krajobraz Gminy Wojsławice charakteryzuje się dużym urzeźbieniem, licznymi wąwozami i suchymi dolinami. Wojsławickie wąwozy osiągają długość do 2 km, przy głębokości od kilku do kilkunastu metrów. Wąwozy lokalnie nazywane są „debrami”. Z uwagi na bardzo liczne boczne odgałęzienia, stanowią niepowtarzalny krajobraz. W ukształtowaniu terenu gminy możemy wyodrębnić trzy zasadnicze części biegnące równolegle do siebie w kierunku wschód - zachód. Część środkową stanowi dolina rzeki Wojsławki, która w swym górnym biegu łączy się z lewym dopływem noszącym nazwę Barbarka. Od strony południowej dolina Wojsławki przechodzi w pasmo wzniesień, które stanowi główny maszyn Działów Grabowieckich i wznosi się na wysokość powyżej 300 m n.p.m. (teren podnosi się falami). Między grzbietami sąsiednich

fal spotyka się znaczne obniżenia w kształcie niecek. Masyw zbudowany jest na pokładzie kredowym zwanym opoką, który pokrywa warstwa lessu.

Rzeźba terenu - hipsometria

Źródło: na podstawie <https://mapy.geoportal.gov.pl/>

7.2. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE I RZEŻBA TERENU

Obszar gminy Wojślawice położony jest w peryferyjnej części platformy wschodnioeuropejskiej, w granicach Niecki Lubelskiej (nadbużańskiej), łagodnej struktury paleozoicznej, utworzonej ze skał karbońskich. Najstarsze utwory w podłożu to kambryjskie piaskowce (miąższość > 700 m). Powyżej występują margle i wapień ordowiku, których miąższość to maksymalnie 50 m, sylurskie iłowce i mułowce wapniste z soczewkami i laminami wapieni o miąższości 950 m oraz utwory dewonu dolnego - piaskowce, mułowce i iłowce, środkowego i górnego - wapień i dolomity. Miąższość węglonośnych osadów karbońskich (iłowce, mułowce, piaskowce z wkładkami węgla) to przedział od 600 m do 1600 m.

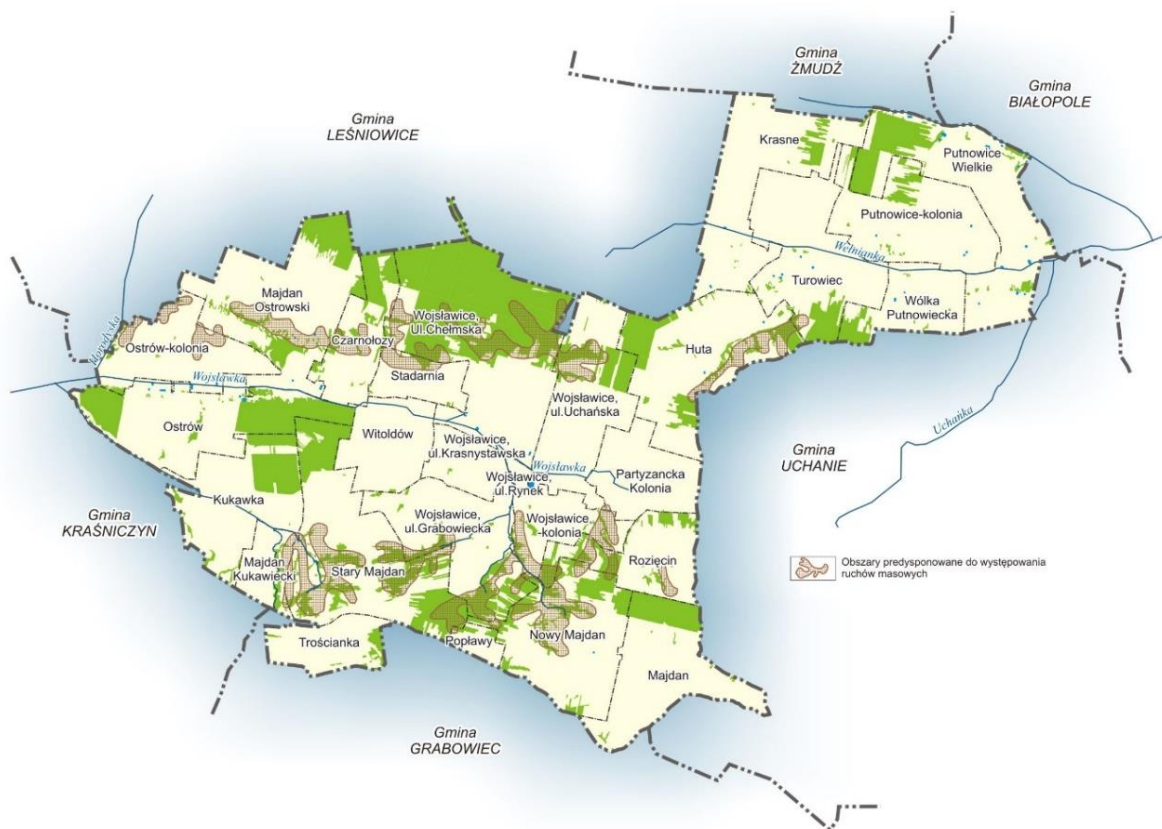
Powyżej utworów paleozoicznych zalegają utwory mezozoiczne - jurajskie, wykształcone są w postaci wapieni i dolomitów o miąższość ok. 100 m. Występujące nad nimi utwory kredy są reprezentowane przez osady węglanowe - głównie opoki, margle i kreda piszcząca. Miąższość utworów kredowych przekracza 200 m.

Kumulacje morfologiczne obecne na terenie opracowania tj. stoki wzniesień i kulminacje garbów o wysokościach bezwzględnych przekraczających 210 m n.p.m. budują opoki. Czwartorzędowe utwory pokrywowe występujące we wschodniej i centralnej części terenu budują głównie utwory piaszczyste oraz lokalnie (w dolinach dawnych cieków) - mułki rzeczne, namuły i torfy. Na zboczach wzgórz i lokalnych obniżeniach terenu występują również pokrywy deluwialne i lessowe.

Na skłonach wzgórz występują złożone warunki geologiczno - inżynierskie, związane z występowaniem gruntów skalistych – opok przykrytych warstwą utworów deluwialnych i lessowych. Stopień złożoności warunków jest uzależniony od stopnia krasowatości wyżej wymienionych utworów węglanowych. Opoki przy realizacji zabudowy wymagają zabezpieczenia przed działaniem wody – zapobieganie rozwojowi procesów erozji chemicznej (wypłukiwanie węgla wapnia). Brak zabezpieczenia ww. gruntów może doprowadzić także do powstawania wysadzin w wyniku jego przemarzania. W obniżeniach terenu stwierdza się niekorzystne warunki gruntowo – wodne, związane z obecnością gruntów nienośnych i płytkim występowaniem wód podziemnych. Realizacja przedsięwzięć na tym obszarze nie jest wykluczona, ale każdorazowo wymaga szczegółowych badań właściwości nośnych podłoża gruntowego.

Na terenie gminy Wojsławice nie zostały wyznaczone osuwiska i tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi, zgodne z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi. Na terenie gminy wyznaczone zostały natomiast przez Państwowy Instytut Geologiczny zasięgi obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych czyli rejonów, gdzie nie wyklucza się możliwości rozwoju ruchów masowych. Występują one w rejonie Majdanu Ostrowskiego, Ostrowa-Kolonii, Stadarni, Majdanu Kukawieckiego, Starego Majdanu, Nowego Majdanu, Kuty oraz w południowej części obrębu Wojsławice-Kolonii, co szczegółowo przedstawia rycina poniżej.

Obszary predysponowane do występowania ruchów masowych na terenie gminy Wojsławice

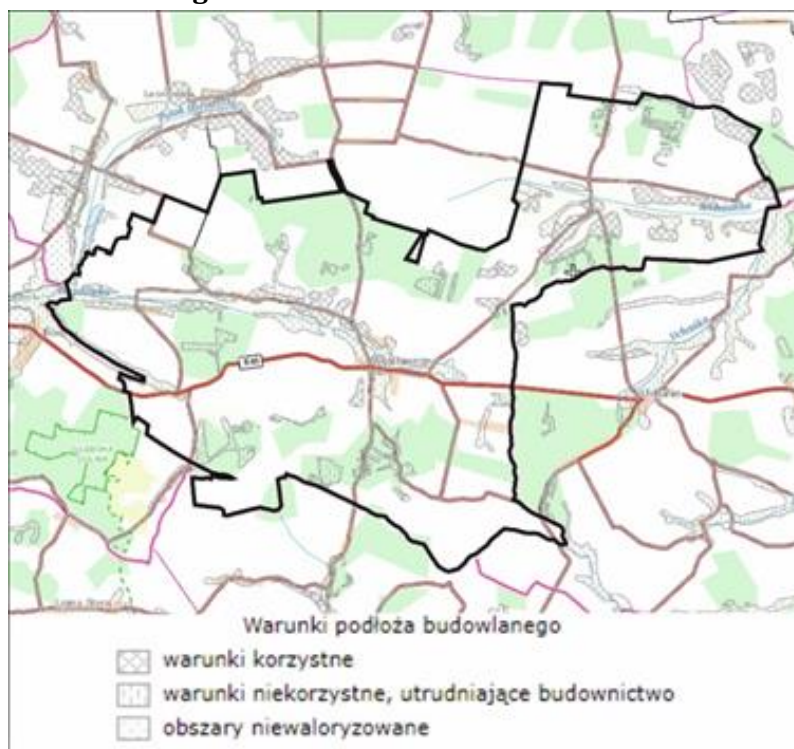
Źródło: opracowanie własne

Obszary te zostały wyznaczone na terenach garbów, koncentrację których obserwuje się w północnej i południowej części gminy. Pokrywą tych wierzchołków tworzą głównie lessy. Są to grunty wrażliwe na erozję powierzchniową (rozmywanie). Podłoże spełnia wymagania do lokalizacji zabudowy, jednak wymaga ochrony przed procesami erozyjnymi. Głównym ograniczeniem dla lokalizacji zabudowy na tym terenie to występowanie licznych wąwozów i jarów o czynnych procesach erozyjnych oraz zboczy o spadkach powyżej 10%.

Niekorzystne warunki geologiczne dla lokalizacji zabudowy występują na terenie doliny Wojsławki, którą tworzą przede wszystkim torfy niskie, namuły torfiaste oraz piaski i mułki (mady) rzeczne. Tereny te pokryte są nienośnymi gruntami organicznymi oraz słabonośnymi osadami rzecznościami o skrajnie niekorzystnych warunkach wilgotnościowych.

Procesy erozyjne dotyczą także obszarów płytkiego występowania skał węglanowych (kredowych) w postaci opoki. Gleby te wykazują wysoką wrażliwość na zmiany wilgotności i temperatury i podlegają procesom pęcznienia i przemarzania co przyczynia się do powstania wysadzin gruntu.

Warunki podłoża budowlanego

źródło: opracowanie własne na podstawie Mapy georodowiskowej Polski

Obszary objęte miejscowym planem nie są położone w zasięgu gruntów predysponowanych do ruchów masowych oraz charakteryzują się korzystnymi warunkami podłoża budowlanego – brak jest przeciwwskazań dla lokalizacji zabudowy.

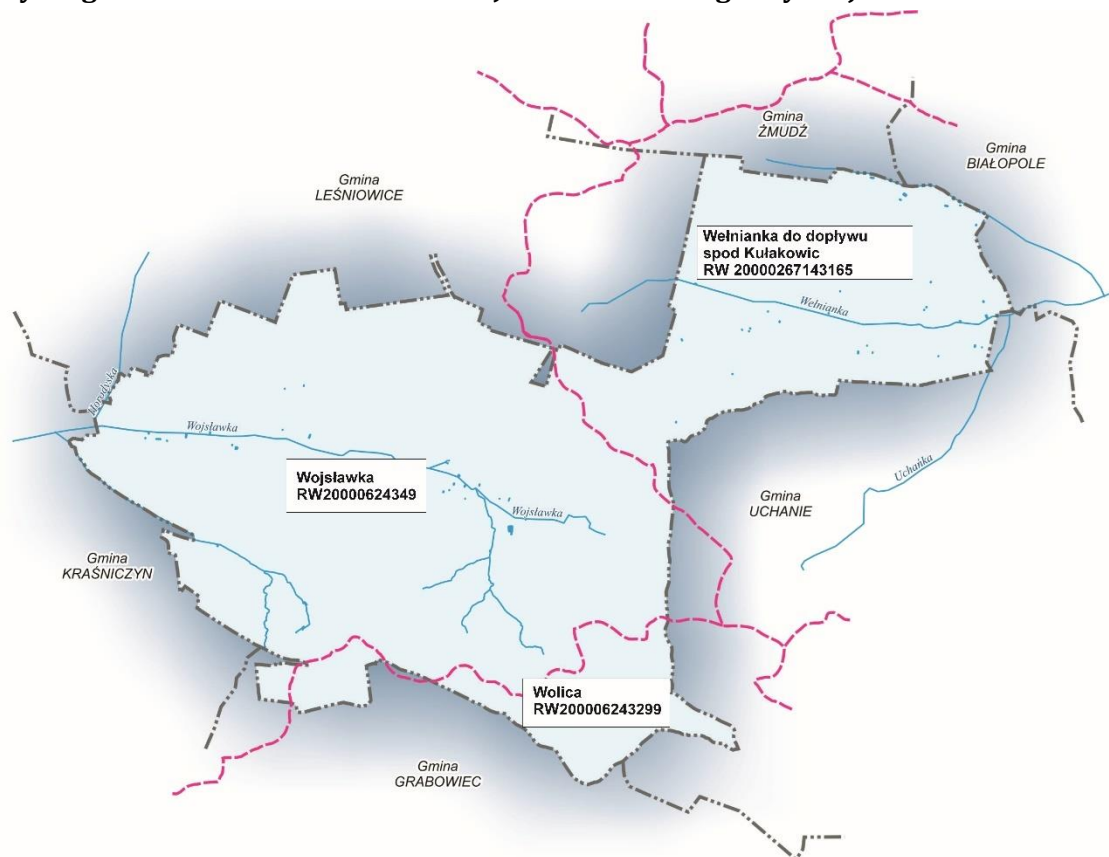
7.3. WODY POWIERZCHNIOWE

Gmina Wojsławice położona jest na pograniczu zlewni rzeki Bug i Wieprz. Północno – wschodnia część gminy leży w zlewni rzeki Wełnianki – dopływ Bugu. Pozostała część gminy tj.: środkowa i zachodnia – w zlewni rzeki Wieprz. Fragmenty południowej części gminy znajdują się w zlewni rzeki Wolicy.

Główną rzeką jest Wojsławka, która przepływa przez obszar gminy równoleżnikowo ze wschodu od źródła w miejscowości Wojsławice na zachód. Cechą charakterystyczną rzeki Wojsławki są szerokie, zmeliorowane doliny bez wyraźnych przejść w stronę wysoczyzny. Dolina rzeki Wojsławki posiada typowy przekrój w kształcie litery U. Zbocza doliny są strome, a dno płaskie i zabagnione. Średni spadek Wojsławki wynosi 1,4‰. Średni roczny przepływ notowany na wodowskazie w Orłowie (poza obszarem gminy) wynosi od 0,64 do 2,30 m³/s. Rzeką Wojsława jest w znacznym stopniu uregulowana. Oprócz rzeki Wojsławki przez gminę przepływa także rzeka Wełnianka. Duże odcinki rzeki są uregulowane. Dodatkowo na obszarze gminy występują źródła niewielkich cieków wodnych, jak również w miejscowości Wojsławice zlokalizowany jest zbiornik wodny.

Obszar gminy Wojsławice znajduje się w obrębie 3 Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP), granice których pokrywają się z granicami naturalnymi zlewni cieków powierzchniowych. Zachodnia część gminy położona jest w obrębie JCWP Wojsławka, natomiast wschodnia w obrębie Wełnianka do dopływu spod Kułakowic. Południowe obrzeża gminy znajdują się w obrębie JCWP Wolica.

Sieć hydrograficzna oraz rozmieszczenie JCWP na terenie gminy Wojsławice

źródło: opracowanie własne na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Tereny objęte zmianą planu znajdują się w dwóch zlewniach Wojśławka i Wełnianka do Dopływu spod Kułakowic.

Wykaz JCWP w granicach których położone są tereny objęte zmianą planu

Kod JCWP	Zlewnia	Status JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Aktualny stan JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Typ odstępstwa	Uzasadnienie derogacji
RW2000162663166	Wełnianka do dopływu spod Kułakowic	Zlewnia Bugu	naturalna część wód	slaby	poniżej dobrego	zły	zagrożona	<p>1) odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: MMI, EFI+PL/ IBI_PL; fluoranten(w). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań, którego zakres i skuteczność określono w PGW.</p> <p>2) Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI. Jest to spowodowane presjami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań określonych w PGW.</p>

RW20000624349	Wojśławka	Zlewnia Wieprza	naturalna część wód	umiarkowany	poniżej dobrego	zły	zagrożona	<p>1) Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: BZT5; bromowane difenylotetry(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań określonych w PGW.</p> <p>2) Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MMI. Jest to spowodowane presjami, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. Presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb. Warunkiem odstępowania jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań określonych w PGW.</p>
---------------	-----------	-----------------	---------------------	-------------	-----------------	-----	-----------	---

źródło: opracowanie własne na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

RW200009267143165

Welnianka do Dopływu spod Kulaków

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych z lokalizacją presji poboru i zrzutu

Sieć monitoringu JCWP 2022-2027, punkty pomiarowo-kontrolne (ppk):

- ppk - monitoring badawczy [0]
- ppk - monitoring operacyjny [0]
- ppk - monitoring diagnostyczny [0]
- ppk - monitoring operacyjny, badawczy [0]
- ppk - monitoring diagnostyczny, operacyjny [1]
- ppk - monitoring diagnostyczny, operacyjny, badawczy [0]

Granice administracyjne:

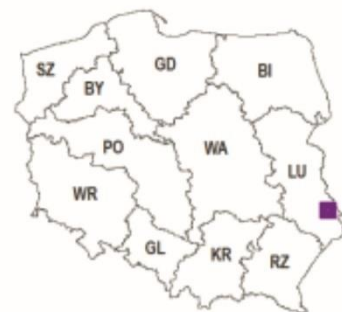
- Polski
- województwa
- powiatu
- gminy

Lokalizacja punktów poboru i zrzutu (aktualność danych: 2016 r.):

- Punkt zrzutu ścieków bytowych [0]
- Punkt zrzutu ścieków komunalnych [1]
- Punkt zrzutu ścieków przemysłowych [0]
- Punkt poboru wód powierzchniowych [0]
- Miejsce odwodnień zakładów górniczych [0]
- Kierunek przepływu wody
- JCWP rzecznych (RW)
- Pozostałe cieki
- Jeziora i zbiorniki wodne
- Obszar zlewni wybranej JCWP RW
- Zlewnie JCWP RW

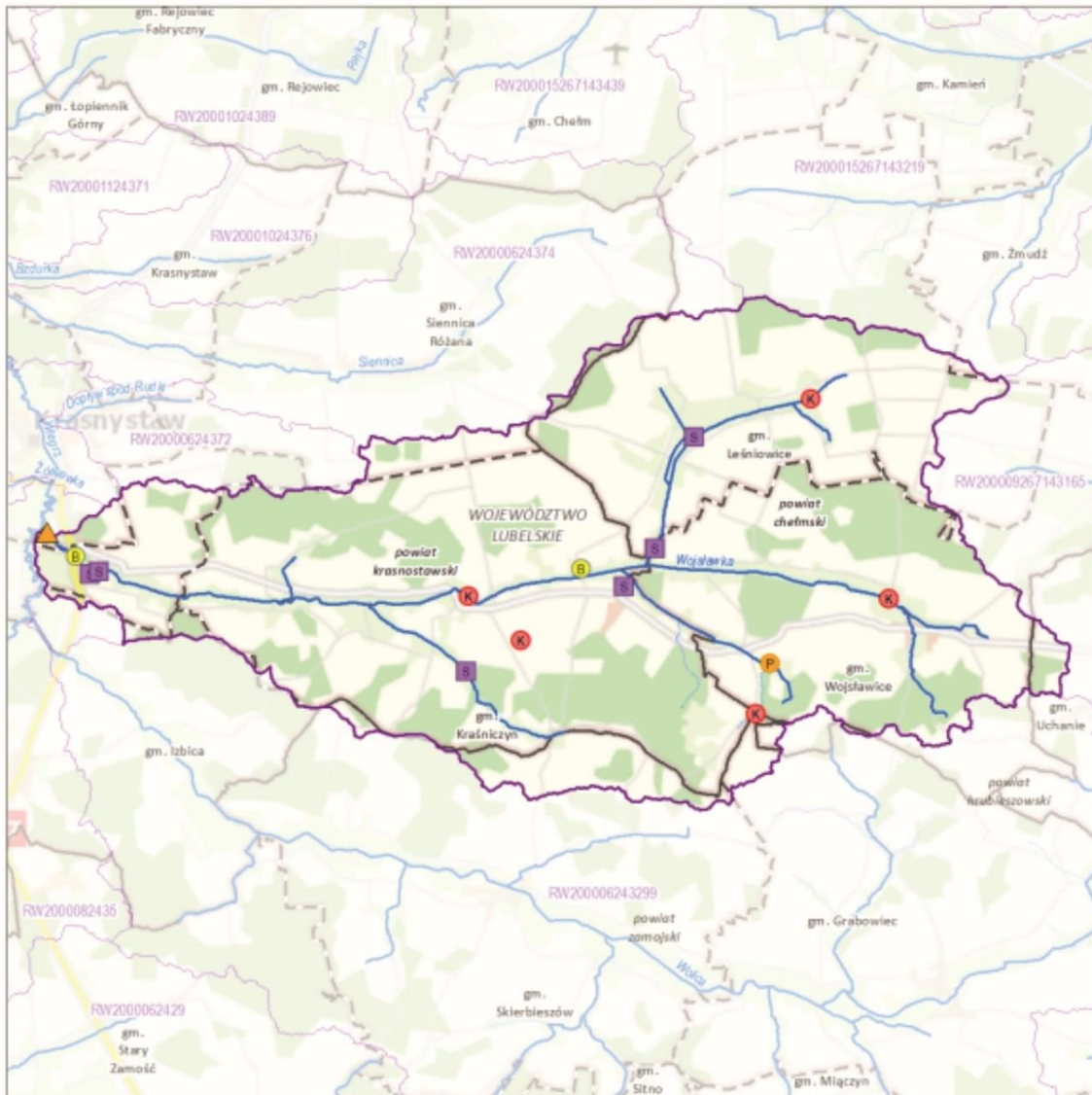
0 3,5 7 km

Lokalizacja zlewni JCWP na tle podziału na RZGW

[1] - liczba obiektów w zlewni wybranej JCWP RW (obiekty mogą nakładać się na siebie)
Mapa podkładowa BDOO i BDOT10k,
źródło: http://mapy.geoportal.gov.pl/wms/service/WMTS/guest/wmts/G2_MOBILE_500

Źródło: <http://karty.apgw.gov.pl/>

Zlewnia jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) rzecznych z lokalizacją presji poboru i zrzutu

Sieć monitoringu JCWP 2022-2027, punkty pomiarowo-kontrolne (ppk):

- ppk - monitoring badawczy [0]
- ppk - monitoring operacyjny [0]
- ppk - monitoring diagnostyczny [0]
- ppk - monitoring operacyjny, badawczy [0]
- ppk - monitoring diagnostyczny, operacyjny [1]
- ppk - monitoring diagnostyczny, operacyjny, badawczy [0]

Granice administracyjne:

- Polski
- województwa
- powiatu
- gminy

Lokalizacja punktów poboru i zrzutu (aktualność danych: 2016 r.):

- Punkt zrzutu ścieków bytowych [2]
- Punkt zrzutu ścieków komunalnych [5]
- Punkt zrzutu ścieków przemysłowych [1]
- Punkt poboru wód powierzchniowych [7]
- Miejsce odwodnień zakładów górniczych [0]
- Kierunek przepływu wody
- JCWP rzecznych (RW)
- Pozostałe cieki
- Jeziora i zbiorniki wodne
- Obszar zlewni wybranej JCWP RW
- Zlewnie JCWP RW

0 5,5 11 km

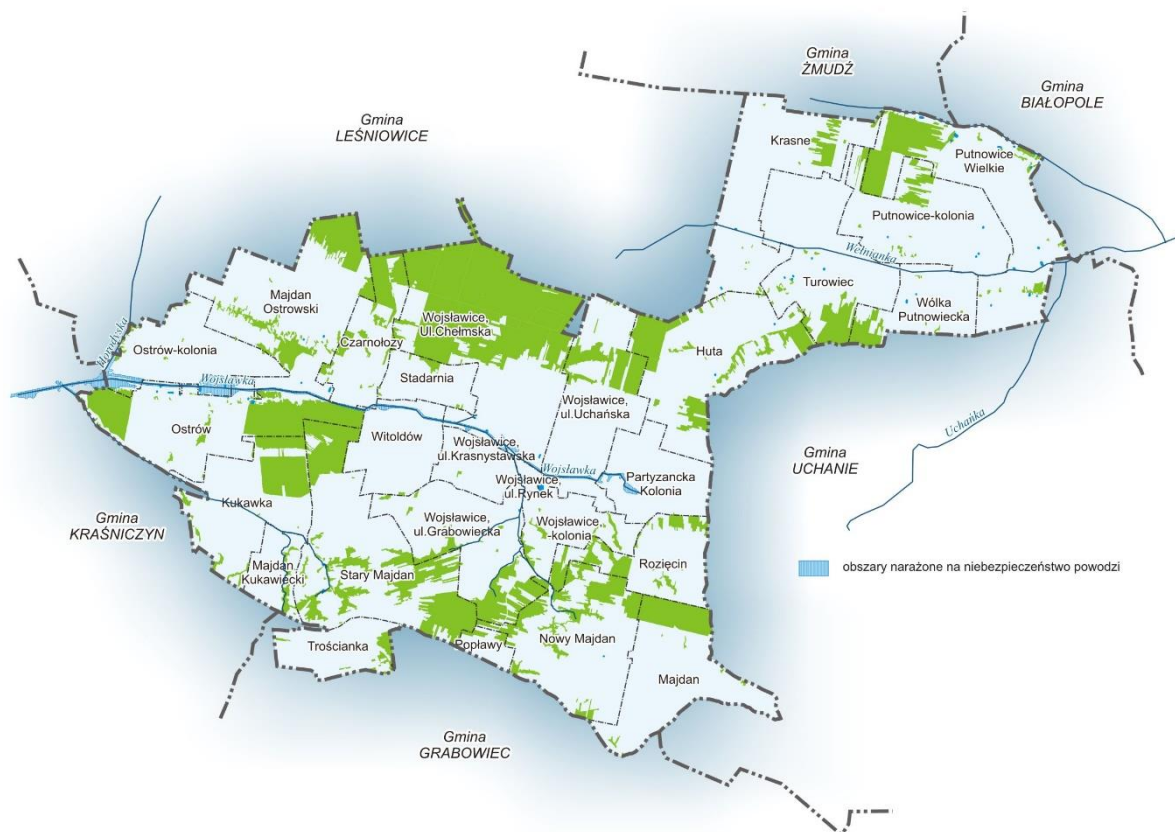
Lokalizacja zlewni JCWP na tle podziału na RZGW

[2] - liczba obiektów w zlewni wybranej JCWP RW (obiekty mogą nakładać się na siebie)
Mapa podziałowa BDOO i BDO710A,
źródło: http://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/WMTS/guest/wmts/G2_MOBILE_500

Na terenie gminy, występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Mapy zagrożenia powodziowego sporządzone zostały dla fragmentu rzeki Wojśławki (M-34-47-B-b-4, M-34-47-A-b-3, M-34-48-A-a-4 i M-34-48-A-c-2). Sposób zagospodarowania na tych terenach określa ustawa Prawo wodne.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na terenie gminy Wojśławice

Źródło: opracowanie własne

7.4. WODY PODZIEMNE

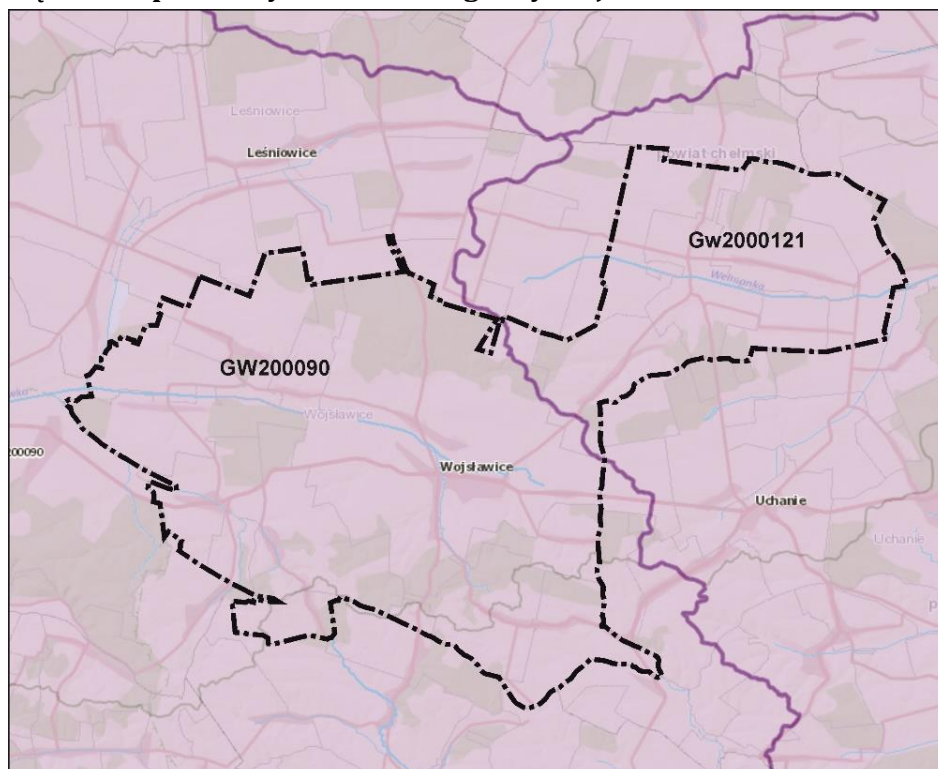
W dolinie Wojśławki, w obniżeniach terenu i bocznych dolinkach, wody podziemne występują w utworach czwartorzędowych. Głębokość zalegania tych wód jest niewielka ok. 3 m, zależna od poziomu wody w rzece i spływu powierzchniowego z sąsiednich terenów oraz od opadów atmosferycznych. Roczne wahania wód podziemnych są dość duże i wynoszą ok. 3 m. Wody tego poziomu są narażone na zanieczyszczenia i często nie odpowiadają normom wody pitnej. Wody gruntowe typu szczelinowo - warstwowego znajdują się w skałach kredowych. Wody tego poziomu występują w krasowiejących marglach lub w szczelinach niekrasowiejących opok na głębokościach większych, przekraczających 10 m głębokości. Poziom tych wód zalega na głębokościach 10-30 m p.p.t., a w niektórych rejonach poniżej 50 m p.p.t. Roczne amplitudy wahań zwierciadła wód kredowych są niewielkie, rzędu 0,5 - 1,0 m. Wody szczelinowe zalegające na większych głębokościach nie budzą zastrzeżeń pod względem sanitarnym, natomiast wody płytsze mogą być skażone bakteriologicznie wskutek kontaktu z wodami porowymi.

Pod względem hydrologicznym obszar analizy położony jest na obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 407 Niecka Lubelska Chełm – Zamość, którego wody uznane zostały za strategiczne zasoby wodne i o wysokim poziomie zagrożenia ich jakości ze względu na brak nakładu czwartorzędowego nad wodonoścem lub jego nieciągłość i znaczną przepuszczalność. Wody piętra kredowego w obrębie gminy zakwalifikowane zostały do dwóch kategorii potencjalnego zagrożenia zanieczyszczeniem wód podziemnych: północne tereny, pasem od Majdanu Ostrowskiego do Huty oraz rejon Putnowic-Kolonii, zaliczone zostały do bardzo silnie zagrożonych (przepuszczalność < 2), pozostały obszar, z wyjątkiem doliny rzeki Wojsławki i niewielkiego skrawka w południowej części gminy, zaliczony został do silnie zagrożonych (przepuszczalność 2-5 lat).

Obszar gminy Wojsławice położony jest w obrębie 2 JCWPd, a mianowicie: JCWPd nr PLGW200090 (część zachodnia gminy) oraz JCWPd nr PLGW200121 (część wschodnia gminy). Struktura JCWPd 90 jest złożona z jednego poziomu wodonośnego w utworach szczelinowych górnej kredy. Każdy z tych poziomów charakteryzuje się nieco innym układem stref zasilania i drenażu. Obszar jednostki stanowi obiekt zamknięty w sensie hydrogeologicznym, a działy wód podziemnych wydzielonych poziomów wodonośnych pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Poziom czwartorzędowy Q jest na ogół słabo izolowany od powierzchni terenu, a jego zasilanie ma miejsce na wychodniach piaszczystych lub poprzez niezbyt gruby nadkład gliniasty. Strefy zasilania są związane z lokalnymi działami wód powierzchniowych. Poziom wodonośny K3 na przeważającej części obszaru nie jest izolowany od powierzchni terenu lub izolowany cienką pokrywą utworów słabo przepuszczalnych. Jego zasilanie ma charakter bezpośredni lub odbywa się na drodze przesączania się wód opadowych poprzez występujące na powierzchni terenu utwory piaszczyste, ewentualnie poprzez cienkie pokrywy glin zwałowych lub gliniastych deluwiów na zwietrzelinie kredowej. Poziom wodonośny czwartorzędowo-kredowo-paleoceński Q-K3 występuje tylko w dolinie Wieprza i ujściowych odcinków jego dopływów. Zasilanie bezpośrednie ma znaczenie znikome i jest równoważone wzmożoną ewapotranspiracją typową dla dolin rzecznych. Utwory wodonośne budujące ten poziom zasilane są właściwie wyłącznie lateralnie wodami podziemnych napływającymi z wysoczyzny i dalej drenowanymi przez cieki powierzchniowe.

W przypadku JCWPd nr PLGW200121 istnieje jeden wspólny poziom wodonośny o charakterze warstwowo-szczelinowym z powszechnym występowaniem poziomów zawieszonych w obszarach wyżynnych (Smoleń 1980, Herbich 1984, Krajewski 1984, Michalczyk 1986). Krążenie wód podziemnych odbywa się systemem połączonych szczelin, wśród których o przeciętnej wodonośności decydują systemy spękań ciosowych wraz ze szczelinami oddzielności międzyławicowej, zaś lokalnie - systemy szczelin związanych ze strefami dyslokacyjnymi. (S. Krajewski, 1972; P. Herbich, 1980; M. Woźnicka, 2004). Czynną pojemność wodną utworów górnokredowych współtworzą szczeliny oraz komunikujące się z nimi makropory i mikrospeknięcia. Czas wymiany wód w naturalnych i wymuszonych układach krążenia wynosi około 12-3 lat. Zwierciadło wód podziemnych analizowanego obszaru ma charakter swobodny, choć lokalnie przykryte jest słoboprzepuszczalnymi utworami czwartorzędowymi i trzeciorzędowymi. W dolinach rzek, gdzie brak jest utworów izolujących poziom kredowy występuje w łączności hydraulicznej z poziomem czwartorzędowym.

Jednolite części wód podziemnych na terenie gminy Wojsławice

Źródło: opracowanie własne na podstawie wody.isok.gov.pl

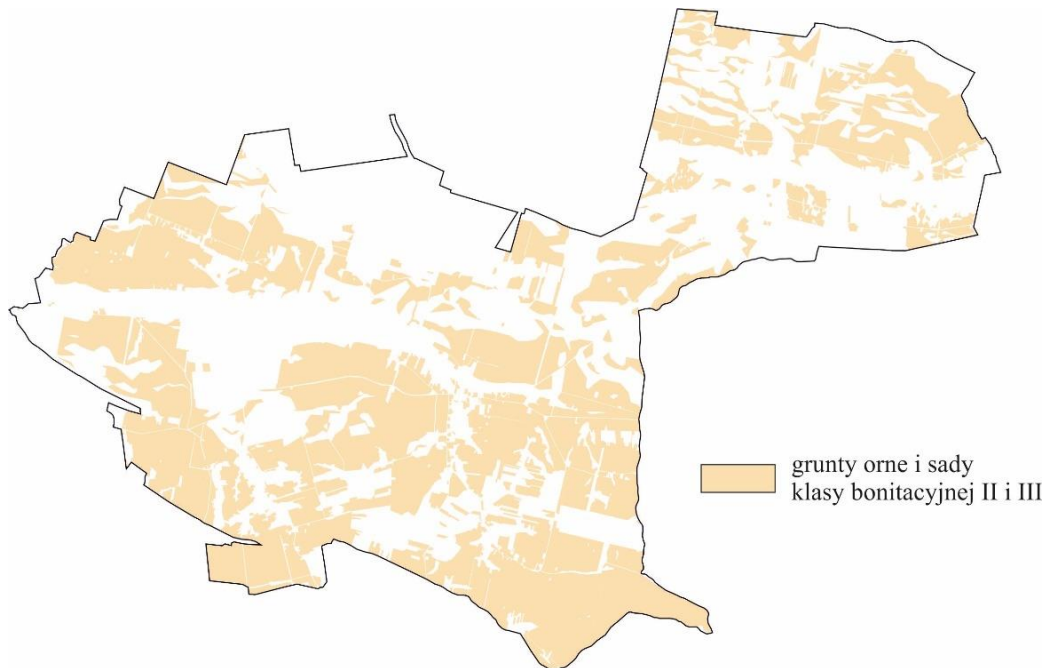
7.5. GLEBY

Obszar gminy Wojsławice charakteryzuje się zdecydowaną przewagą gleb bardzo dobrych i dobrych. Dominują tu gleby wytworzone na lessach. W okolicy miejscowości Putnowice, Turowiec i Krasne występują czarnoziemy, gleby gliniaste w okolicy Trościanki, Nowego Majdanu i Popław, rędziny w okolicy Ostrowa i Majdanu Ostrowskiego oraz gleby na podłożu piasków w okolicy Stadarni, Huty i miejscowości Czarnołozy.

Na terenie gminy Wojsławice, wśród gruntów ornych przeważają gleby klasy bonitacyjnej IIIa (ok. 28%), następnie IIIb (ok. 27%), IVa (ok. 19%), IVb (ok. 5%) i II (ok. 6%). Udział pozostałych klas (I, V, VI i VIz) łącznie nie przekracza 15%.

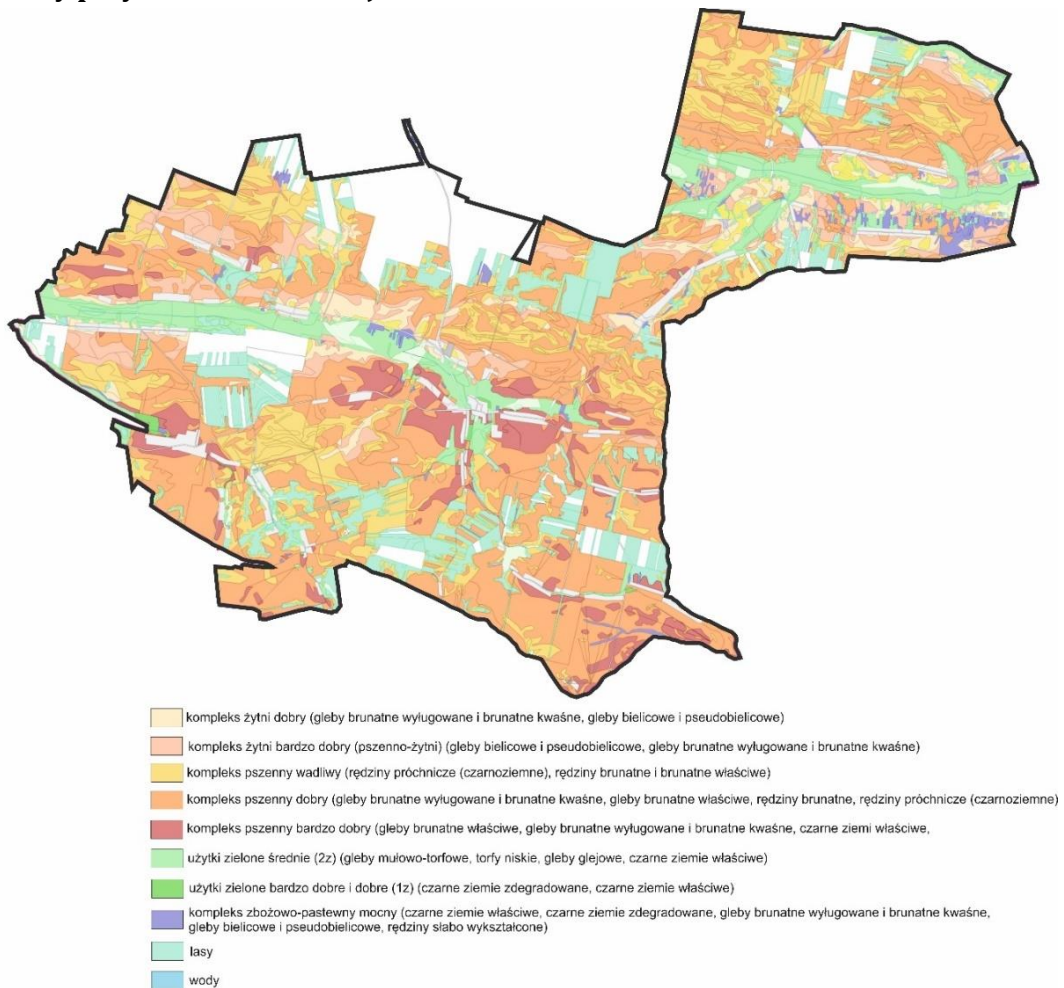
Gleby na terenie gminy wykazują stosunkowo niewielkie zróżnicowane typologiczne. Dominującym typem gleb są rędziny (brunatne, próchnicze), występujące na ok. 50% terenu. Rędziny występują głównie we wschodniej (rejon miejscowości Huta) oraz zachodniej części gminy (na północ od miejscowości Majdan Ostrowski). W centralnej części (na północ od miejscowości Wojsławice) występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne – zajmują one ok. 35% powierzchni. Pozostałą część (ok. 15%) zajmują gleby bielcowe i pseudobielcowe. W granicach obszarów zmiany planu nie występują grunty klasy I-III.

Gleby o wysokich klasach bonitacyjnych w gminie Wojśławice

Źródło: opracowanie własne

Kompleksy przydatności rolniczej

Źródło: opracowanie własne

7.6. WARUNKI KLIMATYCZNE

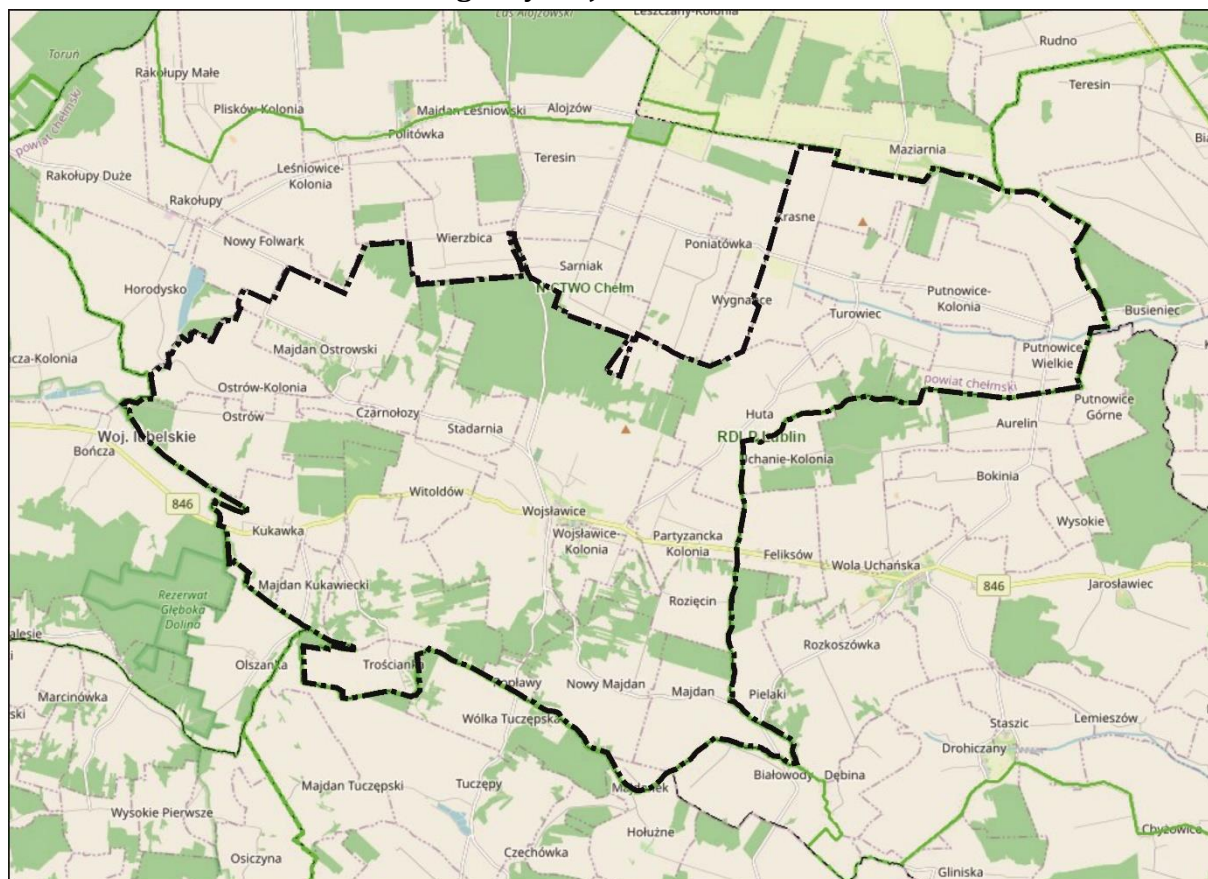
Teren gminy Wojsławice zgodnie z regionalizacją klimatyczną A. Wosia (1999) znajduje się w Regionie Zamojsko-Przemyskim (R-XXVIII), obejmującym swym zasięgiem część wschodnią Wyżyny Lubelskiej, Roztocze, Płaskowyż Tarnogrodzki i wschodni skraj Pogórza Karpackiego. Obszar gminy Wojsławice znajduje się w północnej części Regionu Klimatycznego RXXVIII, charakteryzującej się bardzo małą zmiennością występowania poszczególnych typów pogody. Średnia temperatura powietrza wynosi ok. 7-8 °C. Najniższe notowane temperatury wynoszą ok. -28-29°C. Najwyższe notowane temperatury wynoszą ok. +34°C. Średnia amplituda roczna temperatury mieści się w przedziale ok. 20,0-22,5°C. Średnia roczna suma usłonecznienia, czyli bezchmurnego nieba wynosi ok. 1600 h. Średnia roczna suma opadów kształtuje się w granicach 450-500 mm. Pokrywa śnieżna zalega średnio w ok. 40-50 dni w roku. Okres wegetacyjny wynosi ponad 200 dni w roku. Wiatry wieją najczęściej z sektora zachodniego (ok. 30-35% - śr. roczna) oraz południowego (ok. 20-25%). Kierunki i prędkości wiatrów w dużym stopniu zależą jednak od lokalnego ukształtowania terenu. Cisze i wiatry słabe o prędkości poniżej 2 m/s występują z częstością ok. 50-60% (śr. roczna).

Na terenie gminy występuje znaczne zróżnicowanie klimatów lokalnych modyfikowanych przez rzeźbę terenu, wody, zagospodarowanie terenu, roślinność. Najkorzystniejsze warunki termiczno-wilgotnościowe i solarne występują na zboczach o ekspozycji południowej, południowo-wschodniej i południowo-zachodniej oraz na terenach wyniesionych, dostatecznie przewietrzonych. Niekorzystne warunki klimatu lokalnego występują w dolinach rzek i obniżeniach terenowych o płytkim zaleganiu wód gruntowych. Następuje tu akumulacja oziębionego powietrza, występują częste inwersje termiczne, przymrozki i mgły.

7.7. SZATA ROŚLINNA

Wg regionalizacji geobotanicznej Polski Matuszkiewicza gmina Wojsławice leży na pograniczu dwóch działów – Wołyńskiego (część północna gminy) i Mazowiecko - Poleskiego (część południowa gminy). Mniejsza, wschodnia – bezpośrednio przy granicy z gminą Uchanie, część terenu opracowania znajduje się w granicach Krainy Zachodniowołyńskiej (dział Wołyński) okręgu Polesia Wołyńskiego, podokręgu chełmskiego. Pozostała część terenu znajduje się w granicach Krainy Wyżyny Lubelskiej okręgu Wyżyny Lubelskiej, podokręgu krasiczyńskiego. Zasoby przyrody żywej w omawianym rejonie tworzą głównie ekosystemy związane z polami uprawnymi. W obrębie użytków rolnych dominuje roślinność z wieloma wapniolubnymi gatunkami z zespołu *Caucalido-Scandicetum* (zbiorowisko upraw zbożowych związane głównie z pszenicą) oraz z zespołu *Lamio-Veronicetum politae* (zbiorowisko upraw okopowych). Na całej długości obszaru opracowania spotyka się również bardzo często roślinność ze związku *Convulvulo-Agropyron repentis* występującą na miedzach, poboczach dróg, na ugorach i nieużytkach. Zbiorowiska leśne to lasy gospodarcze, układy zbiorowisk zastępczych o trudnej do ustalenia klasyfikacji syntaksonomicznej. We wschodniej części gminy (na północ od m. Czarnołoży) występuje łęg (kod 91E0), który fitosocjologicznie należy do związku *Alno-Ulmion*.

Rozmieszczenie lasów na terenie gminy Wojsławice

Źródło: <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

Lasy na terenie gminy zajmują powierzchnię 2041,62 ha, z czego lasy publiczne 913,62 ha. Lesistość gminy wynosi 18,5%. Dominującym typem siedlisk są: las świeży i las mieszany świeży.

7.8. FAUNA

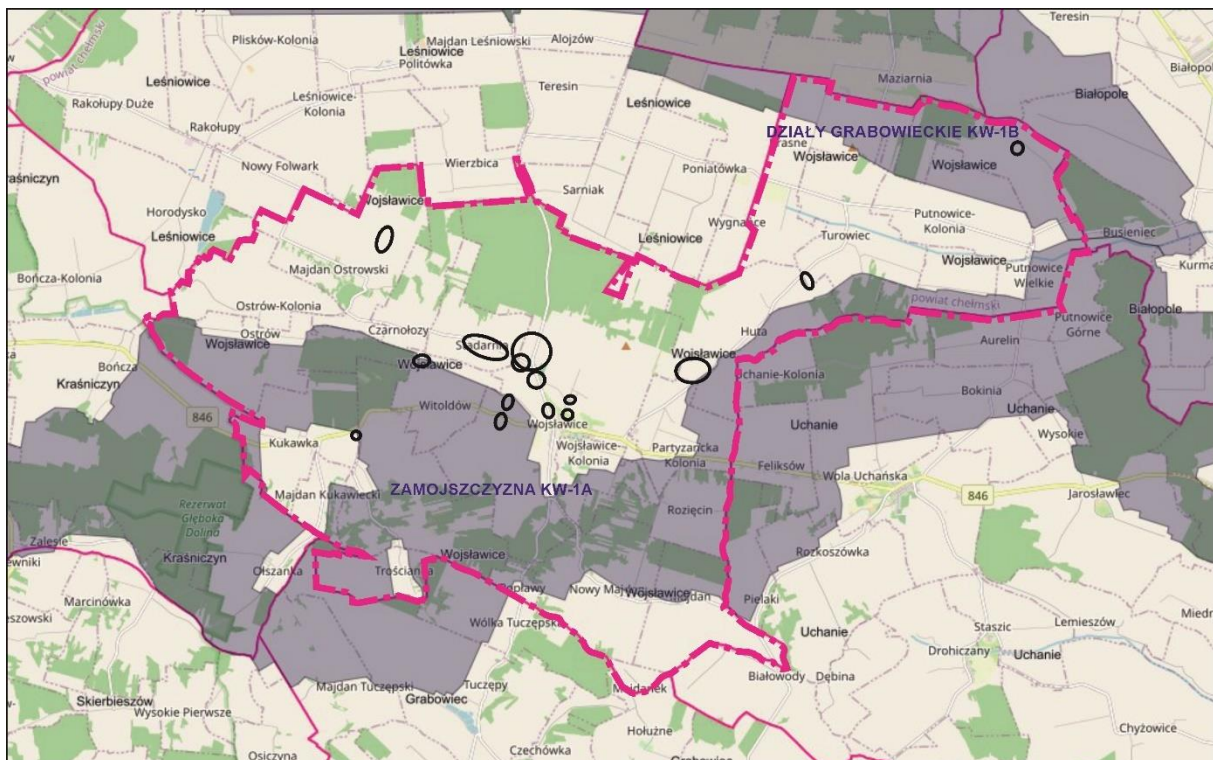
Na obszarze gminy Wojsławice dogodne warunki do bytowania znajdują gatunki ptaków związane z terenami rolniczymi tj.: bocian biały, ortolan, pliszka żółta, świergotek polny, skowronek, kuropatwa, bażant, pustułka, pliszka siwa, cierniówka, kapturka, szczygieł, dzwonec, czyż, trznadel, potrzuszcz, kruk, sójka. Z ptaków lęgowych z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej występują lerka (skowronek borowy) i gąsiorek.

Ssaki reprezentowane są przez takie pospolite gatunki, jak mysz polna, mysz leśna, nornica ruda i inne niewielkie gryzonie z podrodziny nornikowatych. Na łąkach, polach, przy rowach przecinających pola dogodne warunki do bytowania znajdować mogą następujące gatunki płazów: kumak nizinny, ropucha szara, ropucha zielona, żaba moczarowa, żaba jeziorkowa, żaba trawna, żaba wodna.

7.9. POWIĄZANA PRZYRODNICZE

Przez obszar gminy Wojsławice przebiega główny korytarz ekologiczny w Polsce, którego rolą jest połączenie obszarów ważnych przyrodniczo. Stanowi on najważniejsze drogi wędrówek i migracji gatunków w Polsce, zapewniając jednocześnie łączność siedlisk i populacji w skali kontynentalnej. Korytarz ten stanowi też ważne ogniwo łączności ekologicznej w skali Europy. Przez obszar gminy Wojsławice przechodzi Korytarz Wschodni (KW), który rozpoczyna się na Polesiu na północny-wschód od Tomaszowa Lubelskiego, biegnie wzdłuż Bugu do Strzeleckiego Parku Krajobrazowego, a następnie do Chełmskiego Parku Krajobrazowego, Poleskiego Parku Narodowego, Lasów Sobiborskich, Parku Krajobrazowego Podlaski Przełom Bugu i Lasów Mielnickich, gdzie dołącza do Korytarza Północno-Centralnego. W granicach gminy znajdują się dwa odcinki Korytarza Wschodniego – Działy Grabowieckie i Zamojszczyzna.

Położenie gminy Wojsławice na tle krajowych korytarzy ekologicznych

○ lokalizacja terenów zmiany planu

źródło: <http://mapa.korytarze.pl>

Dolina rzeki Wojsławki stanowi w gminie główny korytarz ekologiczny o znaczeniu lokalnym, łączący bogate ekosystemy Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego i Grabowiecko – Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu z doliną rzeki Wieprz (korytarzem ekologicznym o znaczeniu krajowym). Na obszarze gminy występują także mniejsze ciągi ekologiczne, zapewniające lokalną migrację gatunków. Ciągami ekologicznymi są również suche obniżenia dolinne o kierunku południkowym i łączące tereny leśne z doliną Wojsławki. Biegną one częściowo zalesionymi wąwozami i uchodzą do doliny Wojsławki.

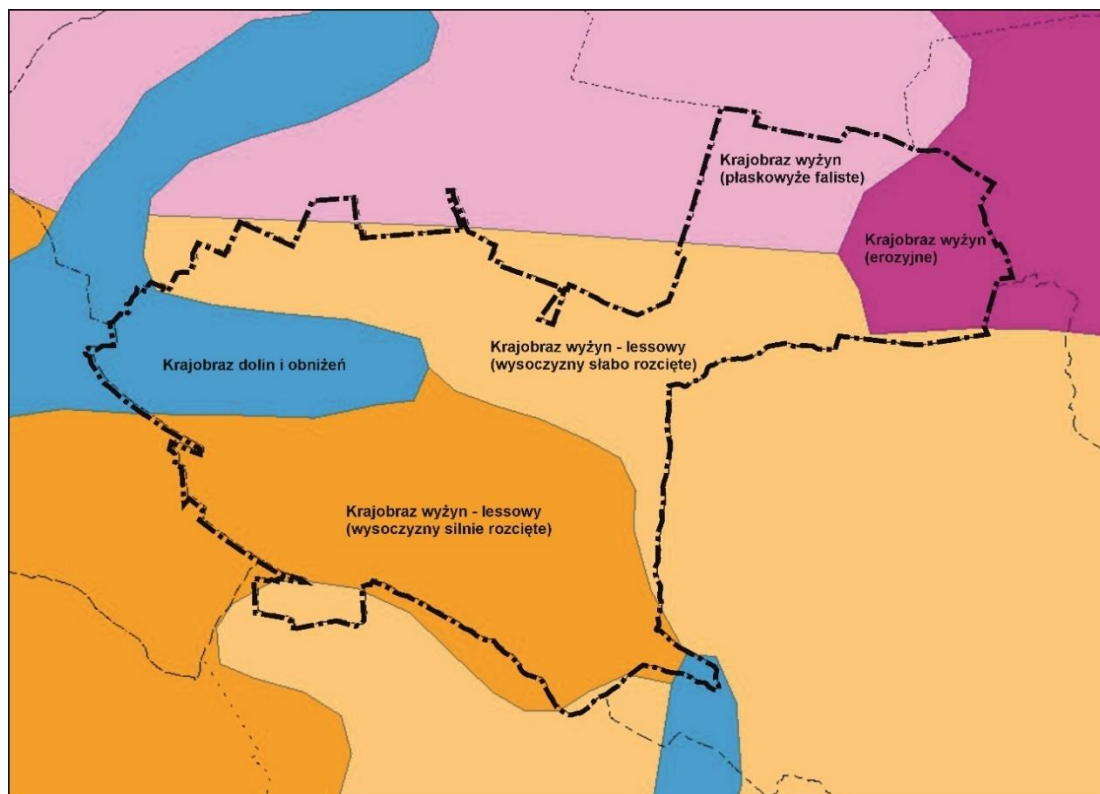
7.10. WALORY PRZYRODNICZE, KRAJOBRAZOWE I KULTUROWE

O walorach przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych decydują czynniki naturalne w postaci rzeźby terenu, elementy pokrycia naturalnego (lasy i inne formy zieleni) oraz czynniki antropogeniczne, mające swój wyraz w historycznym, a także współczesnym zagospodarowaniu terenu.

7.10.1. WALORY KRAJOBRAZOWE

Pod względem geomorfologicznym, obszar gminy jest atrakcyjny. Obok nizinnego krajobrazu rozległych dolin rzek: Wojsławki i Wełnianki przeważa tu krajobraz wyżynny, posiadający niekiedy cechy krajobrazu podgórskiego. Istotnym elementem krajobrazu gminy są malownicze rozcięcia erozyjne w postaci dolin z wąwozami i jarami. Dodatkowo występujące na terenie gminy lasy cechują się dużym zróżnicowaniem zwłaszcza pod względem walorów przyrodniczych, jak i krajobrazowych.

Typy krajobrazów naturalnych

Źródło: <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

7.10.2. OCHRONA PRZYRODY

Na terenie gminy Wojsławice formami ochrony przyrody, w myśl ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r., są:

- obszary włączone do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Putnowice” PLH060074;
- Grabowiecko – Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu;
- pomniki przyrody.

Obszar Natura 2000 „Putnowice” PLH060074 wyznaczony na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 września 2019 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Putnowice (PLH060074), obejmujący obszar 50,57 ha, położony jest na północ od wsi Putnowice-Kolonia składający się z sześciu powiązanych funkcjonalnie enklaw leśnych na wapiennym wzgórzu. Obszar obejmuje las grądowy z udziałem gatunków rzadkich i chronionych. W lasach liściastych występuje grąd z płatami świetlistej dąbrowy. Natomiast w lasach mieszanych występują rzadkie i chronione gatunki wapniolubne w runie, w szczególności duża populacja obuwika pospolitego rosnącego w wołyńskiej odmianie grądu subkontynentalnego. Inne występujące gatunki roślin - orlik pospolity, buławnik wielkokwiatowy, pluskwica europejska, lilia złotogłów, gniazdosz leśny, pięciornik biały. Obszar wyznaczony został w celu:

- 1) trwałej ochrony:
 - a) siedlisk przyrodniczych,
 - b) populacji zagrożonych wyginięciem gatunków roślin,
- 2) odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych lub właściwego stanu ochrony gatunków - w stosunku do przedmiotów ochrony.

Przedmiotem ochrony są:

- siedliska przyrodnicze - Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) oraz Ciepłolubne dąbrowy (Quercetalia pubescenti petraeae)
- gatunki roślin - obuwik pospolity (Cypripedium calceolus).

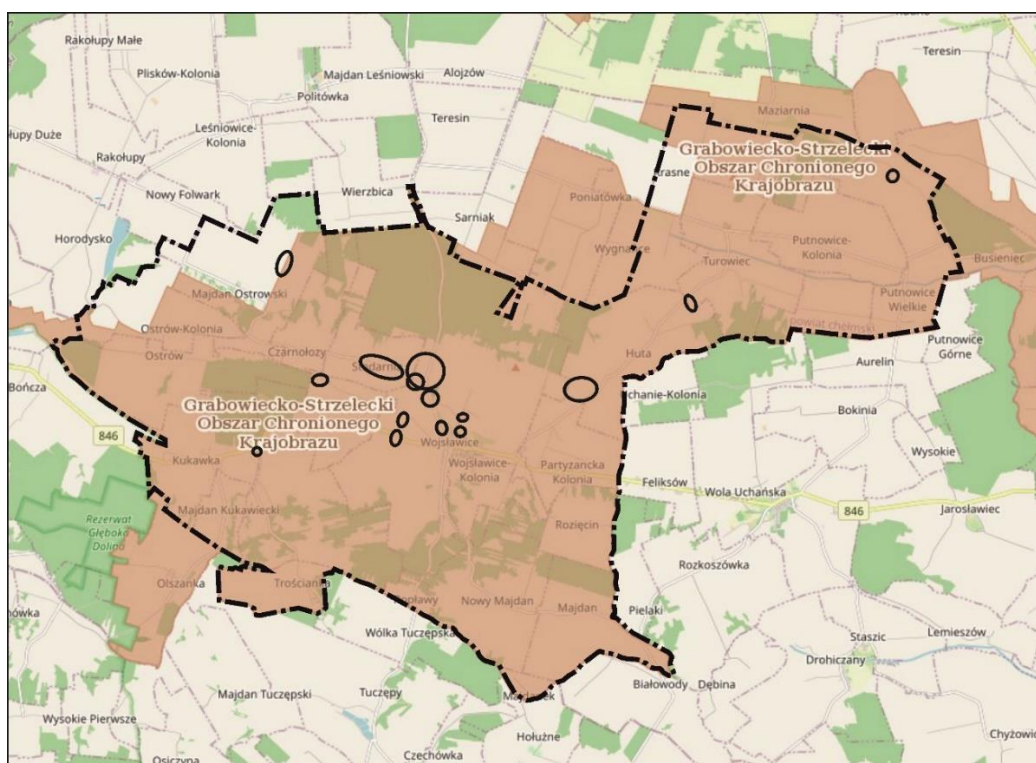
Grabowiecko – Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu – obejmuje niemal całą powierzchnię gminy – blisko 94% gminy tj. 10 369,24 ha. Obszar został ustanowiony na mocy Uchwały Nr XLIV/645/2018 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 8 października 2018 r. w sprawie Grabowiecko-Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu, o dużych walorach widokowych, obecnością długich stoków o ekspozycji południowej oraz systemem suchych dolinek i wąwozów wiążących się z występowaniem pokrywy lessowej. Pełni on też funkcję łącznika i bufora dla dwóch parków krajobrazowych: Skierbieszowskiego i Strzeleckiego.

Obszar Natura 2000 „Putnowice”

Źródło: lublin.rdos.gov.pl

Grabowiecko-Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu

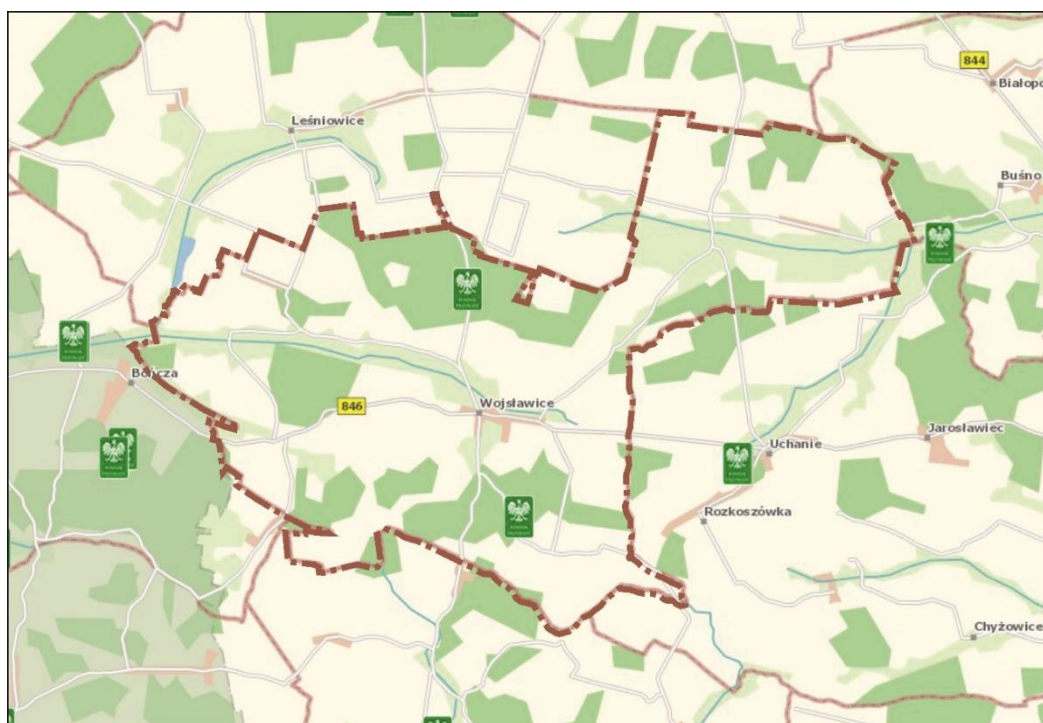
○ lokalizacja terenów zmiany planu

Źródło: lublin.rdos.gov.pl

Pomniki przyrody:

- 2 pomniki przyrody – 2 Kasztany jadalne - *Castanea sativa*, Nadleśnictwo Chełm, leśnictwo Wojśławice, oddział 214c, w sąsiedztwie dorodnego buka leśnego około 50 m od leśniczówki;
- Tulipanowiec amerykański - *Liriodendron tulipifera*, Nadleśnictwo Chełm, leśnictwo Wojśławice, oddział 214c około 40 metrów od leśniczówki;
- źródło - położone w odległości około 2 km na południe od Wojśławic, na gruntach wsi Nowy Majdan.

Pomniki przyrody

Źródło: lublin.rdos.gov.pl

7.10.3. OCHRONA ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

Na krajobraz kulturowy składają się obiekty zabytkowe, które świadczą o historii i bogatym dziedzictwie kulturowym gminy. Na terenie gminy Wojśławice obiektami wpisanymi do rejestru zabytków nieruchomych oraz rejestru zabytków archeologicznych są:

- 1) **Kościół pw. św. Michała Archanioła wraz z zespołem parku przykościelnego** - Wojśławice (nr rej. A/320). Pierwszy murowany budynek świątyni powstał w latach 1603–1608. Około roku 1671 kościół uległ zniszczeniu, a następnie został odbudowany około 1687. Na starych fundamentach powstała budowla wzorowana na projekcie Jana Michała Linka, nadwornego architekta Marcina Zamoyskiego. Do bryły korpusu głównego dodano wówczas kaplice, a całość zyskała barokowy charakter. Kościół ulegał zniszczeniom w pożarach w 1736 roku i w 1754 roku. Na przełomie XVIII i XIX wieku budynek poddano gruntownemu remontowi,

drewniany strop zastąpiono sklepieniem z lunetami i dobudowano wieżyczkę z sygnaturką. Kościół ulegał kolejnym zniszczeniom, po których następowały jego kolejne remonty i przebudowy. Obecnie kościół jest jednonawową budowlą z węższym, trójbocznie zamkniętym prezbiterium i dwiema kaplicami po bokach. Do dwukondygnacyjnej fasady dostawiono przybudówki, pomiędzy którymi na osi znajduje się wejście.

- 2) **Dzwonnica przykościelna** (nr rej. A/320). Istnienie murowanej dzwonnicy odnotowano w 1763 r. Pierwotnie budowla stanowiła jednocześnie jednokondygnacyjną bramę na przykościelny cmentarz. Od strony kościoła do bramy przylegała kostnica. Obecny kształt dzwonnicy jest wynikiem przebudowy z 1948 r.
- 3) **Cmentarz parafialny** - 1793–1803 (nr rej. A/320).
- 4) **Plebania** (nr rej. A/320). Parterowy, częściowo podpiwniczony budynek mieszkalny z poddaszem użytkowym. Założony na planie prostokąta, z prostokątną przybudówką od strony północno-wschodniej. Budowla kryta dwuspadowym dachem, od frontu posiada dwukolumnowy portyk, nad którym znajduje się balkonik.
- 5) **Cerkiew pw. św. Eliasza** – Wojsławice (nr rej. A/478). Jednonawowa świątynia zbudowana na planie prostokąta, z wielobocznie zamkniętym prezbiterium. Od zachodu znajduje się kruchta, od południa zakrystia. W 1864 roku greckokatolicką cerkiew przemianowano na prawosławną.
- 6) **Dzwonnica przycerkiewna** – 1913-1915 r. (nr rej. A/478).
- 7) **Cerkiew grekokatolicka**, ob. kościół rzymskokatolicki pw. Św. Barbary – Turowiec (nr rejestru A/1158).
- 8) **Synagoga** 1890–1894r. – Wojsławice (nr rej. A/1152). Murowany budynek na planie wydłużonego prostokąta. Po stronie wschodniej znajdowała się sala męska, po zachodniej przedsionek z babińcem ponad nim. Na elewacjach budynku umieszczono inskrypcję w języku hebrajskim z datą „5663 lat od stworzenia świata”, co oznacza rok 1902/1903 (prawdopodobnie rok ukończenia prac budowlanych). W czasie II wojny światowej w synagodze urządzono magazyn, a wewnątrz uległo zniszczeniu. Po wojnie obiekt częściowo przebudowano, w latach 50. pełnił funkcję magazynu, pod koniec lat 80. został wyremontowany i do 2013 roku użytkowany był jako siedziba biblioteki gminnej i Urzędu Stanu Cywilnego. Do dziś zachowała się konstrukcja drewnianego sklepienia pozornego w formie ostrosłupa o podstawie ośmioboku, a także wnęka po aron ha-kodeszu.
- 9) **Cmentarz wojenny z I wojny światowej** w Ostrowie Kolonii (nr rej A/57).
- 10) **Układ urbanistyczny** (nr rej. A/590) – obejmujący rozplanowanie oraz utrzymanie w tradycyjnej skali relacje przestrzenne zabudowy miejskiej z XIX-XX w., z akcentami monumentalnych zespołów architektonicznych: kościelnego, cerkiewnego i bożniczego. W centralnej części zlokalizowany jest czworoboczny rynek, częściowo zabudowany obiektami murowanymi i drewnianymi, głównie parterowymi. Pierwotnie zabudowa usytuowana była szczytowo, natomiast po pożarze w 1915 roku - kalenicowo. Część domów pochodzi z XIX wieku, większość z wieku XX. Niektóre budynki posiadają cechy klasycystyczne, kilka w typie tradycyjnym, z drewnianymi podcieniami na słupach od frontu.

- 11) **Grodzisko zw. „Pohulanka”** – Majdan Nowy, w granicach historycznych (nr rejestru C/45).
- 12) **Cmentarzisko kurhanowe** (44 mogiły) – Putnowice Wielkie (nr rejestru C/38).
- 13) **Zamczysko wojsławickie** w postaci fragmentarycznie zachowanych umocnień ziemnych oraz partii fundamentowych poniżej poziomu terenu – Wojsławice (nr rejestru C/44).
- 14) **Cmentarzisko kurhanowe** o pow. 1 ha złożone z ośmiu mogił – kopców, znajdujące się na działkach leśnych w Wojsławicach (nr rejestru C/69).
- 15) **Kopiec ziemny** (mogiła) tzw. „Ostra Mogiła” – Wólka Putnowiecka (nr rejestru C/57).

Do gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków wpisane zostały liczne obiekty.

Obszar gminy Wojsławice poddany został badaniom archeologicznego zdjęcia Polski. Na terenie obszaru archeologicznego oznaczonego numerem AZP 84-91 odnaleziono: groby skrzyniowe, pozostałości naczyń należących do tzw. kultury amfor kulistych (w okolicach Huty, Stadarni, Turowca i Putnowic Wielkich), groby popielnicowe (przy ulicy Krasnystawskiej w Wojsławicach), kurhany (w lesie koło Popław w Czarnołożach, w lesie pod Krasnem), grodziska – pozostałość po wczesnośredniowiecznych grodach obronnych (okolice Kukawki, Horodyska oraz Nowego Majdanu).

W granicach terenów objętych opracowaniem planu znajdują się obiekty:

- Kapliczka św. Tekli z 1762 r. – wpisana do gminnej ewidencji zabytków,
- Budynek młyna – wpisany do gminnej ewidencji zabytków,
- Grób zbiorowy z II Wojny Światowej – miejsce pamięci – wpisany do gminnej ewidencji zabytków.

Obszar wskazany na załączniku nr 8 do uchwały znajduje się w układzie urbanistycznym osady Wojsławice, wpisanym do rejestru zabytków województwa lubelskiego (A/590).

Dodatkowo w granicach terenów objętych ustaleniami planu zewidencjonowano stanowiska archeologiczne (29, 39, 40 na obszarze AZP 84-90 oraz 9, 14, 15, 16 na obszarze AZP 84-91).

8. JAKOŚĆ ŚRODOWISKA ORAZ JEGO NATURALNA ODPORNOŚĆ NA DEGRADACJĘ I ZDOLNOŚĆ DO REGENERACJI

8.1. POWIETRZE ATMOSFERYCZNE

Brak punktów pomiarowych oraz sieci monitorujących stężenie zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery na terenie gminy Wojsławice utrudnia ocenę jakości powietrza. Źródła informacji na temat jakości powietrza pochodzą głównie z raportów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Lublinie. Jak wynika z danych WIOŚ w Lublinie, strefę lubelską, według kryterium ochrony zdrowia, zaliczono do klasy C z uwagi na przekroczenia 24-godzinnych stężeń pyłu PM10, średniorocznych stężeń PM2,5 i benzo/a/pirenu w pyłe PM10. Główną przyczyną wysokich stężeń tego rodzaju zanieczyszczeń jest emisja z procesów grzewczych opartych na

węgla, w tym tzw. niska emisja z indywidualnego ogrzewania budynków. Drugą przyczyną są niekorzystne warunki klimatyczne, rozumiane jako wystąpienie szczególnie niekorzystnej sytuacji meteorologicznej z punktu widzenia zanieczyszczenia powietrza. Dodatkowymi przyczynami są emisja z zakładów przemysłowych, ciepłowni oraz emisja komunikacyjna. W strefie lubelskiej istotny udział ma emisja z rolnictwa (uprawy).

Gospodarstwa domowe zlokalizowane w gminie zaopatrywane są głównie w ciepło ze źródeł indywidualnych opalanych paliwami stałymi, głównie węglem i drewnem. Oprócz emisji pochodzących z sektora komunalno-bytowego, na jakość powietrza na terenie gminy wpływ ma również emisja liniowa, będąca wynikiem spalania paliw płynnych w silnikach spalinowych pojazdów samochodowych.

Na terenie gminy nie występuje sieć gazowa. Nie mniej jednak w ostatnich latach podejmowane są liczne działania inwestycyjne w zakresie poprawy efektywności energetycznej budynków, a także rozbudowy odnawialnych źródeł energii w oparciu o instalacje solarne (panele solarne i fotowoltaiczne) oraz biomasę.

Gmina Wojsławice cechuje się znaczą otwartością terenów. Zwarta zabudowa dotyczy miejscowości gminnej, natomiast w pozostałych jednostkach osadniczych zabudowa zlokalizowana jest liniowo – wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Rolniczy charakter gminy i niski stopień uprzemysłowienia, powoduje, że na terenie gminy jakość powietrza jest dobra. Na terenie gminy nie występują również istotne przeszkody terenowe, które utrudniałyby przewietrzanie terenu.

8.2. HYDROSFERA

Oceny jakości wód powierzchniowych o podziemnych dokonuje się w ramach monitoringu, zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych*. Monitoring jednolitych części wód powierzchniowych prowadzi się w formie:

- 1) pomiarów poziomu i objętości lub natężenia przepływu wód w zakresie stosownym w odniesieniu do stanu ekologicznego lub potencjału ekologicznego, lub stanu chemicznego;
- 2) badań grup wskaźników lub poszczególnych wskaźników jakości wód na potrzeby:
 - a) klasyfikacji:
 - stanu ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych niewyznaczonych jako sztuczne lub silnie zmienione jednolite części wód powierzchniowych i trendów zmian tego stanu,
 - potencjału ekologicznego sztucznych i silnie zmienionych jednolitych części wód powierzchniowych i trendów zmian tego potencjału,
 - stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych i trendów jego zmian,
 - b) ocen wypełnienia dodatkowych wymagań ustanowionych dla spełnienia celów środowiskowych dla obszarów chronionych,
 - c) oceny eutrofizacji wód,
 - d) analiz długoterminowych trendów zmian stężeń substancji priorytetowych i innych zanieczyszczeń, dla których określa się środowiskowe normy jakości,

- e) gromadzenia dodatkowych danych o środowisku wodnym, w tym na potrzeby analizy zmienności wskaźników jakości wód.

Tereny objęte zmianą planu położone są w dwóch zlewniach:

- Wojśławka RW20000624349 – zlewnia była monitorowana i wykazała umiarkowany stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły stan ogólny,
- Wełnianka do dopływu spod Kułakowic RW2000162663166 - zlewnia była monitorowana i wykazała słaby stan ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego oraz zły stan ogólny.

Obie zlewnie JCWP stanowią również obszar wrażliwy na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych rozumianą jako wzbogacanie wód biogenami, w szczególności związkami azotu lub fosforu, powodującymi przyspieszony wzrost glonów oraz wyższych form życia roślinnego, w wyniku którego następują niepożądane zakłócenia biologicznych stosunków w środowisku wodnym oraz pogorszenie jakości tych wód. Celem środowiskowym jest zapewnienie dobrego stanu ekologicznego wód, zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny oraz zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych. W zakresie działań (poza obowiązkową realizacją katalogu działań krajowych) określono:

- ochronę i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korycie w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych,
- zapewnienie ciągłości biologicznej rzek i potoków.

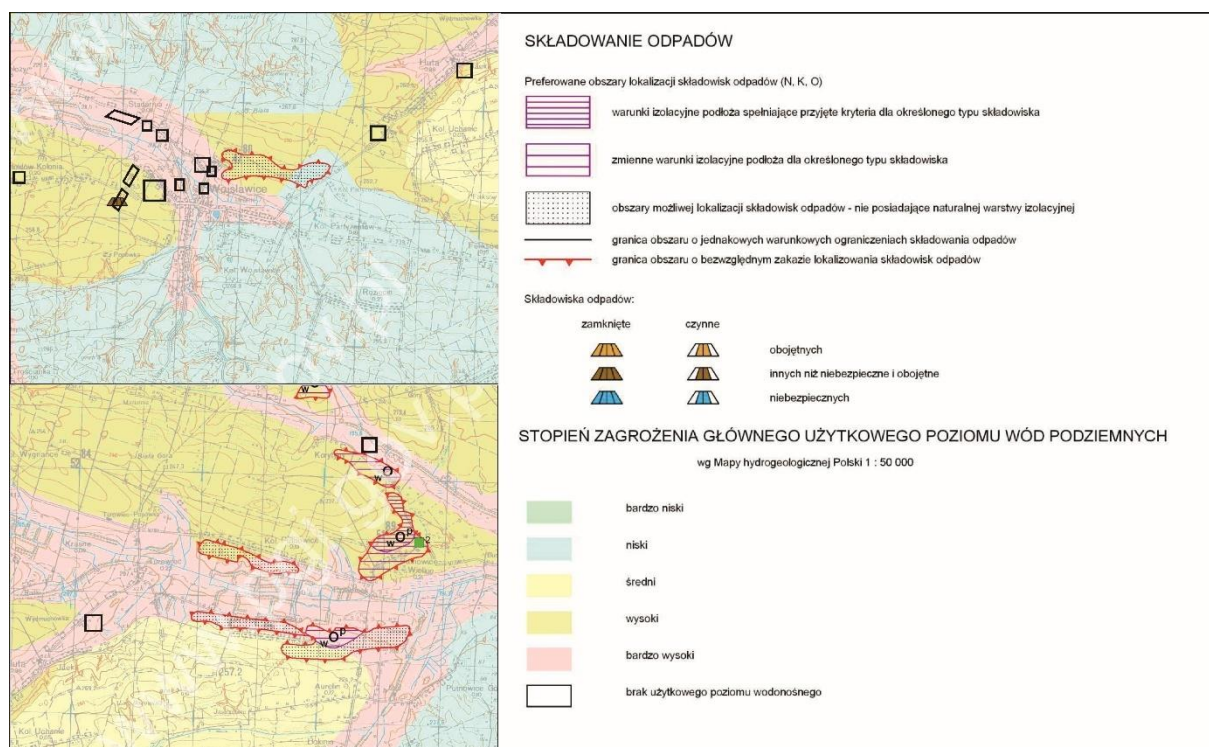
Hydrosfera stanowi geokomponent najbardziej wrażliwy i najbardziej narażony na przekształcenia i degradację. O odporności środowiska wodnego na zanieczyszczenia w głównej mierze decydują takie czynniki, jak: wielkość przepływu wód płynących, spadek podłużny koryta, roczna i wieloletnia amplituda przepływów, stan obudowy biologicznej koryt rzecznych oraz wielkość ładunku zanieczyszczeń dopływających do odbiornika. Na obszarach o niewielkim stopniu uprzemysłowienia, jakim jest teren gminy Wojśławice największy wpływ na stan wód powierzchniowych mają zanieczyszczenia komunalne odprowadzane do rzek oraz zanieczyszczenie rolnicze spływające z pól uprawnych i łąk. W granicach gminy rzeka Wojśławka odbiera ścieki z komunalnej oczyszczalni ścieków.

Ocena jakości wód podziemnych polega na ocenie stanu ekologicznego jednolitych części wód podziemnych. Oceniany jest stan chemiczny oraz stan ilościowy wód podziemnych. Ocena stanu chemicznego mówi o aktualnej jakości wód, w oparciu o zestaw wskaźników fizykochemicznych oraz chemicznych.

Obszar gminy Wojśławice znajduje się w obrębie 2 JCWPd: nr PLGW200090 (część wschodnia gminy) oraz JCWPd nr PLGW200121 (część zachodnia gminy). Ocena stanu JCWP nr 90 oraz 121 wykazała, że stan jakościowy oraz ilościowy jest dobry, a ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – niezagrożona.

Parametry	JCWPd 121	JCWPd 90
Stan ilościowy	dobry	dobry
Stan chemiczny	dobry	dobry
Ogólna ocena stanu JCWPd	dobry	dobry
Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych	niezagrożona	niezagrożona

Tereny opracowania miejscowego planu położone są w większości na obszarach o bardzo wysokim stopniu zagrożenia zanieczyszczenia wód. Obecnie na terenie gminy Wojśławice nie występują inwestycje, które mogłyby stanowić potencjalne źródło zanieczyszczeń dla środowiska wodno – gruntowego.

źródło: na podstawie Mapy geosrodowiskowej Polski

Pod względem hydrologicznym obszar analizy położony jest w obszarze występowania Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Nr 407 Niecka Lubelska Chełm – Zamość, dla którego przewiduje się ustanowienie obszaru ochronnego. Stopień zagrożenia wód podziemnych, określany jako czas pionowej migracji zanieczyszczeń do GZWP w dolinie rzeki Wojśławki, cechuje się średnim stopniem zagrożenia na zanieczyszczenia. Czas pionowej migracji zanieczyszczeń wynosi 5-25 lat. Wody podziemne pozostałej części obszaru objętego analizą, cechują się dużym zagrożeniem na zanieczyszczenia, gdyż czas pionowej migracji zanieczyszczeń wynosi poniżej 5 lat.

8.3. LITOSFERA I PEDOSFERA

Na terenie gminy największe zagrożenie dla jakości gleb stwarza nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin. Dodatkowo gleby w pasach drogowych tras komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, znajdują się pod wpływem zanieczyszczeń komunikacyjnych tj.: metali ciężkich, chlorków i fenoli. Zanieczyszczenia gleb powodują ich zakwaszenie, co ogranicza ich możliwości produkcyjne. Z punktu widzenia potrzeb planowania przestrzennego istotne znaczenie posiada odporność:

- podłoża skalnego na procesy denudacyjne typu ruchów masowych i procesów spłukiwania (erozji wodnej),
- ruchy masowe (ruchy grawitacyjne) polegające na przemieszczaniu się zwietrzliny, gleby w dół stoku na wskutek działania siły ciężkości.

Ze względu na charakter i tempo procesu, wyróżnia się zjawiska: osuwania, spełzywania, osiadania i ześlizgiwania się skał. Warunkami sprzyjającymi występowaniu ruchów masowych są:

- nachylenie stoku - największy wpływ na odporność podłoża,
- rodzaj i ułożenie skał,
- klimat – decyduje m.in. o obecności wody w podłożu, co może zwiększyć ciężar zwietrzliny i przyspieszyć jej ruch.

W granicach obszaru gminy występują obszary predestynowane do rozwoju ruchów masowych ziemi – dotyczą one obszarów położonych w rejonie Majdanu Ostrowskiego, Ostrowa-Kolonii, Stadarni, Majdanu Kukawieckiego, Starego Majdanu, Nowego Majdanu, Kuty oraz w południowej części obrębu Wojsławice-Kolonia. Są to grunty wrażliwe na erozję powierzchniową (rozmywanie). Obszary predysponowane do ruchów masowych nie dotyczą terenów objętych ustaleniami planu.

Procesy erozyjne dotyczą obszarów płytkiego występowania skał węglanowych (kredowych) w postaci opoki. Gleby te wykazują wysoką wrażliwość na zmiany wilgotności i temperatury i podlegają procesom pęcznienia i przemarzania co przyczynia się do powstania wysadzin gruntu. Istotnym problemem w rolnictwie w gminie Wojsławice jest erozja na glebach lessowych zbudowanych z pyłów. Ocenia się, iż na terenie gminy blisko 20% gleb jest podatnych na ryzyko wystąpienia suszy.

8.4. BIOSTERA

Wrażliwym na degradację elementem przyrodniczym na obszarze gminy są lasy. Według regionalizacji przyrodniczo-leśnej lasy położone są w Mezonegionie Działów Grabowieckich. Lasy Państwowe na terenie gminy znajdują się w zasięgu Nadleśnictwa Chełm, w leśnictwie Wojsławce. Odporność szaty roślinnej na degradację zależy od odporności na degradujące działania czynników pochodzenia naturalnego (szkodniki, choroby) oraz od odporności na degradujące działania czynników pochodzenia antropogenicznego, które w znacznym stopniu uzależnione są od stanu oraz od wielkości zasobów leśnych. Im większa zgodność składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem, tym większa jest odporność na antropopresję i część naturalnych zagrożeń. Za drzewostany niezgodne z siedliskiem uznaje się te, w których gatunek liściasty jest zastąpiony przez sosnę lub świerk. W granicach obszaru opracowania lasy stanowią istotny element struktury przestrzennej gminy Wojsławice. Położone są w kilku kompleksach

zlokalizowanych: w północnej części gminy (Lasy: Czarnołożki, Pasieka, Huciański), w zachodniej części (Ostrowska Kępa), w południowej części (Lipina). Z uwagi na warunki klimatyczne i glebowe lasy te zostały zaliczone do typu siedliskowego – grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego. Są to lasy świeże z przewagą gatunków drzew: grabu, brzozy, dębu, sosny, osiki, świerku. Odporność na degradację i zdolność do regeneracji drzewostanów zależna jest od ich wieku, składu gatunkowego i występujących presji. Wpływ na degradację lasów mają trzy rodzaje czynników: abiotyczne, biotyczne i antropogeniczne. Czynniki abiotyczne związane są ze zjawiskami atmosferycznymi (np.: anomalie pogodowe - susze, wichury), właściwościami gleb oraz warunkami fizjograficznymi. Zagrożenia biotyczne związane są z masowym pojawianiem się szkodników owadzi oraz grzybowych chorób infekcyjnych. W Polsce zagrożenie szkodnikami owadzi dotyczy głównie drzewostanu iglastego, drzewostan liściasty natomiast częściej atakowany jest przez choroby grzybowe i infekcyjne. Istotny wpływ na degradację lasów mają czynniki antropogeniczne (zanieczyszczenia pyłowe i gazowe, pożary lasów, błędy gospodarki leśnej), które działają negatywnie na przebieg procesów życiowych drzew. Na terenie gminy Wojślawice, a także w jej bezpośrednim sąsiedztwie, nie występują duże aglomeracje miejskie ani zakłady przemysłowe, które mogłyby wpływać na jakość lasów. Lasy liściaste są bardziej odporne od iglastych na zanieczyszczenia powietrza, a w strefie ich koron następuje alkalizacja kwaśnych opadów. Występujący na terenie gminy, w znacznej ilości drzewostan sosnowy, jest najodporniejszy wśród gatunków szpilkowych.

W grupie czynników antropogenicznych, zjawiskiem zagrażającym lasom są pożary. Obszary leśne podlegają klasyfikacji pod względem zagrożenia pożarowego lasu według trzystopniowej skali. W planie urządzenia Lasów Nadleśnictwa Chełm zagrożenie pożarowe lasu na terenie Nadleśnictwa jest małe, co potwierdza zaliczenie go do III kategorii zagrożenia pożarowego. Stopień zapalności dna lasu zależy od składu runa, wilgotności nagromadzonej leżaniny i ściółki oraz rozkładu pogody w roku (głównie opadów atmosferycznych). Okres zwiększonej palności przypada na wczesną wiosnę po zejściu pokrywy śnieżnej, kiedy to występują duże ilości wysuszonych traw, krzewinek, opadłe listowie. Drugi okres o zwiększonej palności występuje w okresach długotrwałej suszy. Okres zagrożenia pożarowego występuje od momentu uzyskania przez ściółkę wilgotności mniejszej niż 27%. Lokalnie duże zagrożenie może występować w sezonie letnim i jesiennym, kiedy występuje zwiększona penetracja lasów przez ludność zbierającą owoce runa leśnego oraz zwiększony ruch turystyczny.

8.5. KLIMAT

Hałas

Hałas stanowi uciążliwość środowiskową uznawaną za jeden z ważniejszych powodów pogarszania się standardów życia mieszkańców. Poziomy dopuszczalne hałasu określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, załącznik do obwieszczenia Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 roku*. Głównym źródłem hałasu na terenach objętych planem i w ich bezpośrednim sąsiedztwie jest ruch komunikacyjny odbywający się drogą wojewódzką, nr 846 relacji Krasnystaw - Hrubieszów.

Poziomy dopuszczalne hałasu określa *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (t.j. Dz. U. 2014, poz.112).

Ochroną akustyczną objęte są tereny:

- zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej, wielorodzinnej oraz zagrodowej);
- zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- domów opieki społecznej;
- przeznaczone na cele rekreacyjno – wypoczynkowe;
- mieszkaniowo – usługowe.

Promieniowanie elektroenergetyczne

Najpowszechniejszymi sztucznymi źródłami pól elektromagnetycznych występującymi w środowisku są:

- linie i stacje elektroenergetyczne – źródła pól elektrycznych i magnetycznych o częstotliwości 50 Hz;
- instalacje radiokomunikacyjne, radionawigacyjne i radiolokacyjne – urządzenia wytwarzające pola elektromagnetyczne o częstotliwości od ok. 0,1 MHz do ok. 100 GHz.

Przez teren gminy przebiegają napowietrzne linie energetyczne średniego napięcia 30 i 15 kV. Na przebiegu linii 30 kV zlokalizowana jest stacja transformatorowo-rozdzielcza 30/15 kV GPZ Wojsławice.

Gmina Wojsławice nie została objęta badaniami promieniowania elektromagnetycznego (PEM). Na podstawie przeprowadzonych pomiarów, WIOŚ w Lublinie nie stwierdził istnienia obszarów z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku na terenie całego województwa lubelskiego. Prognozy wskazują na dotrzymanie obowiązujących norm środowiskowych także w najbliższych latach.

9. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY PLANU

W przypadku odstąpienia od realizacji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z ustaleniami projektu planu, zagospodarowanie terenu odbywać się będzie w sposób określony w aktualnym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Wojsławice.

Zagospodarowywanie terenów na podstawie obowiązujących planów nie wiązałoby się z istotnymi zmianami w środowisku, które miałyby wpływ na jego jakość i funkcjonowanie.

W sytuacji braku realizacji zmian planu przypuszczać należy, że na terenie gminy, w wyniku oddziaływania istniejących obecnie funkcji, następować będzie dalsza, powolna antropopresja i przekształcenia środowiska naturalnego, przede wszystkim przez sektor rolniczy i osadniczy.

Projekt zmiany planu opracowany został zgodnie z ustaleniami projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojsławice.

10. PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJA PROJEKTU ZMIANY PLANU

Z punktu widzenia możliwości realizacji projektowanych inwestycji wynikających z wprowadzonych zmian w zagospodarowaniu terenów przeanalizowano zagadnienia, które mogą stać się potencjalnym źródłem problemów w zakresie ochrony środowiska, biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe oraz aktualny stan zagospodarowania.

10.1. OCHRONA PRZYRODY

Obszary Natura 2000 oraz obszary chronionego krajobrazu

W rozumieniu art. 33 ustawy o ochronie przyrody zabrania się podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony tych obszarów, w szczególności mogących:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub
- wpływać negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W przypadku nadrzędnego interesu publicznego i braku rozwiązań alternatywnych, realizacja inwestycji mogących znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru NATURA 2000 jest możliwa na tych obszarach, przy zapewnieniu kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów NATURA 2000, o czym mówi art. 34 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody.

W granicach gminy Wojsławice występuje *Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Putnowice” PLH060074* – całość obszaru NATURA 2000 znajduje się w granicach Grabowiecko – Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar NATURA 2000 jest częścią korytarza ekologicznego o nazwie Działy Grabowieckie KW-1B istotnego dla migracji zwierząt między obszarami oraz zachowania spójności siedlisk przyrodniczych. Obejmuje on las grądowy z udziałem gatunków rzadkich i chronionych. Występuje tu dość duża populacja obuwika pospolitego rosnącego w wołyńskiej odmianie grądu subkontynentalnego z dużym udziałem cennych gatunków wapniolubnych w runie. Obuwik wymieniony został w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin i podlega ochronie ścisłej gatunkowej. Występują tu również płaty świetlistej dąbrowy. Głównym zagrożeniem dla przedmiotów ochrony obszaru NATURA 2000 Putnowice jest wpływ działalności człowieka, a szczególnie sposób uprawy oraz obce gatunki inwazyjne. Dla zachowania grądu subkontynentalnego istotne jest prowadzenie gospodarki leśnej, zgodnej z wymogami ochrony siedliska.

Grabowiecko – Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu - ustanowiony na mocy Uchwały Nr XLIV/645/2018 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 8 października 2018 r. w sprawie Grabowiecko-Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu).

Na Obszarze zakazuje się:

- 1) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztorowym, przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 2) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 3) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 4) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566 i 2180 oraz z 2018 r. poz. 650 i 710) - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakaz ujęty w pkt 1 nie dotyczy terenów, na których wykonywanie prac ziemnych związane jest z koncesją na wydobywanie kopalin ze złóż.

Zakazy, o których mowa w pkt 1 i 2, nie dotyczą wykonywania prac związanych z robotami budowlanymi dopuszczonymi do realizacji przez właściwe organy na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2018 r. poz. 1202, poz. 1276 i poz. 1496) na terenach:

- 1) przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego albo
- 2) co do których wydano ostateczne decyzje o warunkach zabudowy.

Zakaz, o którym mowa w pkt 4, nie dotyczy budowy nowych obiektów budowlanych, które będą uzupełniać lub przylegać do terenów położonych w obrębie jednostek osadniczych w rozumieniu ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz.U. Nr 166, poz. 1612 oraz z 2005 r., Nr 17, poz. 141) pod warunkiem uwzględnienia ich lokalizacji w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub wydania ostatecznych decyzji o warunkach zabudowy.

Pomniki przyrody – na terenie gminy za pomniki przyrody uznano 4 obiekty. Wszelkie zakazy oraz wytyczne dotyczące ich ochrony zawarte są w aktach prawnych je powołujących (Zarządzenie Nr 18 Wojewody Chełmskiego z dnia 15 grudnia 1986 roku w sprawie uznania za pomniki przyrody Dziennik Urzędowy Wojewody Chełmskiego Nr 6, pozycja 77 oraz Rozporządzenia Nr 11 Wojewody Lubelskiego z dnia 30 lipca 2009 w sprawie ustanowienia pomników przyrody Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2009 r. Nr 103, poz. 2327) oraz w przepisach dotyczących ochrony przyrody. Ochrona pomników przyrody polega w szczególności na zakazie:

- pozyskiwania, niszczenia lub uszkodzenia przedmiotów poddanych ochronie,
- dokonywania wszelkich istotnych zmian w obiekcie,
- niszczenia gleb, palenia ognisk, stosowania środków chemicznych w otoczeniu obiektów,
- umieszczania na obiekcie tablic, napisów, ogłoszeń reklamowych i innych znaków nie związanych z ochroną przyrody,
- wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości,

- budowy, rozbudowy obiektów budowlanych, linii komunikacyjnych, urządzeń lub instytucji w otoczeniu obiektu.

Chronione i rzadkie gatunki roślin, zwierząt i grzybów - na obszarze gminy występują gatunki roślin i zwierząt, które objęte są ochroną prawną na mocy ustawy o ochronie przyrody oraz rozporządzeń w sprawie ochrony gatunkowej roślin i zwierząt. W stosunku do w/w gatunków roślin i zwierząt niezbędne jest podjęcie działań chroniących te stanowiska, określonych w przepisach odrębnych.

10.2. OCHRONA ZASOBÓW WODNYCH

Zlewnie wód powierzchniowych chronione są prawnie poprzez obejmowanie ich statusem obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych. Ochrona wód według *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska* polega na zapewnieniu ich jak najlepszej jakości, w tym utrzymywanie ilości wody na poziomie zapewniającym ochronę równowagi biologicznej, w szczególności przez utrzymywanie jakości wód powyżej albo co najmniej na poziomie wymaganym w przepisach oraz doprowadzanie jakości wód co najmniej do wymaganego przepisami poziomu, gdy nie jest on osiągnięty.

Wody podziemne i obszary ich zasilania podlegają ochronie, polegającej w szczególności na zmniejszaniu ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania oraz utrzymywaniu równowagi zasobów tych wód.

Na terenie gminy eksploatowane są 4 ujęcia wód głębinowych, które znajdują się w miejscowościach:

- 1) Wojsławice o wydajności 300,00 m³/dobę, które zaopatruje następujące miejscowości: Wojsławice, Wojsławice Kolonia, Partyzancka Kolonia, Stadarnia, Czarnołozy, Ostrów Kolonia oraz za pośrednictwem przepompowni Majdan Ostrowski.
- 2) Huta o wydajności 125,00 m³/dobę, zaopatrujące w wodę miejscowości: Huta, Turowiec, Putnowice Kolonia, Putnowice Wielkie, Wólka Putnowicka.
- 3) Majdan Nowy o wydajności 100,00 m³/dobę, które zaopatruje miejscowości: Majdan, Majdan Nowy, Rozięcin oraz część Wojsławic Kolonii.
- 4) Kukawka o wydajności 80,00 m³/dobę, zaopatrujące miejscowości: Kukawka, Majdan Kukawiecki, Stary Majdan, Witoldów oraz przez przepompownię strefową Trościankę.

Ujęcia wody w Kukawce, Majdanie Nowym oraz Wojsławicach posiadają ustanowione strefy ochrony bezpośredniej ujęć wód, dla których wprowadzono następujące zakazy i nakazy:

- zakaz użytkowania gruntów do celów niezwiązanych z eksploatacją ujęcia wody;
- nakaz odprowadzania wód opadowych lub roztopowych w sposób uniemożliwiający przedostawanie się ich do urządzeń służących do poboru wody;
- nakaz zagospodarowania terenu zielenią;
- nakaz odprowadzania poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieków z urządzeń sanitarnych przeznaczonych do użytku dla osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody;
- nakaz ograniczenia wyłącznie do niezbędnych potrzeb przebywania osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Istniejące i eksploatowane ujęcie wody zlokalizowane w miejscowości Kukawka, znajdujące się na działce ozn. nr ewid. 565/2, nie zostało oznaczone w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, i również w tym zakresie dokonuje się przedmiotowej zmiany planu.

Woda do celów użytkowych pobierana jest ze zbiorników JCWPd 90 i JCWPd 121. Zgodnie z rejestrowanym poborem z ujęć wód podziemnych w 2018 roku w JCWPd 90 odnotowano pobór na poziomie 52,5%, natomiast w JCWPd 121 – 100%. Zasoby wód podziemnych zbiornika nr 90 dostępne do zagospodarowania wynosiły 246425,74 tys. m³/rok, co oznacza, że wykorzystywanych było 10% zasobów dostępnych do zagospodarowania. Zasoby wód ze zbiornika 121 wykorzystywane były w 4%.

Tereny objęte planem znajdują się w obszarze GZWP Nr 407 Chełm – Zamość. W związku z brakiem odpowiedniej izolacji oraz wzmożoną eksploatacją wód podziemnych, dla obszarów szczególnie narażonych na degradację wód podziemnych, zwłaszcza wychodni zawodnionych utworów kredowych, na podstawie *ustawy Prawo wodne* dopuszcza się wprowadzenie do zasad zagospodarowania przestrzennego i użytkowania terenów zakazów wznoszenia obiektów budowlanych oraz wykonywania robót lub innych czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, a w szczególności lokalizowania inwestycji zaliczonych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Projekt ochrony GZWP Nr 407 według dokumentacji określającej warunki hydrogeologiczne dla zbiornika wód „Chełm - Zamość” nie proponuje wprowadzenia w omawianym obszarze szczególnych ograniczeń w zagospodarowaniu.

Zlewnia rzeki Wojsławki oraz zlewnia rzeki Wolicy zostały wskazane w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa lubelskiego, jako obszar ochronny zlewni wód powierzchniowych. Projekt dokumentu wskazuje obszar do objęcia go ochroną planistyczną w celu ilościowej i jakościowej ochrony kredowych zasobów wód podziemnych w warunkach niedostatecznej izolacji poziomów wodonośnych. Gospodarowanie na terenie zlewni chronionej powinno uwzględniać:

- ochronę mokradeł, w tym doliny rzecznej oraz pozadolinnych podmokłości, bagien i torfowisk przed odwodnieniem,
- konieczność uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej,
- wykluczenie lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, które mogą spowodować nieosiągnięcie celów środowiskowych zawartych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza,
- racjonalne stosowanie nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin.

Naczelnym celem w zakresie ochrony zasobów wodnych, jest utrzymanie lub osiągnięcie dobrego stanu wszystkich wód, w tym również zachowanie i przywracanie ciągłości ekologicznej cieków. Cel ten jest realizowany m. in. przez opracowanie dla każdego wydzielonego w Polsce obszaru dorzecza planu gospodarowania wodami. Jednym z narzędzi mającym na celu usprawnienie procesu osiągania celów środowiskowych jest realizacja ustaleń *Planu gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisła - Dz. U. 2023 poz. 300)*. Poza obowiązkową realizacją katalogu działań krajowych, Plan określa

katalog działań dodatkowych, polegających na poprawie warunków hydromorfologicznych rzek i potoków (ochrona i odtwarzanie naturalnych procesów hydromorfologicznych w korzyści w zakresie spełnienia celów środowiskowych obszarów przyrodniczych).

10.3. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ

Szczególnym uwarunkowaniem na terenie gminy Wojsławice są obszary zagrożenia powodziowego od rzeki Wojsławki. Obejmują one otwarte tereny użytków zielonych. W projekcie zmiany planu nie wskazuje się terenów inwestycyjnych na obszarach terenów szczególnego zagrożenia powodzią.

10.4. OGRANICZENIA WYNIKAJĄCE Z LOKALIZACJI CMENTARZA

W sąsiedztwie obszarów zmiany planu (wskazanych na załączniku nr 1 i nr 2) znajduje się czynny cmentarz, dla którego obowiązuje strefa sanitarna. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315), odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności i żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m. Odległość ta może być zmniejszona do 50 metrów pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 metrów. W strefie sanitarnej od cmentarza 50 – 150 m znajdują się tereny usług i produkcji (5U-P) oraz usług (2U), dla których w projekcie planu wprowadzono nakaz korzystania z wody z sieci wodociągowej, a także zakaz lokalizacji ujęć wód.

10.5. TERENY ZAGROŻONE OSUWISKAMI

Obowiązek monitorowania, przeciwdziałania i ostrzegania w zakresie zjawisk związanych z powierzchniowymi ruchami masowymi wynika z Rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 roku w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz. U. 2020 poz. 2270). Obszary predestynowane do wystąpienia ruchów masowych ziemi w granicach gminy zlokalizowane są w rejonie Majdanu Ostrowskiego, Ostrowa-Kolonii, Stadarni, Majdanu Kukawieckiego, Starego Majdanu, Nowego Majdanu, Kuty oraz w południowej części obrębu Wojsławice-Kolonia. Na obszarach tych występują licznie wąwozy i jary o czynnych procesach erozyjnych oraz zboczach o spadkach powyżej 10%. Żaden z terenów inwestycyjnych w projekcie planu nie został wskazany na terenach predysponowanych do ruchów masowych ziemi.

10.6. OCHRONA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH

Grunty rolne i leśne podlegają ochronie przed nierolniczym i nieleśnym użytkowaniem na podstawie *ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych*. W myśl zapisów art. 3 ust. 1 ww. ustawy, ochrona gruntów rolnych polega na:

- ograniczaniu przeznaczania ich na cele nieleśne lub nierolnicze;
- zapobieganiu procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym wskutek działalności nierolniczej i ruchów masowych ziemi;
- rekultywacji i zagospodarowaniu gruntów na cele rolnicze;
- zachowanie torfowisk i oczek wodnych jako naturalnych zbiorników wodnych;
- ograniczaniu zmian naturalnego ukształtowania powierzchni ziemi.

W stosunku do gruntów rolnych, szczególną ochroną objęte są grunty klas I-III, a przeznaczenie ich na cele nierolnicze wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi. Na obszarze gminy Wojsławice, wg klasyfikacji bonitacyjnej, w grupie gruntów ornych zdecydowanie dominują gleby o wysokich wartościach produkcyjnych zaliczane do II, IIIa i IIIb klasy bonitacyjnej (kompleks 2) i są one chronione przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze.

Tereny objęte ustaleniami projektu planu nie dotyczą gruntów rolnych klas I-III przeznaczanych pod funkcje nierolnicze, poza terenami zabudowy usługowej (1U/ZP – załącznik nr 8), które już w obowiązującym planie przeznaczone zostały pod funkcje nierolnicze (12MN), co oznacza, że uzyskały zgodę właściwego ministra na zmianę przeznaczenia ich na cele nierolnicze.

W granicach obszarów objętych zmianą planu nie występują grunty leśne.

10.7. OCHRONA ZABYTEKÓW

Na mocy ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami ochrona zabytków polega m.in. na zapobieganiu zagrożeniom mogącym spowodować uszczerbek dla wartości zabytków i uwzględnieniu zadań ochronnych w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przy kształtowaniu środowiska (*art. 4 pkt 2 i 6*), a opieka nad zabytkami polega m.in. na zabezpieczeniu i utrzymaniu zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie, a także korzystaniu z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości (*art. 5 pkt 3 i 4*).

Tereny zmiany planu zlokalizowane w centrum miejscowości Wojsławice (oznaczone na załączniku nr 8) położone są w granicach układu urbanistycznego osady Wojsławice wpisanego do rejestru zabytków województwa lubelskiego (A/590), obejmującego rozplanowanie oraz utrzymanie w tradycyjnej skali relacje przestrzenne zabudowy miejskiej z XIX-XX w., z akcentami monumentalnych zespołów architektonicznych: kościelnego, cerkiewnego i bożniczego.

Ponadto w obszarze zmiany planu znajdują się obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

- kapliczka św. Tekli (murowana),
- miejsce pamięci - grób zbiorowy z okresu II Wojny Światowej,
- budynek młyna.

W obszarze planu znajdują się stanowiska archeologiczne nr 29, 39 i 40 na obszarze AZP 84-90 oraz 9, 14, 15, 16 na obszarze AZP 84-91, zarejestrowane podczas badań archeologicznych metodą Archeologicznego Zdjęcia Polski, dla których wyznaczone zostały strefy ochrony archeologicznej.

10.8. EMISJA ZANIECZYSZCZEŃ ORAZ UCIAŹLIWOŚĆ AKUSTYCZNA

Większość terenów objętych ustaleniami projektu planu położona jest w obszarze zwartej jednostki osadniczej miejscowości Wojsławice, z dominującymi funkcjami zabudowy mieszkaniowej i zagrodowej, które uzupełniają obiekty usług, w mniejszym stopniu produkcji, składy, magazyny i inne.

Wymagania dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku określa załącznik do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014 poz. 112).

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		L _{DWN}	L _N	L _{DWN}	L _N
		podział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	podział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy	podział czasu odniesienia równy wszystkim dobom w roku	podział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy
1	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	64	59	50	40
2	a) Tereny zabudowy zagrodowej b) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe c) Tereny mieszkaniowo-usługowe	68	59	55	45

W sąsiedztwie istniejących terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, w projekcie planu wyznaczono nowe tereny pod funkcje produkcyjne i usługowe oraz usługowe, które mogą wiązać się z generowaniem podwyższonego hałasu.

Gmina Wojsławice znajduje się w strefie lubelskiej, według kryterium ochrony zdrowia, którą zaliczono do klasy C z uwagi na przekroczenia 24-godzinnych stężeń pyłu PM₁₀, średniorocznych stężeń PM_{2,5} i benzo/a/pirenu w pyłe PM₁₀. Główną przyczyną wysokich stężeń tego rodzaju zanieczyszczeń jest emisja z procesów grzewczych opartych na węglu, w tym tzw. „niska emisja” z indywidualnego ogrzewania budynków. W gminie występuje indywidualny

system ogrzewnictwa. Coraz więcej obiektów mieszkalnych i usługowych ogrzewana jest źródłami niskoemisyjnymi, nie mniej jednak zdecydowane przeważają kotły opalane węglem i drewnem. Zagrożeniem dla jakości powietrza jest rozwój zabudowy, skutkujący zwiększoną liczbą emitorów zanieczyszczeń, jak również powodujący powstawanie barier przestrzennych utrudniających naturalne przewietrzanie terenu. Sytuacja taka dotyczy w szczególności miejscowości Wojsławice tj. obszaru o zwartej zabudowie.

11. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA SZCZEBŁA MIĘDZYNARODOWEGO, WSPÓLNOTOWEGO I KRAJOWEGO UWZGLĘDNIONE W OPRACOWYWANYM DOKUMENCIE

Dokumenty strategiczne opracowywane na poziomie krajowym implementują cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, w tym wspólnotowym. W analizowanym projekcie planu kluczowe cele ochrony środowiska zostały uwzględnione. Dotyczy to w szczególności ograniczania emisji zanieczyszczeń do powietrza, ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych oraz gospodarki odpadami.

Ósmy Program działań Unii Europejskiej na rzecz środowiska – przyjęty przez Radę UE 29 marca 2022 r. Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 r. COM(2020) 652 final. Bruksela, dnia 14.10.2020 r. określa następujące cele dla Unii Europejskiej do 2030 r.:

- nieodwracalne i stopniowe ograniczenie emisji gazów cieplarnianych oraz wzmocnienie ich pochłaniania przez naturalne i inne pochłaniacze w Unii w celu osiągnięcia celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r., jak określono w rozporządzeniu (UE),
- stałe postępy w zakresie wzmocnienia zdolności przystosowawczych, zwiększenia odporności i ograniczenia wrażliwości na zmiany klimatu,
- dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, który daje planecie więcej niż sam bierze, oddzielenia wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- dążenie do osiągnięcia zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń na rzecz nietoksycznego środowiska, w tym powietrza, wody i gleby, oraz ochrony zdrowia i dobrostanu obywateli przed zagrożeniami i skutkami związanymi ze środowiskiem,
- ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego, zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich,
- promowanie zrównoważenia środowiskowego i ograniczenie największych presji środowiskowych i klimatycznych związanych z produkcją i konsumpcją, w szczególności w obszarze energii, rozwoju przemysłu, budownictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego.

Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, przyjęta przez Radę Ministrów 16 lipca 2019 r., określa cel główny: „Rozwój potencjału środowiska na rzecz obywateli i przedsiębiorców”.

Dokument ten określa również cele i działania w nawiązaniu do kluczowych komponentów środowiska:

- ✓ **Woda:** Wzmocnienie ochrony przed powodzią i suszą. Zapewnienie mieszkańcom zaopatrzenie w dobrej jakości wodę. Budowa nowych i modernizacja istniejących oczyszczalni ścieków.
- ✓ **Powietrze:** Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę i likwidację nieefektywnych kotłów i ograniczanie emisji z transportu drogowego. Wsparcie dla gmin w przygotowaniu programów ograniczania niskiej emisji. Modernizacja istniejących i rozwój nowych sieci ciepłowniczych. Upowszechnienie wykorzystania energii elektrycznej do celów grzewczych.
- ✓ **Powierzchnia ziemi:** Utrzymanie produktywności gruntów rolnych i leśnych poprzez ograniczanie przeznaczenia ich na inne cele. Doprowadzenie do powszechniejszego wykorzystywania obszarów przemysłowych na cele inwestycyjne.
- ✓ **Przyroda i krajobraz:** Obiektywna ocena i weryfikacja powierzchni chronionych. Usprawnienie zarządzania siecią Natura 2000. Wskazanie, we współpracy z samorządami, najcenniejszych, priorytetowych krajobrazów Polski i zapewnienie ich ochrony. Sfinansowanie przedsięwzięć dotyczących ochrony zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz rozwoju terenów zieleni i terenów wodnych (tzw. zielonej i błękitnej infrastruktury).
- ✓ **Gospodarka odpadami:** Ograniczenie powstawania odpadów. Inwestycje związane z prawidłowym gospodarowaniem odpadami. Modernizacja oczyszczalni ścieków pod kątem wdrożenia w nich podejścia gospodarki o obiegu zamkniętym.
- ✓ **Klimat:** Opracowanie polityki redukcji emisji gazów cieplarnianych z transportu, rolnictwa, gospodarki odpadami oraz sektora komunalno-bytowego. Wsparcie inwestycji w odnawialne źródła energii. Modernizacja elektrociepłowni, ciepłowni i elektrowni. Rozwój transportu niskoemisyjnego i zeroemisyjnego. Zwiększenie pochłaniania dwutlenku węgla przez lasy poprzez realizację koncepcji Leśnych Gospodarstw Węglowych. Upowszechnienie nowoczesnego budownictwa drewnianego.
- ✓ **Adaptacja do zmian klimatu:** Wsparcie samorządów w opracowaniu i wdrażaniu planów adaptacji do zmian klimatu oraz w tworzeniu nowych terenów zieleni i terenów wodnych. Budowa niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej i obiektów małej retencji. Doprowadzenie do renaturyzacji rzek i ich dolin oraz mokradeł.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 18 grudnia 2019 r. Dokument wyznacza następujące cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r.:

- ✓ obniżenie o 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do poziomu w roku 2005,
- ✓ 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% będzie możliwy do osiągnięcia w sytuacji przyznania Polsce dodatkowych środków unijnych, w tym przeznaczonych na sprawiedliwą transformację), uwzględniając:
 - 14% udziału OZE w transporcie,
 - roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie,

- ✓ wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007,
- ✓ redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej.

Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 został sporządzony w oparciu o krajowe strategie rozwoju zatwierdzone na poziomie rządowym (m.in. Strategia zrównoważonego rozwoju transportu do 2030 roku, Polityka ekologiczna państwa 2030, Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030) oraz uwzględniając projekt Polityki energetycznej Polski do 2040 r.

Polityka energetyczna Polski do 2040 r. przyjęta przez Radę Ministrów 2 lutego 2021 r. Dokument zakłada m.in.:

- ✓ Rozwój odnawialnych źródeł energii (cel szczegółowy 6)
- ✓ Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji (cel szczegółowy 7)

Projektuje się wzrost udziału OZE we wszystkich sektorach i technologiach. W 2030 r. udział OZE w końcowym zużyciu energii brutto wyniesie co najmniej 23%, nie mniej niż 32% w elektroenergetyce (głównie energetyka wiatrowa i fotowoltaiczna). Nastąpi istotny wzrost mocy zainstalowanych w fotowoltaice do: ok. 5-7 GW w 2030 r. i ok. 10-16 GW w 2040 r.

Do 2040 r. potrzeby ciepne wszystkich gospodarstw domowych pokrywane będą przez ciepło systemowe oraz przez zero- lub niskoemisyjne źródła indywidualne.

Szereg działań zostanie nakierowanych na poprawę jakości powietrza, m.in.:

- rozwój ciepłownictwa systemowego (4-krotny wzrost liczby efektywnych systemów ciepłowniczych do 2030 r.),
- niskoemisyjny kierunek transformacji źródeł indywidualnych (pompy ciepła, ogrzewanie elektryczne),
- odejście od spalania węgla w gospodarstwach domowych w miastach do 2030 r., na obszarach wiejskich do 2040 r. przy utrzymaniu możliwości wykorzystania paliwa bezdymnego do 2040 r.,
- zwiększenie efektywności energetycznej budynków,
- rozwój transportu niskoemisyjnego, w szczególności dążenie do zeroemisyjnej komunikacji publicznej do 2030 r. w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców.

Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (Ministerstwo Środowiska, 2013) definiuje cel główny jako zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cele szczegółowe istotne z punktu widzenia projektu zmiany studium dotyczą:

- zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, w tym: dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu, dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu, ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu, adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie.
- zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu.

Spójność projektu planu z powyższymi dokumentami przejawia się w szczególności poprzez ustalenia:

Zasad ochrony środowiska:

- 1) w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych, w tym Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407 „Niecka Lubelska (Chełm – Zamość)”, w granicach którego znajduje się cały obszar planu:
 - a) zakaz wykonywania robót, które mogą powodować trwałe zanieczyszczenie gruntów i wód,
 - b) zakaz odprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi,
 - c) nakaz wyposażenia terenów zabudowy określonych granicami na załączniku do niniejszej uchwały od nr 1 do nr 5 oraz od nr 8 do nr 10 oraz nr 16 w systemy wodno-kanalizacyjne z odprowadzeniem ścieków do komunalnej oczyszczalni ścieków, przy czym do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej i zaistnienia techniczno-ekonomicznych warunków dla przyłączenia nieruchomości do sieci, dopuszcza się stosowanie rozwiązań indywidualnych,
 - d) nakaz wyposażenia terenów zabudowy określonych granicami na załącznikach do niniejszej uchwały innych niż pod lit. c) w niezbędne do ich zagospodarowania systemy wodno-kanalizacyjne, w tym poprzez indywidualne rozwiązania w zakresie odprowadzania z nieruchomości ścieków bytowych;
- 2) zakazuje się na terenach zabudowy zagrodowej oraz usług lub zieleni urządzonej lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, w rozumieniu przepisów odrębnych, z wyłączeniem lokalizacji przedsięwzięć infrastruktury technicznej dopuszczonej ustaleniami niniejszego planu, a także dopuszczonej przepisami odrębnymi;
- 3) w zakresie ochrony przed hałasem obowiązuje zagospodarowanie terenów w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu, zgodnie z przepisami odrębnymi, zakazuje się lokalizacji nowych budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi w odległości mniejszej niż 25 m od krawędzi jezdni drogi wojewódzkiej położonych w granicach terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami 3RZM i 4RZM, a także w granicach planu dopuszcza się stosowanie rozwiązań technicznych, urządzeń oraz zieleni izolacyjnej ograniczających negatywne skutki emisji hałasu od dróg;
- 4) w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym ustala się utrzymanie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi; ustala się ograniczenia w zagospodarowaniu terenów w wyznaczonych pasach technologicznych od linii elektroenergetycznych niskich (nN), średnich (SN) i wysokich napięć (WN);
- 5) w zakresie ochrony przed zanieczyszczeniami powietrza ustala się utrzymanie dopuszczalnych poziomów substancji w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- 6) przy zagospodarowywaniu terenów dopuszcza się, stosownie do skali i charakteru zagrożeń wynikających z lokalizacji inwestycji, rozwiązań techniczno-inżynierskich i techniczno-przestrzennych, w postaci: ekranów przeciwhałasowych, ekranów tłumiących drgania, pasów zadrzewień, zieleni izolacyjnej i innych ograniczających negatywne oddziaływania inwestycji;
- 7) nakazuje się realizację ustaleń zawartych w obowiązujących planach gospodarki odpadami i programach ochrony środowiska;

- 8) zakazuje się w granicach terenów objętych opracowaniem planu lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowej, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska.

Zasad ochrony przyrody oraz ochrony i kształtowania krajobrazu:

- 1) nakaz zapewnienia powierzchni biologicznie czynnych, zgodnie ze wskaźnikami określonymi w ustaleniach szczegółowych dla poszczególnych terenów;
- 2) nakaz utrzymania na terenach nieprzeznaczonych pod zabudowę istniejących w granicach planu skupisk zieleni wysokiej, cieków wodnych oraz rowów melioracyjnych i odwadniających;
- 3) dopuszcza się wycinkę drzew w przypadkach występowania kolizji z planowanymi inwestycjami realizowanymi w ramach wyznaczonych w planie funkcji terenów, a także związanych z bezpieczeństwem i pielęgnacją drzewostanu oraz w innych przypadkach wynikających z przepisów odrębnych;
- 4) w granicach obszaru opracowania planu, za wyjątkiem obszaru wskazanego na załączniku nr 14, obowiązują stosowne zakazy i zasady dotyczące zagospodarowania terenów i realizacji inwestycji zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony przyrody, w tym przepisami rozporządzenia ustanawiającego Grabowiecko-Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej:

- 1) dla obiektów zabytkowych zlokalizowanych na obszarze objętym planem tj. wpisanych do rejestru zabytków oraz wpisanych do wojewódzkiej i gminnej ewidencji zabytków, obowiązują ustalenia przepisów odrębnych, dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami;
- 2) oznacza się na rysunku planu na obszarze wskazanym na załączniku nr 8 do niniejszej uchwały obszar wpisany do rejestru zabytków województwa lubelskiego pod numerem A/590 stanowiący układ urbanistyczny osady Wojsławice;
- 3) dla obszaru wpisanego do rejestru zabytków, o którym mowa w ust. 2 ustala się:
 - a) priorytet wymagań konserwatorskich we wszystkich działaniach planistycznych, projektowych i realizacyjnych,
 - b) kształtowanie zabudowy i działania inwestycyjne podporządkowane stanowiskom konserwatora zabytków,
 - c) realizację zabudowy o maksymalnie I kondygnacji nadziemnej,
 - d) dla realizowanej nowej zabudowy stosowanie pokryć dachowych w kolorze czerwonym lub w odcieniach jednego z kolorów: brązowego lub szarego oraz ścian elewacji zewnętrznych w kolorze białym lub w odcieniach jednego z kolorów: beżowego lub szarego,
 - e) zakaz lokalizacji wież i masztów;
- 4) oznacza się na rysunku planu obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków:
 - a) na załączniku nr 1 do niniejszej uchwały kapliczkę św. Tekli (murowana),
 - b) na załączniku nr 8 do niniejszej uchwały miejsce pamięci - grób zbiorowy,
 - c) na załączniku nr 16 do niniejszej uchwały budynek młyna;
- 5) dla wpisanego do gminnej ewidencji zabytków budynku młyna, o którym mowa w pkt 4 ustala się:
 - a) działania służące utrzymaniu budynku i jego rewaloryzację,

- b) dopuszcza się zmiany adaptacyjne budynku,
 - c) dopuszcza się przebudowę budynku młyna z utrzymaniem jego historycznej formy architektonicznej, w tym z zachowaniem kształtu, rozmiaru i rozmieszczenia otworów zgodnie z historycznym wizerunkiem budynku,
 - d) nakazuje się zachowanie bryły budynku, kształtu i geometrii dachu oraz stosowanie kolorystyki i materiałów nawiązujących do lokalnych tradycji budowlanych,
 - e) w przypadku uzasadnionej rozbiórki budynku wypełnienie wymagań przepisów odrębnych dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami.
- 6) dla wpisanej do gminnej ewidencji zabytków murowanej kapliczki, o której mowa w pkt 4 ustala się:
- a) nakaz użytkowania gwarantującego zachowanie i utrzymanie zabytku,
 - b) nakaz zagospodarowania terenu otaczającego zabytek w sposób umożliwiający wyeksponowania go w krajobrazie,
 - c) prowadzenie działań mających na celu podnoszenie jakości architektonicznej i technicznej zabytku;
- 7) dla wpisanego do gminnej ewidencji zabytków miejsca pamięci, o którym mowa w pkt 4 ustala się:
- a) nakaz użytkowania gwarantującego zachowanie i utrzymanie miejsca,
 - b) nakaz zagospodarowania terenu otaczającego w sposób podnoszący estetykę miejsca.
- 8) wyznacza się w planie strefy ochrony archeologicznej w granicach oznaczonych na rysunku planu stanowisk archeologicznych numerem 29, 39 i 40 na obszarze AZP 84-90 oraz numerach 9, 14, 15, 16, na obszarze AZP 84-91, wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków, zarejestrowanego podczas badań archeologicznych przeprowadzonych metodą Archeologicznego Zdjęcia Polski (AZP);
- 9) realizacja robót budowlanych związanych z pracami ziemnymi w obrębie stref archeologicznych, o których mowa w pkt 2 wymaga ustalenia z konserwatorem zabytków zasad ich prowadzenia celem zapewnienia ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych;
- 10) odkrycie w trakcie prowadzenia robót budowlanych lub ziemnych przedmiotu, co do którego istnieje przypuszczenie, iż jest on zabytkiem archeologicznym, zobowiązuje inwestora do podjęcia stosownych działań określonych przez przepisy odrębne dotyczące ochrony zabytków.

W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej:

- 1) ustala się zaopatrzenie terenów zabudowy w wodę z gminnej sieci wodociągowej;
- 2) ustala się odprowadzanie ścieków z terenów zabudowy położonych w granicach terenów wskazanych na załącznikach od nr 1 do nr 5 oraz od nr 8 do nr 10 oraz nr 16 do niniejszej uchwały poprzez sieć kanalizacji sanitarnej do komunalnej oczyszczalni ścieków;
- 3) do czasu realizacji sieci kanalizacji sanitarnej i zaistnienia ekonomicznych i technicznych możliwości przyłączenia zabudowy do sieci kanalizacji sanitarnej na terenach wskazanych na załącznikach do niniejszej uchwały wymienionych w pkt 1 dopuszcza się realizację bezodpływowych zbiorników na nieczystości ciekłe lub indywidualnych oczyszczalni ścieków;
- 4) ustala się konieczność zachowania powierzchni przepuszczalnych w stopniu umożliwiającym infiltrację do gruntu wód opadowych i roztopowych na użytkowanym terenie oraz

kształtowania terenu i stosowania rozwiązań technicznych nie zmieniających warunków spływu tych wód na grunty sąsiednie;

- 5) ustala się na terenach przeznaczonych pod zabudowę, gdy przepisy szczególne tego wymagają, budowę instalacji podczyszczania wód opadowych i roztopowych z zanieczyszczeń powstających na skutek prowadzonej działalności;
- 6) ustala się zaopatrzenie w gaz z sieci gazowej średniego ciśnienia w oparciu o planowaną na terenie oznaczonym symbolem 1IG stację redukcyjno-pomiarową zasilaną gazem z dystrybucyjnego gazociągu wysokiego ciśnienia – do czasu wybudowania sieci dopuszcza się rozwiązania indywidualne;
- 7) w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się zaopatrzenie obszaru planu w ciepło z kotłowni indywidualnych lub lokalnych, z wykorzystaniem paliw i technologii niepowodujących pogorszenia stanu środowiska oraz gwarantujących emisję spalin poniżej dopuszczalnych norm, w tym odnawialnych źródeł energii;
- 8) w zakresie gospodarki odpadami:
 - a) obowiązują zasady określone w przepisach odrębnych dotyczących odpadów, utrzymania czystości i porządku w gminie oraz w innych dokumentach dotyczących gospodarki odpadami;
 - b) sposób postępowania z odpadami innymi niż komunalne, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi gospodarki odpadami;
- 9) na terenach zabudowy dopuszcza się realizację instalacji do produkcji energii ze źródeł odnawialnych służących zasilaniu lokalizowanych na tych terenach obiektów budowlanych, takich jak: kolektory słoneczne, pompy ciepła oraz panele fotowoltaiczne, na zasadach określonych w przepisach odrębnych.

12. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

W prognozie przeprowadzono analizy o charakterze jakościowym. Analizując określony sposób przeznaczenia terenów zidentyfikowano potencjalne kolizje przestrzenne, w tym szczególnie z obiektami i obszarami podlegającymi ochronie prawnej na podstawie stosownych przepisów. Identyfikację i zbiorcze zestawienie prognozowanych oddziaływań przedstawiono przy zastosowaniu podejścia macierzowego.

	zagospodarowaniem terenu w miejscowości Kukawka (załącznik nr 15)											
5.	Zmiana przeznaczenia terenu użytków rolnych pod funkcje zabudowy zagrodowej w miejscowości Wojstawice (załącznik nr 16)	BDS	BDS\BK	BDS\BK	BK/BDS	BDS	BDS\BK	BDS\BK		PDS BDS		

Charakter oddziaływań:

B - bezpośrednie P - pośrednie W - wtórne	K - krótkoterminowe Ś - średnioterminowe D - długoterminowe	S - stałe C - chwilowe	pozytywne	
			neutralne	
			negatywne słabe	ze względu na skalę zmian, charakter potencjalnych oddziaływań, walory przekształcanego terenu
			negatywne mocne	ze względu na skalę zmian, charakter potencjalnych oddziaływań, walory przekształcanego terenu

12.1. IDENTYFIKACJA ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO WYNIKAJĄCYCH ZE ZMIANY W PRZEZNACZENIU TERENÓW

W niniejszej prognozie ocenia się skutki mogące wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu pod funkcje określone w projekcie miejscowego planu, które mogą mieć wpływ na stan i jakość środowiska.

W obszarze opracowania zmiany planu ustalone zostały następujące funkcje terenów:

- tereny usług (1U, 2U, 3U, 4U, 5U) w miejscowości Wojsławice,
- tereny usług lub produkcji (1U-P, 2U-P, 3U-P, 4U-P, 5U-P, 6U-P, 7U-P, 8U-P) w miejscowości Wojsławice,
- tereny usług lub stacji paliw płynnych (1U-INS) w miejscowości Wojsławice,
- tereny usług lub zieleni urządzonej (1U-ZP, 2U-ZP) w miejscowości Wojsławice,
- tereny wód powierzchniowych śródlądowych lub zieleni urządzonej (1WS-ZP) w miejscowości Wojsławice,
- tereny elektrowni fotowoltaicznej (1PEF, 2PEF, 3PEF, 4PEF, 5PEF, 6PEF, 7PEF, 8PEF) w miejscowości Wojsławice, Huta, Turowiec, Putnowice Wielkie, Majdan Ostrowski,
- tereny gazownictwa (1IGS) w miejscowości Wojsławice,
- tereny ujęcia wody (1IWU) w miejscowości Kukawka,
- tereny zabudowy zagrodowej (1RZM, 2RZM, 3RZM, 4RZM) w miejscowości Wojsławice,
- tereny rolnictwa z zakazem zabudowy (1RN, 2RN, 3RN, 4RN, 5RN) w miejscowości Wojsławice,
- tereny zieleni urządzonej (1ZP) w miejscowości Wojsławice,
- tereny zieleni naturalnej (1ZN, 2ZN) w miejscowości Wojsławice,
- tereny drogi zbiorczej (1KDZ) w miejscowości Wojsławice,
- tereny drogi lokalnej (1KDL) w miejscowości Wojsławice,
- tereny drogi dojazdowej (1KDD, 2KDD, 3KDD) w miejscowości Wojsławice,
- tereny komunikacji drogowej wewnętrznej (1KR, 2KR, 3KR) w miejscowości Wojsławice.

Z uwagi na wyznaczenie w granicach planu terenów farm fotowoltaicznych istnieje prawdopodobieństwo realizacji inwestycji mogącej potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. W myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839, z późn. zm.) do przedsięwzięć takich zalicza się: zabudowę systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczonej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż:

- a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 tej ustawy,
- b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a - z wyłączeniem zabudowy systemami fotowoltaicznymi lokalizowanej na dachach i elewacjach obiektów budowlanych”.

Powierzchnie farm fotowoltaicznych wyznaczonych w projekcie planu wynosi: 1PE – 2,8 ha, 2PE – 1,4 ha, 4PE – 2,5 ha, 5PE – 12,3 ha, 6PE – 3,7 ha, 7PE – 1,8 ha.

Dodatkowo, nie wyklucza się realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko w granicach terenów usług lub produkcji (U-P) oraz usług (U).

12.2. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU NA POSZCZEGÓLNE ELEMENTY ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Prognozowane zmiany w środowisku opisywane poniżej dotyczą stanu, jaki zaistnieje w wyniku wprowadzenia i realizacji ustaleń projektu planu. Zapisy projektu planu nie wpływają znacząco na zmiany funkcjonalne i przestrzenne w istniejącym zagospodarowaniu gminy.

Tereny usług lub produkcji oznaczone na rysunku projektu planu symbolem U-P oraz usług lub stacji paliw płynnych oznaczony na rysunku planu symbolem U-INS

Projekt planu adaptuje istniejące zagospodarowanie, jak również wyznacza nowe tereny na obszarach dotąd niezainwestowanych. Niekorzystne oddziaływanie inwestycji może zachodzić w okresie realizacji, jak również na etapie funkcjonowania działalności produkcyjnej. Elementy środowiska, które będą podlegać ujemnemu wpływowi to: stan zanieczyszczenia powietrza, klimat akustyczny i krajobraz. Respektowanie przez inwestorów ustaleń projektu planu dotyczących zasad ochrony środowiska nie powinno stanowić ponadnormatywnej uciążliwości dla środowiska.

Zabudowa usługowa oraz zabudowa usługowa oraz usług lub zieleni urządzonej oznaczone na rysunku planu symbolami U oraz U-ZP

Projekt planu adaptuje istniejące zagospodarowanie, częściowo powiększając tereny inwestycyjne – dotyczy to części terenów położonych przy ul. Chełmskiej. Nowe tereny przeznaczone pod funkcje usługowe zlokalizowane są w Wojsławicach przy ul. Rynek – jest to obszar położony w ścisłej strefie ochrony konserwatorskiej, obejmującej układ urbanistyczny osady Wojsławice (A/590). Zagospodarowanie tego terenu obwarowane będzie warunkami konserwatora zabytków. Tereny usług położone są w strefie osadniczej i stanowić będą działalności towarzyszące zabudowie mieszkaniowej i zagrodowej. Projekt planu nie precyzuje rodzaju działalności usługowej, należy zatem przyjąć, że będą to usługi zarówno publiczne, jak i komercyjne. Zabudowa usługowa będzie powodować zubożenie powierzchni biologicznie czynnej terenów. Najprawdopodobniej na terenach usługowych nastąpi utwardzenie powierzchni (podjazdy, parkingi), a biorąc pod uwagę niskie minimalne wskaźniki powierzchni biologicznie czynnych przyjęte w projekcie planu, wynoszące 10% - 20%, znacznie zmniejszy infiltrację terenów. Inaczej sytuacja wygląda na terenach usług lub zieleni urządzonej (1U-ZP). Jest to obszar obejmujący niewielki zbiornik wodny z naturalnymi źródłami wody, na obszarze którego dominować będzie teren biologicznie czynny. Powierzchnia biologicznie czynna na tym terenie wynosić będzie min. 40%, przy maksymalnym udziale powierzchni zabudowy wynoszącej 30%. Realizacja ustaleń projektu planu może skutkować zwiększeniem emisji zanieczyszczeń do powietrza z systemów grzewczych i ruchu pojazdów, powstawaniem ścieków oraz odpadów. Zabudowa usługowa może negatywnie wpływać na sąsiednie tereny mieszkaniowe, powodując takie uciążliwości, jak: zwiększony hałas spowodowany zwiększonym ruchem komunikacyjnym i związane z tym zanieczyszczenia komunikacyjne. Projekt planu ustala zasady gospodarki odpadami, zaopatrzenia w wodę, odprowadzania i oczyszczania ścieków, zaopatrzenia w ciepło oraz określa zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, których zachowanie przyczyni się do zminimalizowania kolizyjności nowej zabudowy z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi.

Tereny lokalizacji urządzeń i obiektów wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 500 kW (elektrownie fotowoltaiczne).

Projekt planu wyznacza tereny, na których przewiduje się lokalizację urządzeń do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych o mocy powyżej 500 kW wraz ze strefami ochronnymi. Obszary farm fotowoltaicznych zlokalizowane zostały w miejscowościach: Wojsławice, Huta, Turowiec, Putnowice Wielkie, Majdan Ostrowski. Tereny farmy fotowoltaicznej położone w Wojsławicach przy ul. Krasnystawskiej, przy lesie Ostrowska Kępa oraz w Putnowicach Wielkich znajdują się w granicach głównego korytarza ekologicznego Polski – Korytarza Wschodniego (Korytarz Wschodni - Zamojszczyzna i Działy Grabowieckie). Dodatkowo wszystkie planowane farmy fotowoltaiczne, poza lokalizacją w Majdanie Ostrowskim, znajdują się w Grabowiecko-Strzeleckim Obszarze Chronionego Krajobrazu. Tereny farm fotowoltaicznych stanowić będą duże powierzchnie ogrodzone, co stanowić będzie znaczne ograniczenie dla migracji zwierząt. Z uwagi na powierzchnie terenów – kwalifikować się będą do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 roku w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Realizacja tego typu przedsięwzięć nie oznacza jednak wystąpienia znaczących oddziaływań na środowisko, lecz kwalifikuje tego typu przedsięwzięcia do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, w myśl itp. 59 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko m.in. w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Ocena na tym etapie ma charakter bardziej szczegółowy, ponieważ znane będą wtedy dokładne parametry przedsięwzięć. Na etapie obecnej strategicznej oceny przeprowadzanej, możliwe jest jedynie wstępne oszacowanie wpływu na środowisko, w tym na obszary chronione, potwierdzenie lub wykluczenie potencjalnego znaczącego negatywnego oddziaływania.

Tereny zabudowy zagrodowej oznaczone na rysunku planu symbolem RZM w miejscowości Wojsławice

Tereny zabudowy zagrodowej obejmują częściowo obszary zainwestowane, a także wyznaczone zostały na terenach obecnie użytkowanych rolniczo. Położone są w bezpośrednim sąsiedztwie terenów inwestycyjnych, przy ul. Krasnystawskiej, co oznacza, że nie będą wymagały rozbudowy układu komunikacyjnego. Również rozwój infrastruktury technicznej dla uzbrojenia terenów (wodociągowej, elektroenergetycznej, docelowo kanalizacyjnej, gazowej) nie będzie generował istotnych kosztów dla budżetu gminy. Wpływ na środowisko będzie powiązany z przekształceniem powierzchni terenów na etapie realizacji inwestycji, a także z emisją zanieczyszczeń powietrza, wzrostem wytwarzanych odpadów, ścieków oraz poborem wody. W przypadku lokalizacji gospodarstw rolnych zajmujących się hodowlą zwierząt - również zanieczyszczeń powietrza w postaci odorów.

Tereny infrastruktury technicznej (gazownictwa, ujęcia wody) oraz infrastruktury komunikacyjnej oznaczone na rysunku planu symbolem IG, IWU, KDZ, KDL, KDD, KR

Wyznaczony w projekcie planu teren ujęcia wody w miejscowości Kukawka stanowi istniejące ujęcie wody wraz ze strefą ochrony bezpośredniej. Teren gazownictwa stanowi natomiast obszar planowanej stacji redukcji na przebiegu istniejącego dystrybucyjnego gazociągu

wysokiego ciśnienia. Wyznaczony został w sąsiedztwie terenów o funkcji usług lub produkcji. Infrastruktura komunikacyjna stanowi adaptację stanu istniejącego, a w przypadku części dróg projekt planu przewiduje ich poszerzenia. Ocenia się, że oddziaływanie na środowisko będzie związane z robotami ziemnymi, powodującymi zniszczenie wierzchniej warstwy gruntów, potencjalnymi zanieczyszczeniami gleb, w przypadkach awarii. Nie będą to jednak oddziaływania znacząco negatywne.

Tereny zieleni urządzonej, zieleni naturalnej, tereny wód powierzchniowych lub zieleni urządzonej, tereny rolnictwa z zakazem zabudowy oznaczone na rysunku planu symbolami ZP, ZN, WS-ZP, RN

Tereny zieleni urządzonej o charakterze ozdobnym i izolacyjnym wyznaczone zostały w otoczeniu miejsca pamięci, wpisanego do gminnej ewidencji zabytków. Teren ten, położony w centrum miejscowości Wojsławice, przyczyni się do ekspozycji w przestrzeni miejsca pamięci. Tereny zieleni nieurządzonej stanowią pasy izolacji (od rzeki Wojsławki i rowu melioracyjnego) ograniczające negatywny wpływ zainwestowania na wody powierzchniowe. Teren wód powierzchniowych lub zieleni urządzonej (WS-ZP) stanowi planowany zbiornik wodny, dla którego w planie nadano funkcje retencyjną, rekreacyjną lub hodowlaną. Tereny rolnicze utrzymane zostały zgodnie z faktycznym ich użytkowaniem.

Poniżej dokonano analizy wpływu realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska

Wody powierzchniowe i podziemne

Wrażliwość wód na zanieczyszczenia zależy m.in.: od głębokości występowania warstw wodonośnych, zdolności adsorpcyjnych pokrywy glebowej, a także rodzaju i ilości zanieczyszczeń. Zagrożenia dla środowiska gruntowo – wodnego może nastąpić na etapie realizacji wszelkich prac inwestycyjnych dopuszczonych ustaleniami projektu planu.

Realizacja ustaleń projektu planu przyczyni się do zwiększenia zainwestowania gminy Wojsławice, co w konsekwencji może powodować zmiany wielkości zasilania wód powierzchniowych i podziemnych. Rozwój terenów zabudowanych spowoduje przyrost powierzchni uszczelnionych, uniemożliwiających naturalną infiltrację, odgrywającą istotną rolę w odnawianiu zasobów wód podziemnych. Zbyt duże uszczelnienie powierzchni ziemi i zmniejszenie zasilania gruntowego kosztem powierzchniowego odpływu wód z terenów, powodować może obniżanie poziomu wód gruntowych, zmniejszanie ich zasobów i przesuszanie gruntów.

W myśl przepisów ustawy Prawo wodne, dla potrzeb gospodarowania wodami podstawową jednostką jest jednolita część wód. Ocenę stanu jednolitych części wód powierzchniowych prowadzi się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Podstawowym pojęciem określającym jakość wód powierzchniowych jest stan wód, który określa się poprzez łączną ocenę stanu ekologicznego (potencjału ekologicznego w przypadku JCW sztucznych i silnie zmienionych) oraz stanu chemicznego. Ocena stanu (potencjału) ekologicznego i stanu chemicznego wymaga oznaczenia szeregu wskaźników i porównania ich z wartościami

odniesienia. Ramowa Dyrektywa Wodna nadaje priorytetowe znaczenie elementom biologicznym przy określaniu stanu/potencjału ekologicznego wód powierzchniowych. Biomonitoring obejmuje ocenę elementów biologicznych, takich jak: fitoplankton (wskaźnik IFPL), fitobentos (IO), makrofity (MIR), makrobezkręgowce bentosowe (MMI), ichtiofauna (EFI+, IBI).

Obszary objęte projektem planu znajdują się w granicach dwóch jednostek wód powierzchniowych. Zachodnia część gminy położona jest w obrębie JCWP Wojsławka, natomiast wschodnia w obrębie Wełnianka do dopływu spod Kułakowic. Według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (PGW), stan JCWP oceniony został jako zły i stwierdzono zagrożenie dla osiągnięcia celu środowiskowego, jakim jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód.

Obszar objęty ustaleniami projektu planu znajduje się w obrębie jednostek planistycznych wód podziemnych JCWPd 90 oraz JCWPd 121. Ocena stanu jakościowego i ilościowego jest dobra, a ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – niezagrażona. Zmiany chemizmu wód związane są z niedostatecznie oczyszczonymi ściekami komunalnymi, zbyt małym stopniem skanalizowania oraz składowiskami. Dominującą presją jest oddziaływanie terenów rolniczych (nawożenie) oraz niezorganizowana gospodarka wodno-ściekowa na obszarach wiejskich.

Zgodnie z ustaleniami projektu planu, sposób zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzanie ścieków odbywać się będzie generalnie w sposób zorganizowany poprzez wyposażenie terenów w zbiorcze systemy wodno - kanalizacyjne.

Gmina Wojsławice znajduje się w obszarze szczególnej ochrony, wyznaczonym na podstawie oceny potencjalnego zagrożenia wód w GZWP Nr 407. Jest to obszar występowania wód kredowych silnie narażonych na zanieczyszczenia powierzchniowe ze względu na brak warstw izolujących. Celem ochrony jest zachowanie wgłębnych poziomów wodonośnych z czystymi wodami do wykorzystania w przyszłości. Głównym rygorem jest zakaz lokalizacji obiektów, które mogą mieć ujemny wpływ na wody podziemne, a także nakaz likwidacji punktowych ognisk zanieczyszczeń. Projekt planu wprowadza ustalenia dotyczące zorganizowania prawidłowej gospodarki wodno – ściekowej, a także niepodejmowanie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na jakość i ilość wód podziemnych. Realizacja inwestycji w ramach wyznaczonych w projekcie planu funkcji terenów, może stwarzać, głównie na etapie budowy, potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód podziemnych substancjami ropopochodnymi pochodzącymi z wykorzystywanego sprzętu, dlatego też stan sprzętu budowlanego i środków transportu powinien być na bieżąco monitorowany. Na etapie realizacyjnym istnieje również potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych, wynikające z wytwarzania na terenie inwestycji budowlanych różnego rodzaju odpadów i ścieków. W celu ograniczenia możliwości zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego ściekami i odpadami powstającymi na etapie realizacji inwestycji, należy zorganizować zaplecze budowy w sposób zabezpieczający grunt przed zanieczyszczeniami substancjami ropopochodnymi (na terenie placów postojowych dla maszyn i środków transportu), wyposażyć je w pomieszczenia socjalno-bytowe dla pracowników, przenośne toalety dla pracowników oraz skład materiałów budowlanych. Powstałe w czasie realizacji inwestycji ścieki i odpady powinny być usuwane z terenu budowy, zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi i normami.

Realizacja ustaleń projektu planu dotycząca lokalizacji terenów urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych o mocy powyżej 500 kW (farmy fotowoltaiczne), nie wpłynie negatywnie na wody powierzchniowe i podziemne. Prawidłowa praca ogniw fotowoltaicznych nie

spowoduje zmian w stosunkach wodnych. Wody opadowe spływać będą po konstrukcjach i wsiąkać będą w podłoże w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Zainwestowanie terenów, zgodnie z ustaleniami projektu planu, będzie generowało zwiększone zapotrzebowanie na wodę oraz zwiększoną ilość produkcji ścieków. Projekt planu zakłada obsługę terenów inwestycyjnych z istniejących systemów wodociągowych, dopuszczając również lokalizację indywidualnych ujęć wód. W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, projekt planu wskazuje na utrzymanie istniejącej gminnej sieci kanalizacyjnej sanitarnej i jej sukcesywną rozbudowę z odprowadzeniem ścieków do gminnej mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków w Wojsławicach. Dodatkowo projekt planu wskazuje możliwość budowy odrębnych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych.

W zakresie ochrony ilościowej zasobów wód podziemnych istotne jest ustalenie zasad postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi. Najbardziej racjonalne i zasadne uznaje się retencjonowanie i zagospodarowywanie wód opadowych i roztopowych na terenach, na których one powstaną, a więc w granicach działek budowlanych. Z tego też względu istotne znaczenie ma utrzymanie w obrębie działek jak największych powierzchni umożliwiających infiltrację wód. W tym kontekście istotne są zapisy projektu planu dotyczące wskaźników zagospodarowania terenu, w tym minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

Zasady ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zapisane w projekcie planu oraz ustalenia planu w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarowanie wodami opadowymi oraz gospodarka odpadami powinny stanowić wystarczające zabezpieczenie przed negatywnym oddziaływaniem planowanym inwestycji na wody podziemne i powierzchniowe. Brak jest podstaw dla stwierdzenia, że realizacja ustaleń planu będzie miała wpływ na nieosiągnięcie celów środowiskowych przez JCWPd nr 90 oraz JCWPd 121 oraz JCWP Wojsławka i JCWP Wełnianka do dopływu spod Kułakowic. **Nie stwierdza się ryzyka kolizji ocenianego dokumentu z celami środowiskowymi Ramowej Dyrektywy Wodnej.**

Oddziaływanie na powietrze

Zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy Wojsławice zdeterminowane są głównie przez emisje z punktowych źródeł.

Realizacja ustaleń projektu planu nie powinna mieć większego wpływu na wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Projekt dokumentu wprowadza zasady zagospodarowania, wśród których jako istotne z uwagi na jakość powietrza atmosferycznego, wymienia się:

- docelowe zaopatrzenie zabudowy w gaz z sieci gazowej średniego ciśnienia w oparciu o planowaną na terenie oznaczonym symbolem 1IG stację redukcyjno-pomiarową zasilaną gazem z dystrybucyjnego gazociągu wysokiego ciśnienia,
- zaopatrzenie obszaru opracowania planu w ciepło z kotłowni lokalnych lub źródeł indywidualnych, z wykorzystaniem paliw i technologii niepowodujących pogorszenia stanu środowiska oraz gwarantujących emisję spalin poniżej dopuszczalnych norm, w tym odnawialnych źródeł energii,
- dopuszczenie budowy sieci ciepłowniczych,
- przy zagospodarowywaniu terenów dopuszcza się, stosownie do skali i charakteru zagrożeń wynikających z lokalizacji inwestycji, rozwiązań techniczno-inżynierskich i techniczno-

przestrzennych, w postaci: pasów zadrzewień, zieleni izolacyjnej i innych ograniczających negatywne oddziaływania inwestycji.

W przypadku terenów usług lub produkcji istnieje prawdopodobieństwo budowy zakładów wpływających niekorzystnie na jakość środowisko. W przypadku inwestycji kwalifikujących się do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, w decyzjach tych zostaną określone, wymagające dotrzymania dopuszczalne wielkości emisji zanieczyszczeń dla poszczególnych emitorów.

W trakcie realizacji wszystkich nowych inwestycji, do powietrza dostawać się będzie zwiększona ilość pyłu i kurzu, zwłaszcza jeśli roboty będą prowadzone w okresie bezdeszczowym. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, którego zasięg powinien ograniczyć się jedynie do terenu budowy, które powinno ustać po zakończeniu prac budowlanych. Należy spodziewać się również, że prace budowlane będą prowadzone etapowo, co znacznie zmniejszy natężenie negatywnego krótkotrwałego oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego.

Poprawie warunków aerosanitarnych sprzyjać będzie rozwój energetyki z odnawialnych – elektrowni fotowoltaicznych. Wpływają one, poprzez odchodzenie od kopalnych źródeł energii, na ograniczenia ilości emitowanych gazów cieplarnianych. Oddziaływanie na stan zanieczyszczenia powietrza, w przypadku realizacji farm fotowoltaicznych, będzie wynikać głównie z transportu materiałów oraz elementów konstrukcyjnych elektrowni solarnej, który będzie miał charakter niezorganizowany, o zasięgu ograniczonym.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi i gleby

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, w przypadku realizacji zabudowy dopuszczonej ustaleniami planu, będzie stosunkowo nieduże i wiązało się będzie bezpośrednio z robotami ziemnymi towarzyszącymi rozwojowi zabudowy i infrastruktury. Praca ciężkiego sprzętu mechanicznego wykorzystywanego m.in. do przygotowania terenu, zdjęcia darniny, wykonania wykopów i robót ziemnych doprowadzić może do zmiany struktury gleby, do zagęszczenia powierzchni ziemi, zmniejszenia porowatości i powietrza glebowego. W fazie budowy dojdź może również do zanieczyszczenia środowiska glebowego substancjami niebezpiecznymi pochodzącymi z niewłaściwie prowadzonych prac budowlanych (np. wycieki płynów eksploatacyjnych z pojazdów i maszyn, niewłaściwe gromadzenie odpadów niebezpiecznych). Nie mniej jednak powyższe zdarzenia występują losowo i są trudne do przewidzenia, zarówno w zakresie częstości występowania, jak i zakresu oraz nasilenia potencjalnego, negatywnego oddziaływania. Istotne znaczenie dla ochrony gleb ma właściwa organizacja placu budowy, a na etapie funkcjonowania zabudowy właściwe przygotowanie miejsc postojowych dla samochodów, zabezpieczenia gruntu przed odchodami zwierzęcymi w przypadku działalności hodowlanej w ramach zabudowy zagrodowej, gospodarowanie odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Lokalizacja instalacji fotowoltaicznych nie spowoduje istotnych przekształceń powierzchni ziemi, a jedynie zmiany w zakresie pokrycia terenu. Realizacja paneli fotowoltaicznych nie będzie inwestycją trwale związaną z gruntem. Moduły fotowoltaiczne najprawdopodobniej posadowione będą na konstrukcjach wsporczych wbijanych bezpośrednio

w ziemię. Nie przewiduje się, aby nastąpiła ingerencja w głębsze struktury gruntu. Prawdopodobne mogą być działania polegające na miejscowym wyrównywaniu wierzchniej warstwy gruntu na głębokości maksymalnie do ok. 0,5 m. Montaż paneli fotowoltaicznych nie będzie powodował przemieszania gleb oraz wywoływał zagrożenia jej zanieczyszczeniem. Realizacja inwestycji z zakresu fotowoltaiki nie wymaga utwardzenia powierzchni terenu poza obiektami związanymi z obsługą farmy (stacja transformatorowa, budynki techniczne, niezbędne podjazdy). Tym samym nie zachodzi obawa znaczącej utraty powierzchni biologicznie czynnej terenu. Funkcjonowanie elektrowni słonecznych oraz infrastruktury towarzyszącej nie będzie generować odpadów, z wyjątkiem niewielkich ilości związanych z pracami konserwacyjnymi. Odpady te będą zbierane przez służby dozoru technicznego, spełniające wymogi formalno – prawne w zakresie odzysku i unieszkodliwiania oraz zbierania i transportu tego typu odpadów i wywożone będą na składowisko, nie stanowiąc jakiegokolwiek zagrożenia dla pedosfery. Zmiany jakości gleb i gruntów mogą być wynikiem zanieczyszczenia metalami ciężkimi na skutek ruchu komunikacyjnego, jak również w przypadku awarii substancjami ropopochodnymi z używanego w trakcie budowy sprzętu.

Na terenie gminy Wojsławice zidentyfikowane zostały obszary predysponowane do występowania ruchów masowych. Nie dotyczą one natomiast terenów objętych zmianą planu.

Oddziaływanie na klimat lokalny

Zmiany zagospodarowania przedmiotowych terenów nie przyczynią się w sposób zauważalny do zmian topoklimatu.

Oddziaływanie na krajobraz oraz na walory turystyczne

Na terenach dotychczas wolnych od zabudowy, gdzie wprowadza się nowe zainwestowanie, może dojść do niewielkich zmian w krajobrazie, wynikających z wprowadzenia obiektów kubaturowych, likwidacji istniejącej zieleni oraz drobnych przekształceń rzeźby terenu.

W wyniku realizacji założeń przedstawionych w projekcie planu nastąpi częściowe przekształcenie powierzchni ziemi. Przekształcenia nie będą w istotny sposób naruszać charakteru rzeźby. Zmiany ukształtowania terenu spowodowane wybudowaniem obiektów kubaturowych będą trwałe, częściowo odwracalne tj. malejące przy zastosowaniu odpowiednich środków zabezpieczających środowisko np. zachowanie odpowiedniej powierzchni biologicznie czynnej, czy wprowadzenie osłabiającej dysharmonię krajobrazu zieleni średniej i wysokiej. Dodatkowo przeznaczenie terenów pod poszczególne funkcje – produkcyjne, usługowe, zagrodowe zostały wyznaczone w sposób niekolidujący z sąsiedztwem. Stanowią one głównie powiększenie terenów już zainwestowanych pod poszczególne funkcje. Ustalenia planu dotyczące parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, jak również w zakresie stosowania określonej kolorystyki elewacji obiektów i pokryć dachowych na obszarze zabytkowego układu urbanistycznego, zminimalizują potencjalny negatywny wpływ na krajobraz. Wysokość i gabaryty nowych obiektów budowlanych nie powinny mieć negatywnego wpływu na ekspozycję

historycznie ukształtowanego i zachowanego układu urbanistycznego obejmującego zabudowę miejską z XIX/XX w. z czworobocznym rynkiem oraz z akcentami monumentalnych zespołów architektonicznych: kościelnego, cerkiewnego i bożniczego w Wojsławicach. W projekcie planu obejmuje się również ochroną elementy historycznego zagospodarowania – zabytkowego młyna i kapliczki, a także wyznacza się strefy ochrony archeologicznej dla zewidencjonowanych stanowisk.

Wszystkie, za wyjątkiem terenu farmy fotowoltaicznej w Majdanie Ostrowskim, tereny objęte zmianą planu położone są w granicach Grabowiecko-Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar chroniony został ustanowiony z uwagi na urozmaiconą rzeźbę terenu, o dużych walorach widokowych. Budowa farm fotowoltaicznych, dopuszczonych ustaleniami projektu dokumentu, będzie miała negatywny wpływ na zmiany krajobrazu. Ze względu na kształt najpopularniejszego obecnie typu paneli słonecznych (płaskie prostokąty) oraz konieczności jednoczesnej instalacji wielu tego typu urządzeń, farmy solarne odznaczać się będą w krajobrazie jako znacznej wielkości, jednorodne powierzchnie o metaliczno – szarym kolorze, stanowiąc znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Generalnie, będzie to krajobraz przekształcony na krajobraz typu industrialnego.

Z uwagi na zakres i skalę zmian nie przewiduje się, żeby nowe zainwestowanie negatywnie wpłynęło na walory turystyczne obszaru gminy Wojsławice. Pozytywne ustalenia planu dotyczą terenów zieleni urządzonej w miejscowości Wojsławice, ze zbiornikiem wodnym z licznymi źródłkami. Zagospodarowanie tego terenu podniesie jego atrakcyjność turystyczną.

Wpływ na różnorodność biologiczną, florę i faunę

Zmiana planu nie ingeruje w tereny najcenniejsze w skali gminy pod względem przyrodniczym. Projekt planu nie dopuszcza nowej zabudowy w obrębie dolin rzecznych oraz w obrębie terenów leśnych, tym samym chroni najcenniejsze ekosystemy występujące w granicach gminy.

Negatywny wpływ ustaleń planu na faunę, florę oraz różnorodność biologiczną wystąpi na etapie realizacji wszelkich nowych inwestycji dopuszczonych ustaleniami projektu dokumentu i na etapie ich funkcjonowania. Dotyczy to niszczenia zbiorowisk roślin na etapie inwestycyjnym oraz zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnych terenów przez ich trwałe zabudowanie. Zmiany wprowadzone projektem dokumentu dotyczące zainwestowania nowych terenów pod różne formy zabudowy mają niewielki zasięg przestrzenny, zatem będą miały relatywnie niewielki negatywny wpływ na analizowane w tym rozdziale komponenty środowiska. Przewiduje się uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej oraz mało znaczące pogorszenie warunków bytowania gatunków fauny i ograniczenie ich przestrzeni życiowej, głównie żerowiskowej i niepowodujące istotnych zmian ilościowych i jakościowych w populacjach gatunków.

Prace budowlano-montażowe mogą wywołać migrację niektórych gatunków fauny na tereny sąsiednie, spowodowaną hałasem, drganiem, niewielką emisją spalin czy też wzmożoną obecnością ludzi. Migracja ta będzie miała jedynie charakter czasowy i po zakończeniu prac najprawdopodobniej odtworzone zostaną dotychczasowe struktury i relacje. Nie należy spodziewać się znaczącego negatywnego oddziaływania na żaden z gatunków zwierząt. Należy zauważyć, że tereny zabudowy usługowej, produkcji i zabudowy zagrodowej znajdują się w

miejsowości Wojsławice, w otoczeniu terenów zainwestowanych i niestanowiących miejsc nagromadzenia fauny. Biorąc pod uwagę powyższe, można stwierdzić, że zagospodarowanie terenów nie wpłynie negatywnie na bioróżnorodność obszaru gminy.

Farmy fotowoltaiczne będą realizowane na terenach obecnie użytkowanych rolniczo lub na terenach nieużytków, o niezbyt wysokiej różnorodności biologicznej. W przypadku terenu wskazanego na załączniku nr 6 – farma fotowoltaiczna zlokalizowana zostanie na terenie zrehabilitowanego wysypiska odpadów, w granicach którego występują skupiska drzew. Ich likwidacja wpłynie zapewne na pozbawienie miejsca schronienia zwierząt. Z punktu widzenia ochrony fauny, w tym w szczególności większych ssaków, istotnym zagrożeniem dla warunków ich bytowania w środowisku pozostaje możliwość powstania przeszkód w swobodnej migracji poprzez ogrodzenie dużych powierzchni farm fotowoltaicznych.

Obszary prawnie chronione, w tym obszary Natura 2000

Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar NATURA 2000 dokumentu narzuca ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...). W myśl art. 3 pkt 17 w/w ustawy przez znaczące oddziaływanie na obszary NATURA 2000 należy rozumieć oddziaływanie na cele ochrony obszaru NATURA 2000, w tym w szczególności działania mogące:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000, lub
- pogorszyć integralność obszaru NATURA 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W granicach gminy Wojsławice znajduje się obszar włączony do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Putnowice” PLH 060074. Obszar SOO stanowią tereny leśne. Dla obszaru brak jest obowiązującego planu zadań ochronnych, niemniej sporządzone są założenia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych, z których wynika, że głównym zagrożeniem dla przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 jest wpływ działalności człowieka, a szczególnie sposób uprawy oraz obce gatunki inwazyjne.

Najbliżej położonym terenem zmiany planu w stosunku do obszaru Natura 2000 „Putnowice” jest teren farmy fotowoltaicznej w miejscowości Putnowice Wielkie, zlokalizowany w odległości ok. 1 km od planowanej elektrowni słonecznej.

Nie prognozuje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000 ze względu na niedokonywanie jakichkolwiek zmian w zagospodarowaniu tego terenu oraz w jego otoczeniu.

Obszary zmiany planu, za wyjątkiem terenu lokalizacji farmy fotowoltaicznej w obrębie Majdan Ostrowski, położone są w granicach Grabowiecko-Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Nowe zagospodarowanie terenów pod funkcje zabudowy zagrodowej, produkcji i usług zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zainwestowanych, tworząc z nimi zwartą strukturę funkcjonalno-przestrzenną. Kształtowanie zabudowy w sposób nie rozproszony pozytywnie wpływa na ochronę krajobrazu. Inaczej wygląda sytuacja w przypadku farm fotowoltaicznych, których lokalizacje wyznaczone zostały w otwartym krajobrazie. Ochrona krajobrazu OCHK polega m.in. na przeciwdziałaniu zmianom w ukształtowaniu rzeźby terenu,

zmianom stosunków wodnych, zachowaniu naturalnych zbiorników wodnych. Budowa farm fotowoltaicznych nie będzie powodowała powyższych zmian w środowisku.

Planowane projektem planu inwestycje nie będą zagrażały pomnikom przyrody ustanowionym na terenie gminy Wojsławice.

Ochrona zabytków

Obszary zmiany planu dotyczą obiektów i obszarów zabytkowych. Teren usług (3U), usług lub zieleni urządzonej (1U-ZP), zieleni urządzonej (1ZP) i zieleni naturalnej (2ZN) znajdują się w granicach zabytkowego układu urbanistycznego, wpisanego do rejestru zabytków województwa lubelskiego. Dla obszaru plan ustala:

- priorytet wymagań konserwatorskich we wszystkich działaniach planistycznych, projektowych i realizacyjnych,
- kształtowanie zabudowy i działania inwestycyjne podporządkowane stanowiskom konserwatora zabytków,
- realizację zabudowy o maksymalnie I kondygnacji nadziemnej,
- dla realizowanej nowej zabudowy stosowanie pokryć dachowych w kolorze czerwonym lub w odcieniach jednego z kolorów: brązowego lub szarego oraz ścian elewacji zewnętrznych w kolorze białym lub w odcieniach jednego z kolorów: beżowego lub szarego,
- zakaz lokalizacji wież i masztów.

Wobec powyższych ustaleń oraz priorytetu wymagań konserwatorskich we wszystkich działaniach planistycznych, projektowych i realizacyjnych, nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji nowej zabudowy na ochronę i ekspozycję zabytku.

W granicach terenu oznaczonego symbolem 1U znajduje się kapliczka murowana, na terenie 1ZP zlokalizowany jest miejsce pamięci – grób zbiorowy, a na terenie 5U – budynek młyna, wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

Dla wpisanego do gminnej ewidencji zabytków budynku młyna, plan ustala:

- działania służące utrzymaniu budynku i jego rewaloryzację,
- dopuszcza się zmiany adaptacyjne budynku,
- dopuszcza się przebudowę budynku młyna z utrzymaniem jego historycznej formy architektonicznej, w tym z zachowaniem kształtu, rozmiaru i rozmieszczenia otworów zgodnie z historycznym wizerunkiem budynku,
- nakazuje się zachowanie bryły budynku, kształtu i geometrii dachu oraz stosowanie kolorystyki i materiałów nawiązujących do lokalnych tradycji budowlanych,
- w przypadku uzasadnionej rozbiórki budynku wypełnienie wymagań przepisów odrębnych dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami.

Dla wpisanego do gminnej ewidencji zabytków murowanej kapliczki plan ustala:

- nakaz użytkowania gwarantującego zachowanie i utrzymanie zabytku,
- nakaz zagospodarowania terenu otaczającego zabytek w sposób umożliwiający wyeksponowania go w krajobrazie,
- prowadzenie działań mających na celu podnoszenie jakości architektonicznej i technicznej zabytku;

Dla wpisanego do gminnej ewidencji zabytków miejsca pamięci plan ustala nakaz użytkowania gwarantującego zachowanie i utrzymanie miejsca.

Dla zabytków archeologicznych wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków w planie wyznaczono strefy ochrony archeologicznej, w granicach których realizacja robót budowlanych związanych z pracami ziemnymi wymaga ustalenia z konserwatorem zabytków zasad ich prowadzenia, celem zapewnienia ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych.

Wobec powyższych ustaleń planu, jak również pieczy konserwatora nad terenami i obiektami zabytkowymi, nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji zapisanych w planie inwestycji na zabytki.

Środowisko ludzi

Projekt planu wprowadza zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, w rozumieniu przepisów odrębnych, które mogą stwarzać zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.

Zmiany w obrębie poszczególnych elementów środowiska naturalnego mogą oddziaływać na zdrowie i życie ludzi. Istotne znaczenie w tym względzie ma wielkość emisji zanieczyszczeń dla środowiska, jaka może być skutkiem realizacji ustaleń projektowanego dokumentu planistycznego, a także relacje przestrzenne terenów o różnych funkcjach, zwłaszcza terenów zabudowy mieszkaniowej zagrodowej, usługowej i produkcyjnej. Prognozuje się, iż skala spodziewanych emisji zanieczyszczeń (tj.: zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, ścieki, odpady stałe, hałas) nie będzie stanowił zagrożenia dla zdrowia ludzi z uwagi na niewielkie zmiany przestrzenne, jak również upowszechnianie odnawialnych źródeł energii. Jest mało prawdopodobne, aby dopuszczalne normy zanieczyszczeń były przekraczane.

Pozytywnym ustaleniem planu pozostaje zalecenie przy zagospodarowywaniu terenów stosowania rozwiązań techniczno-inżynierskich i techniczno-przestrzennych, w postaci: ekranów przeciwhałasowych, ekranów tłumiących drgania, pasów zadrzewień, zieleni izolacyjnej i innych ograniczających negatywne oddziaływania inwestycji. W celu ochrony przed hałasem obowiązuje zagospodarowanie terenów w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu. Zwiększony hałas zapewne będzie występował na etapie realizacji inwestycji. Maszyny budowlane wykorzystywane do prac ziemnych będą, co do zasady, napędzane silnikami wysokoprężnymi, które charakteryzuje moc akustyczna w granicach 100-104 dB(A). Zasięg przestrzenny hałasu będzie oddziaływać na odległość do ok. 100 m. Dla zminimalizowania oddziaływania akustycznego na etapie budowy, wykonywanie prac, w tym transport paneli fotowoltaicznych, elementów konstrukcyjnych oraz elementów infrastruktury technicznej powinien odbywać się wyłącznie w porze dziennej, pomiędzy 6:00-22:00.

Projekt planu ustala lokalizację terenów zespołów ogniw fotowoltaicznych (elektrowni słonecznych) produkujących energię o mocy przekraczającej 500 kW. Strefy ochronne obszarów urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW związane z ograniczeniami w zabudowie oraz w zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, pokrywają się z granicami tych obszarów, w związku z czym ewentualne oddziaływania i immisje odnawialnych źródeł energii nie mogą przekraczać terenu ich lokalizacji, a tym samym oddziaływać negatywnie na zdrowie i życie ludności.

Źródłem emisji pól elektromagnetycznych szkodliwych dla zdrowia ludzi są linie elektroenergetyczne. Dla linii elektromagnetycznych obowiązują pasy technologiczne, w granicach których wprowadzono zakaz zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi, które stanowią będą wystarczającą ochronę przed negatywnym wpływem pól elektromagnetycznych dla zdrowia ludzi.

Tereny zlokalizowane na załączniku nr 1 nr 2 położone są w zasięgu strefy ochrony sanitarnej od cmentarza. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w *sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze* (Dz. U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315), odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności i żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m. Odległość ta może być zmniejszona do 50 metrów pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 metrów. W projekcie planu dla terenów usług i produkcji (5U-P) oraz usług (2U) wprowadzono nakaz korzystania z wody z sieci wodociągowej, a także zakaz lokalizacji ujęć wód.

Wpływ na zasoby naturalne

Projekt planu nie ingeruje w tereny udokumentowanych złóż kopalin.

Nowe, nierolnicze inwestycje nie dotyczą gruntów rolnych najwyższych klas bonitacyjnych (I-III), nie mniej jednak, zagospodarowanie terenów użytkowanych rolniczo pod funkcje nierolnicze stanowi o zubożeniu na terenie gruntów rolnych.

Zmiana przeznaczenia terenów nie ingeruje w grunty leśne.

Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na zmiany klimatyczne i bioróżnorodność biologiczną oraz analiza projektu dokumentu pod względem zawarcia celów i kierunków adaptacji do zmian klimatu, określonych w Strategicznym Planie Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

Dokument SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020, a w grupie której wymienia się: gospodarkę wodną, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczną i obszary prawnie chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo, transport, obszary górskie, strefa wybrzeża, gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane. Wrażliwość tych sektorów została określona w oparciu o przyjęte dla SPA scenariusze zmian klimatu. Obszary zurbanizowane stanowią szczególną kategorię w strukturze przestrzeni geograficznej, charakteryzującą się dużą gęstością populacji ludzkiej, a tym samym są bardzo wrażliwe z uwagi na negatywne oddziaływanie antropopresji.

Cele szczegółowe istotne z punktu widzenia projektu miejscowego planu dotyczą:

- zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, w tym: dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu, dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu, ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu, adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie.
- zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu.

Analizowany projekt planu uwzględnia uwarunkowania przyrodnicze analizowanego obszaru. Nowe zagospodarowanie nie ingeruje w tereny najcenniejsze pod względem przyrodniczym, obszary dolin rzecznych oraz lasy. Wolne od zabudowy tereny zielone wyznaczone zostały wzdłuż rowów melioracyjnych i przy rzece Wojsławce, co ma istotne znaczenie dla właściwego stanu powietrza (swobodnego przepływu mas powietrza). Dodatkowo minimalne wielkości wskaźników powierzchni biologicznie czynnych dla poszczególnych wydziałów planistycznych służą utrzymaniu właściwych warunków termicznych.

Jednym z kierunków działań adaptacyjnych, dążących do osiągnięcia celu, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska, jest ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu. Ochrona różnorodności biologicznej jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Realizacja zapisów projektu planu nie wpłynie istotnie na klimat obszaru objętego zmianą, ponieważ projekt ma na celu przede wszystkim ochronę terenów biologicznie czynnych. Projekt dokumentu przygotowuje przestrzeń do mogących ulec zmianie warunków klimatycznych, uwzględniając jego aspekty hydrologiczne i przyrodnicze. Dbając o korzystne warunki aerasanitarne projekt planu zaleca stosowanie zaopatrzenia w ciepło w oparciu o źródła indywidualne niskoemisyjne. Preferowane pozyskiwanie energii ze źródeł energii odnawialnej. Dodatkowo, rozwój instalacji odnawialnych źródeł energii wpisuje się w politykę klimatyczną, i poza znaczeniem lokalnym, ma wymiar globalny, polegający na przeciwdziałaniu ociepleniu klimatu.

Spójność ustaleń planu z celami SPA przejawia się:

- w odniesieniu do ochrony bioróżnorodności – określenie zasad zagospodarowania dla terenów zielonych, nakaz utrzymania istniejących skupisk roślinności i pielęgnacji drzewostanów;
- w odniesieniu do gospodarki wodnej - zakazując wprowadzania do wód lub ziemi ścieków nie spełniających warunków określonych w przepisach dotyczących warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz wprowadzania substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska, dążeniem do wysokiego poziomu ochrony wód powierzchniowych i gruntowych poprzez rozwój zbiorczej sieci kanalizacyjnej;
- w odniesieniu do sektora energetycznego w kontekście zapewnienia dobrego stanu środowiska - ustala się stosowanie zaopatrzenia w ciepło w oparciu o źródła indywidualne niskoemisyjne oraz rozwój instalacji fotowoltaicznych.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż **realizacja ustaleń projektu zmiany planu wpisuje się w realizację kierunków działań służących adaptacji do zmian klimatu**, o których mowa w „Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030”.

Oddziaływania skumulowane

W przypadku zabudowy produkcyjnej, usługowej, zagrodowej - nastąpi kumulacja z istniejącą w sąsiedztwie zabudową w poborze wody, zrzucie oczyszczonych ścieków, emisja zanieczyszczeń do powietrza. Rozwój nowej zabudowy w sąsiedztwie istniejących struktur powodować będzie zwiększone przesuszanie gruntów rolniczych w ich najbliższym otoczeniu.

Oddziaływania transgraniczne

Zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym na obszarze objętym ustaleniami projektu planu nie będą generowały dalekosiężnych, wykraczających poza granice Polski, oddziaływań na środowisko. Zgodnie z *Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym* oraz z *art. 104-117 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)* nie zachodzą przesłanki do przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

13. RYZYKO WYSTĄPIENIA POWAŻNEJ AWARII

Przeznaczenie i zagospodarowanie terenów w sposób określony w projekcie planu nie będzie powodować ryzyka wystąpienia poważnej awarii - zdarzenia w rozumieniu *ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska*. Do grupy zakładów o zwiększonym ryzyku, albo do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej zalicza się zakłady w zależności od występowania jednej lub więcej substancji niebezpiecznych (*Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 roku w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej – Dz. U. 2016 poz. 138*).

Zgodnie z ustaleniami planu - zakazuje się w granicach terenów objętych opracowaniem planu lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska.

14. ZMIANY W FUNKCJONOWANIU ŚRODOWISKA

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu funkcjonowanie Systemu Przyrodniczego Gminy nie będzie znacząco zmodyfikowane. Nowe tereny inwestycyjne dotyczą głównie obszarów położonych w sąsiedztwie terenów zurbanizowanych, poza SPG. Wyjątek stanowią tereny farm fotowoltaicznych, zlokalizowane również w granicach ponadlokalnych korytarzy ekologicznych,

w otoczeniu otwartych terenów rolniczych. Nie przewiduje się jednak, żeby miały one znaczący negatywny wpływ na ciągłość obszarów o dominujących funkcjach przyrodniczych. Użytkowanie terenu w momencie wybudowania elektrowni fotowoltaicznej nie ulegnie zmianie, dalej to będzie teren biologicznie czynny. Po zabudowaniu powierzchni panelami i związanym z tym zacienieniem części powierzchni oraz porośnięciu roślinnością można spodziewać się wzrostu atrakcyjności terenu dla płazów. Teren planowanej instalacji będzie mógł być swobodnie penetrowany przez płazy, gady i małe ssaki, gdyż dla tego typu inwestycji praktykuje się zachowanie przestrzeni w ogrodzeniu pomiędzy powierzchnią gruntu, a dolną krawędzią siatki ogrodzeniowej. Dzięki konstrukcji ogrodzenia, które nie będzie wkopane w ziemię, pomimo realizacji zamierzenia inwestycyjnego, w dalszym ciągu możliwa będzie migracja drobnych organizmów przez teren inwestycji. Ponadto elektrownie słoneczne nie zawierają żadnych ruchomych elementów, które mogłyby powodować śmiertelność zwierząt, a pod panelami w dalszym ciągu możliwe będą lęgi ptaków. Dzięki zastosowaniu nowych technologii, w tym paneli z powłoką antyrefleksyjną, nie wystąpi zjawisko tzw. efektu olśnienia ptaków, nie wystąpi więc negatywny wpływ na ich szlaki migracji.

15. PODSUMOWANIE PROGNOZOWANEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Poszczególne elementy środowiska są ze sobą powiązane i tworzą integralną całość. Dlatego też, negatywny wpływ na jeden z czynników może przejawiać się pogorszeniem stanu całego ekosystemu. Wzajemne wzmacnianie występujących oddziaływań w danym środowisku powoduje, że łączny efekt jest większy od sumy efektów ich działania oddzielnego. Z punktu widzenia zdrowia ludzi najważniejsze są oddziaływania na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny.

Realizacja ustaleń projektu planu w zakresie zagospodarowania terenów skutkować może następującymi zjawiskami:

- wprowadzeniem gazów i pyłów do powietrza – zaprojektowany w projekcie zmiany planu rozwój terenów zurbanizowanych (produkcyjnych, usługowych, zabudowy zagrodowej) będzie skutkował pojawieniem się nowych ognisk zanieczyszczeń do powietrza w postaci indywidualnych kotłowni; ustalenia projektu dokumentu przewidują eliminację uciążliwych palenisk węglowych, zalecając stosowanie zaopatrzenia w ciepło w oparciu o źródła indywidualne niskoemisyjne; dodatkowo działalność gospodarcza, w zależności od zastosowanych procesów technologicznych, może być źródłem zanieczyszczeń powietrza wynikających z prowadzonej produkcji; z działalnością gospodarczą wiązać się będzie zapewne wzrost natężenia ruchu pojazdów i związane z tym emisje spalin samochodowych;
- wytwarzaniem odpadów – w granicach obszaru objętego projektem planu powstawać będą głównie odpady komunalne; ilość i rodzaj odpadów wytwarzanych przez użytkowników terenów niewątpliwie wzrośnie w stosunku do stanu obecnego - zasady postępowania z odpadami określają przepisy odrębne z zakresu gospodarki odpadami; wytwarzanie odpadów związane będzie również z działalnością gospodarczą – przewiduje się, że gospodarowanie odpadami będzie odbywało się zgodnie z obowiązującymi przepisami;

- wprowadzaniem ścieków do wód lub ziemi – ustalenia projektu planu nie przewidują odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych do wód lub do ziemi; niebezpieczeństwo migracji zanieczyszczeń do wód pojawia się w przypadku nieszczelności w stosowanych zbiornikach na nieczystości ciekłe; projekt planu wskazuje konieczność uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej;
- zanieczyszczeniem gleb – przewidziany rozwój terenów inwestycyjnych będzie się wiązał przede wszystkim z zajęciem powierzchni biologicznie czynnej w miejscu posadowienia inwestycji; na przedmiotowym obszarze nie przewiduje się lokalizacji obiektów mogących spowodować znaczące zanieczyszczenie gleb; potencjalne zagrożenie dla gleb może wiązać się głównie z planowaną działalnością gospodarczą oraz działalnością rolniczą – hodowlaną;
- przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu – lokalne zmiany ukształtowania terenu mogą powstać w wyniku prowadzenia wykopów pod fundamenty budynków i budowy infrastruktury – nie przewiduje się istotnych zmian w rzeźbie terenu;
- emitowaniem hałasu – nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu dokumentu miała wpływ na poziom emisji hałasu przekraczający dopuszczalne wartości dla terenów chronionych akustycznie; ustalenia projektu planu nie dopuszczają możliwości realizacji inwestycji stanowiących uciążliwe (ponadnormatywne) źródła hałasu poza granice terenów inwestycyjnych; czasowe uciążliwości hałasowe wystąpią z pewnością na etapie realizacji wszelkich prac inwestycyjnych;
- emitowaniem pól elektromagnetycznych – projekt planu wprowadza możliwość realizacji infrastruktury elektroenergetycznej oraz instalacji farmy fotowoltaicznej, będących źródłem promieniowania elektromagnetycznego – zasady zagospodarowania terenów oraz wyznaczone strefy techniczne od linii elektroenergetycznych i strefy ochrony wokół farm nie powinny zagrażać zdrowiu i życiu ludzi;
- likwidacją roślinności – ustalenia projektu planu spowodują likwidację zbiorowisk roślinności w obrębie zabudowy; na etapie funkcjonowania zabudowy wprowadzone zostaną nowe gatunki; pozytywne ustalenia dotyczą zachowania pasów zieleni izolującej tereny inwestycyjne od rowu melioracyjnego, rzeki Wojsławki oraz utrzymania dominującej funkcji przyrodniczej w sąsiedztwie zbiornika wodnego (teren 1WS-ZP i 2U-ZP);
- pogorszeniem warunków dla świata zwierząt – likwidacja mikrofauny w fazie prowadzonych robót ziemnych, ograniczenie swobodnej migracji dużych zwierząt na obszarach lokalizacji farm fotowoltaicznych;
- pogorszenie walorów krajobrazowych – dotyczyć będzie głównie realizacji farm fotowoltaicznych lokalizowanych w otwartym krajobrazie pól uprawnych.

Mając na uwadze stan środowiska, położenie terenów objętych analizą, obecny sposób zainwestowania terenów, stwierdza się, że zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym, będące efektem realizacji ustaleń projektu zmiany planu, będą głównie negatywne lecz nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

16. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI USTALEŃ PLANU

Zapobieganie i ograniczanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i warunki życia ludzi, powinno dotyczyć zarówno etapu budowy, jak i eksploatacji poszczególnych inwestycji. Ze względu na ogólny charakter dokumentu, jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy, który ustala jedynie ogólne przeznaczenie terenu oraz określa sposoby jego zagospodarowania, trudno jest wskazać konkretne rozwiązania eliminujące, ograniczające lub kompensujące negatywne oddziaływanie na środowisko – w szczególności w odniesieniu do terenów działalności gospodarczej, bez posiadanej obecnie wiedzy na temat rodzaju działalności produkcyjnej, czy usługowej.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana była równolegle z projektem planu, dlatego też plan zawiera już ustalenia mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, uwzględniające stan i jakość środowiska terenów objętych zmianą, jak również całego obszaru gminy Wojsławice.

Dodatkowo rekomenduje się działania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań:

- zminimalizowanie emisji pyłów i gazów przez podstawowy system ogrzewania obiektów oparty na grupowych i indywidualnych źródłach ciepła z zastosowaniem proekologicznych paliw, w tym odnawialne źródła energii oraz gaz ziemny;
- oszczędne gospodarowanie przestrzenią – zachowanie maksymalnych wskaźników powierzchni biologicznie czynnych terenów, umożliwiających również infiltrację wód opadowych na terenach działek budowlanych;
- wykorzystywanie w realizacji obiektów nowoczesnych technologii;
- wyposażenie terenów w infrastrukturę wodno-ściekową – zastosowanie indywidualnych zbiorników na nieczystości ciekłe i przydomowych oczyszczalni ścieków wyłącznie w przypadkach braku możliwości technicznych i ekonomicznych na podłączenie do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej;
- zapewnienie odpowiedniej gospodarki odpadami;
- odpowiednie przygotowanie miejsc postojowych na terenach usługowych i produkcyjnych – zabezpieczonych przed wyciekami substancji ropopochodnych z samochodów i szybkie reagowanie w przypadku zaistniałych awarii;
- właściwe gromadzenie odchodów zwierzęcych na terenach zabudowy zagrodowej, w przypadku prowadzonej działalności hodowlanej;

- ochrona płazów i innych drobnych zwierząt podczas układania podziemnej kablowej linii energetycznej na terenach farm fotowoltaicznych poprzez codzienne kontrole wykopów przed podjęciem prac oraz dodatkowo bezpośrednio przed ich zasypaniem;
- zaprojektowanie ogrodzeń farm fotowoltaicznych umożliwiających swobodne przemieszczanie się przez teren elektrowni płazów, gadów i małych ssaków;
- utrzymanie terenu elektrowni jako łąki użytkowanej ekstensywnie – zakaz stosowania środków chemicznych roślinobójczych.

17. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU

Zgodnie z art. 51 ust. 3b) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...), zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien obejmować przedstawienie rozwiązań alternatywnych do rozwiązań przyjętych w projekcie planu, w szczególności w odniesieniu do obszarów NATURA 2000.

W wyniku przeprowadzonej analizy nie przewiduje się znaczących negatywnych oddziaływań na cele, przedmiot ochrony i integralność obszaru NATURA 2000.

Dla przyjętych w projekcie planu rozwiązań nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych. Proponowane ustalenia zostały dostosowane do istniejących uwarunkowań, jak również do zaistniałych potrzeb społeczeństwa i ściśle określonych celów, które wynikają z wniosków mieszkańców gminy, inwestorów i samorządu gminy. Na przyjęte rozwiązania wpływ miały także uwarunkowania wynikające z istniejącego stanu zagospodarowania terenów oraz ustaleń dokumentów wyższego rzędu.

18. WSKAZANE TRUDNOŚCI PRZY OPRACOWANIU PROGNOZY WYNIKAJĄCE Z CHARAKTERU ZMIAN

Trudności w opracowaniu prognozy wynikały w ogólności dokumentu, jakim cechuje się projekt miejscowego planu. Brak szczegółowej wiedzy na temat rodzaju działalności gospodarczych na terenach zabudowy usługowej i produkcyjnej uniemożliwia oceny wszystkich możliwych zagrożeń dla środowiska. Niemniej jednak przeanalizowano w stopniu możliwym, na jaki pozwala obecna wiedza, wszystkie oddziaływania wynikające z realizacji projektu dokumentu z uwzględnieniem informacji na temat stanu środowiska obszaru opracowania oraz dostępnej wiedzy dotyczącej kształtowania się zjawisk przyrodniczych.

19. PRZEWIDYWANE METODY ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Ocena wpływu realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania na środowisko przyrodnicze dokonywana będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska, którego zasady funkcjonowania określone są w ustawie Prawo ochrony środowiska. Wyniki prowadzonego monitoringu prezentowane są corocznie w raportach o stanie środowiska, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji. Źródłami danych w tym zakresie mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa Lubelskiego), źródła administracyjne (także gminne) wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), czy badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego. Za najistotniejsze z punktu widzenia ochrony środowiska, należy uznać monitorowanie w zakresie:

- kontroli stanu jakości wód podziemnych,
- pomiarów poziomu hałasu,
- emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do atmosfery.

Realizacja ustaleń planu nie wymaga zwiększenia zakresu monitoringu środowiska, niż wynikających z obowiązujących przepisów.

W przypadku realizacji przedsięwzięć zaliczonych do kategorii „mogących znacząco oddziaływać na środowisko”, dopuszczonych ustaleniami projektu planu, zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych, powinien wynikać z ustaleń decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji.

System monitorowania zmian zachodzących w omawianej przestrzeni opierać się powinien na okresowej ocenie przeglądu i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, którego obowiązek przeprowadzenia wynika z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

20. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach ewidencyjnych Wojsławice, Huta, Turowiec, Putnowice Wielkie, Majdan Ostrowski i Kukawka, opracowywanego na podstawie Uchwały Nr XLIX/241/2022 Rady Gminy Wojsławice z dnia 28 grudnia 2022 roku o przystąpieniu do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wojsławice w zakresie lokalizacji terenów produkcji i usług oraz elektrowni fotowoltaicznych o mocy powyżej 500 kW. Sporządzany miejscowy plan stanowić będzie zmianę miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wojsławice uchwalonego uchwałą Nr VII/22/2003 Rady Gminy Wojsławice z dnia 31 marca 2003 roku.

Obszary sporządzenia miejscowego planu przedstawione zostały na 16 załącznikach graficznych do uchwały i obejmują:

- tereny przeznaczone pod funkcje usług, usług lub stacji paliw płynnych oraz usług lub produkcji wraz z układem komunikacyjnych (częściowo przeznaczonym do rozbudowy) w obrębie Wojsławice; w granicach terenu wyznaczony został teren lokalizacji stacji redukcyjnej gazu na przebiegu istniejącego gazociągu wysokiego ciśnienia – załącznik nr 1;
- tereny usług w obrębie Wojsławice – załącznik nr 2;
- tereny usług i produkcji oraz farmy fotowoltaicznej wraz z komunikacją drogową w obrębie Wojsławice – załącznik nr 3;
- tereny usług lub produkcji odizolowane od rowu melioracyjnego pasem zieleni naturalnej w obrębie Wojsławice – załącznik nr 4;
- tereny usług lub produkcji wraz z komunikacją wewnętrzną w obrębie Wojsławice; część nieruchomości zachowało funkcje terenów rolniczych – załącznik nr 5;
- tereny farm fotowoltaicznych na obszarze po zrehabilitowanym składowisku odpadów wraz z komunikacją wewnętrzną w obrębie Wojsławice – załącznik nr 6;
- tereny farmy fotowoltaicznej w obrębie Wojsławice – załącznik nr 7;
- tereny usług, usług lub zieleni urządzonej wraz z wydzielonym terenem zieleni urządzonej, w granicach którego znajduje się miejsce pamięci – grób zbiorowy, a także pasem zieleni stanowiącej naturalną izolację terenów inwestycyjnych od rzeki Wojsławki w obrębie Wojsławice; cały obszar położony jest w granicach zabytkowego układu urbanistycznego, wpisanego do rejestru zabytków – załącznik nr 8;
- tereny usług, w granicach którego znajduje się budynek dawnej zlewni mleka – z przeznaczeniem do adaptacji pod nową działalność usługową w obrębie Wojsławice – załącznik nr 9;
- tereny usług lub zieleni urządzonej położone przy zbiorniku wodnym (miejsce występowania licznych źródełek) w obrębie Wojsławice – załącznik nr 10;
- tereny farmy fotowoltaicznej w obrębie Huta – załącznik nr 11;
- tereny farmy fotowoltaicznej w obrębie Turowiec – załącznik nr 12;
- tereny farmy fotowoltaicznej w obrębie Putnowice Wielkie – załącznik nr 13;
- tereny farmy fotowoltaicznej w obrębie Majdan Ostrowski – załącznik nr 14;
- teren istniejącego ujęcia wody (w granicach strefy ochrony bezpośredniej) w obrębie Kukawka – załącznik nr 15;
- tereny zabudowy zagrodowej, usług (w granicach którego znajduje się zabytkowy budynek młyna), tereny rolnicze bez prawa zabudowy wraz z układem komunikacyjnym w obrębie Wojsławice – załącznik nr 16.

Zakres merytoryczny prognozy jest zgodny z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu sporządzono w oparciu o dostępne materiały, publikacje mapowe, literaturę oraz własne obserwacje terenowe.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z ustaleniami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojsławice, przyjętego uchwałą Nr XXXVIII/200/22 Rady Gminy Wojsławice z dnia 26 kwietnia 2022 r.

Prognoza oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu została poprzedzona analizą uwarunkowań środowiskowych, które wykazały:

- Wiodącą funkcję w gminie Wojsławice pełni rolnictwo, co jest szczególnie widoczne w strukturze użytkowania terenów - użytki rolne stanowią 77 % ogólnej powierzchni gminy;
- Wojsławice jest gminą wiejską o bogatych i dobrze zachowanych walorach krajobrazowych i przyrodniczych, które sprzyjają rozwojowi turystyki i rekreacji;
- W podziale fizyczno-geograficznym, obszar gminy położony jest w obrębie mezoregionu Działy Grabowieckie, który według regionalizacji fizyczno-geograficznej, stanowi część makroregionu Wyżyny Lubelskiej, stanowiącego część prowincji – Wyżyny Polskie, w paśmie Wyżyn Europejskich – obszar gminy charakteryzuje się dużym urzeźbieniem, licznymi wąwozami i suchymi dolinami;
- W podłożu gminy Wojsławice występują utwory kredy, co powoduje, że jest to obszar wysadzinowy; niekorzystne warunki gruntowe występują również w obniżeniach terenów (w tym w dolinach rzek), a także w obszarach predysponowanych do występowania ruchów masowych ziemi;
- Gmina Wojsławice położona jest na pograniczu zlewni rzeki Bug i Wieprz; północno – wschodnia część gminy leży w zlewni rzeki Wełnianki – dopływ Bugu, pozostała część gminy tj.: środkowa i zachodnia – w zlewni rzeki Wieprz; fragmenty południowej części gminy znajdują się w zlewni rzeki Wolicy;
- Na terenie gminy występują tereny zagrożone powodzią – w dolinie rzeki Wojsławki;
- Obszar gminy Wojsławice położony jest w obrębie 2 JCWPd: JCWPd nr PLGW200090 (część zachodnia gminy) oraz JCWPd nr PLGW200121 (część wschodnia gminy); struktura JCWPd 90 jest złożona z jednego poziomu wodonośnego w utworach szczelinowych górnej kredy; w przypadku JCWPd nr PLGW200121 istnieje jeden wspólny poziom wodonośny o charakterze warstwowo-szczelinowym z powszechnym występowaniem poziomów zawieszonych w obszarach wyżynnych;
- Obszar gminy Wojsławice charakteryzuje się zdecydowaną przewagą gleb bardzo dobrych i dobrych - dominują tu gleby wytworzone na lessach;
- Na terenie gminy występuje znaczne zróżnicowanie klimatów lokalnych modyfikowanych przez rzeźbę terenu, wody, zagospodarowanie terenu, roślinność - najkorzystniejsze warunki termiczno-wilgotnościowe i solarne występują na zboczach o ekspozycji południowej, południowowschodniej i południowo-zachodniej oraz na terenach wyniesionych, dostatecznie przewietrzonych, a niekorzystne warunki klimatu lokalnego występują w dolinach rzek i obniżeniach terenowych o płytkim zaleganiu wód gruntowych, następuje tu akumulacja oziębionego powietrza, częste inwersje termiczne, przymrozki i mgły;
- Wg regionalizacji geobotanicznej Polski gmina Wojsławice leży na pograniczu dwóch działów – Wołyńskiego (część północna gminy) i Mazowiecko - Poleskiego (część południowa gminy); Lasy na terenie gminy zajmują powierzchnię 2041,62 ha - lesistość gminy wynosi 18,5%. Dominującym typem siedlisk są: las świeży i las mieszany świeży;
- Przez obszar gminy przebiega krajowy korytarz ekologiczny Korytarz Wschodni złożony z dwóch odcinków – Zamojszczyzna i Działy Grabowieckie; lokalny korytarz ekologiczny

stanowy dolina rzeki Wojsławki, łączący ekosystemy Skierbieszowskiego Parku Krajobrazowego i Grabowiecko-Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu;

- Gminę charakteryzują typy krajobrazów – krajobraz dolin i obniżeń oraz krajobraz wyżyn (wysoczyzny silnie rozcięte, słabo rozcięte, płaskowyże faliste, erozyjne);
- Ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody objęte są: obszar Natura 2000 – Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Putnowice” PLH060074, Grabowiecko Strzelecki Obszar Chronionego Krajobrazu, pomniki przyrody – drzewa w lasach Leśnictwa Wojsławice, źródło;
- W granicach gminy znajdują się liczne zabytki wpisane do rejestru i ewidencji zabytków; obszar objęty zmianą planu (załącznik nr 8) położony jest w granicach układu urbanistycznego wpisanego do rejestru zabytków województwa lubelskiego (A/590), kapliczka św. Tekli z 1762 r. wpisana do ewidencji zabytków, budynek młyna – wpisany do ewidencji zabytków, miejsce pamięci – grób zbiorowy z II wojny światowej, wpisany do ewidencji zabytków; zewidencjonowano stanowiska archeologiczne – wpisane do wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- Główne zanieczyszczenia powietrza na terenie gminy pochodzą z sektora komunalno-bytowego; na terenie gminy nie ma sieci gazowej;
- Wody powierzchniowe w zlewniach Wojsławki i Wełnianki do dopływu spod Kułakowic wykazały zły stan ogólny – obie zlewnie są wrażliwe na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami ze źródeł komunalnych (w szczególności związkami azotu i fosforu) – zlewnie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych;
- Na terenie gminy występują dwa obszary wód podziemnych PGLW200090 i PGWL200121 – wody podziemne cechują się dobrym stanem i nie są zagrożone niespełnieniem celów środowiskowych;
- Pod względem hydrologicznym obszar gminy położony jest w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 407;
- Na terenie gminy największe zagrożenie dla jakości gleb stwarza nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin, powodujące ich zakwaszenie;
- W obszarze gminy występują obszary predysponowane do rozwoju ruchów masowych ziemi; erozja dotyczy gleb występujących na skałach węglanowych;
- Na terenie gminy nie występują źródła ponadnormatywnego hałasu oraz źródła pól elektromagnetycznych stanowiących zagrożenie dla zdrowia i życia ludzi.

Z punktu widzenia realizacji ustaleń projektu planu problemy ochrony środowiska mogą dotyczyć:

- Ochrony obszarów i obiektów prawnej ochrony przyrody;
- Ochrony wód podziemnych i powierzchniowych;
- Ograniczeń wynikających ze strefy sanitarnej od cmentarza;
- Ochrony gruntów rolnych;
- Ochrony zabytków i krajobrazu;
- Emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu.

Ustalenia planu implementują cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, wyrażone m.in. w takich dokumentach, jak:

- 1) Ósmy Program działań Unii Europejskiej na rzecz środowiska;

- 2) Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej;
- 3) Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030;
- 4) Polityka energetyczna Polski do 2040 r.;
- 5) Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

Cele ochrony środowiska w opracowywanym dokumencie planu zostały uwzględnione poprzez ustalenia: zasad ochrony środowiska, zasad ochrony przyrody oraz ochrony i kształtowania krajobrazu, zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej, zasad rozwoju infrastruktury technicznej.

Analiza zapisów projektu planu pozwoliła stwierdzić, że jego realizacja będzie powodowała głównie negatywne oddziaływania na środowisko. Nie będą to jednak oddziaływania negatywne mocne, ze względu na skalę zmian, charakter oddziaływań i przekształceń środowiska.

Projekt planu stanowi ramy dla realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, co nie przesądza jednak o ich wystąpieniu. W myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839, z późn. zm.) do przedsięwzięć takich zalicza się: zabudowę systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczanej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż:

- a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,
- b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a – z wyłączeniem zabudowy systemami fotowoltaicznymi lokalizowanej na dachach i elewacjach obiektów budowlanych”.

Powierzchnie farm fotowoltaicznych wynoszą: 1PE – 2,8 ha, 2PE – 1,4 ha, 4PE – 2,5 ha, 5PE – 12,3 ha, 6PE – 3,7 ha, 7PE – 1,8 ha.

Dodatkowo, nie wyklucza się realizacji inwestycji mogących znacząco oddziaływać na środowisko w granicach terenów usług lub produkcji (U-P) oraz usług (U).

Na skutek realizacji ustaleń planu przewiduje się następujący wpływ na poszczególne elementy środowiska:

Wody powierzchniowe i podziemne

Realizacja ustaleń projektu planu przyczyni się do zwiększenia zainwestowania gminy Wojsławice, co w konsekwencji może powodować zmiany wielkości zasilania wód powierzchniowych i podziemnych. Rozwój terenów zabudowanych spowoduje przyrost powierzchni uszczelnionych, uniemożliwiających naturalną infiltrację, odgrywającą istotną rolę w odnawianiu zasobów wód podziemnych. Zbyt duże uszczelnienie powierzchni ziemi i zmniejszenie zasilania gruntowego kosztem powierzchniowego odpływu wód z terenów, powodować może obniżanie poziomu wód gruntowych, zmniejszanie ich zasobów i przesuszanie gruntu. Realizacja ustaleń projektu planu znajduje się w granicach 2 JCWP. Zachodnia część gminy położona jest w obrębie JCWP Wojsławka, natomiast wschodnia w obrębie Wełnianka do dopływu

spod Kułakowic. Według Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (PGW), stan JCWP oceniony został jako zły i stwierdzono zagrożenie dla osiągnięcia celu środowiskowego, jakim jest osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego oraz utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego wód.

Obszar objęty ustaleniami projektu planu znajduje się w obrębie jednostek planistycznych JCWPd 90 oraz JCWPd 121. Ocena stanu jakościowego i ilościowego jest dobra, a ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – niezagrażona. Zmiany chemizmu wód związane są z niedostatecznie oczyszczonymi ściekami komunalnymi oraz zbyt małym stopniem skanalizowania. Dominującą presją jest również oddziaływanie terenów rolniczych (nawożenie). Zgodnie z ustaleniami projektu planu, sposób zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzanie ścieków generalnie odbywać się będzie w sposób zorganizowany poprzez wyposażenie terenów w zbiorcze systemy wodno - kanalizacyjne, co będzie miało pozytywny wpływ dla ochrony wód.

Gmina Wojśławice znajduje się w obszarze szczególnej ochrony, wyznaczonym na podstawie oceny potencjalnego zagrożenia wód w GZWP Nr 407. Jest to obszar występowania wód kredowych silnie narażonych na zanieczyszczenia powierzchniowe ze względu na brak warstw izolujących. Celem ochrony jest zachowanie wgłębnych poziomów wodonośnych z czystymi wodami do wykorzystania w przyszłości. Głównym rygorem jest zakaz lokalizacji obiektów, które mogą mieć ujemny wpływ na wody podziemne, a także nakaz likwidacji punktowych ognisk zanieczyszczeń. Projekt planu wprowadza ustalenia dotyczące zorganizowania prawidłowej gospodarki wodno – ściekowej, a także niepodejmowanie lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na jakość i ilość wód podziemnych.

Realizacja inwestycji w ramach wyznaczonych w projekcie planu funkcji terenów, może stwarzać, głównie na etapie budowy, potencjalne niebezpieczeństwo zanieczyszczenia wód podziemnych substancjami ropopochodnymi pochodzącymi z wykorzystywanego sprzętu, dlatego też stan sprzętu budowlanego i środków transportu powinien być na bieżąco monitorowany. Na etapie realizacyjnym istnieje również potencjalne zagrożenie dla jakości wód podziemnych, wynikające z wytwarzania na terenie inwestycji różnego rodzaju odpadów i ścieków. W celu ograniczenia możliwości zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego ściekami i odpadami należy zorganizować zaplecze budowy w sposób zabezpieczający grunt przed zanieczyszczeniami substancjami ropopochodnymi (na terenie placów postojowych dla maszyn i środków transportu), wyposażyć je w pomieszczenia socjalno-bytowe dla pracowników, przenośne toalety dla pracowników oraz skład materiałów budowlanych. Powstałe w czasie realizacji inwestycji ścieki i odpady powinny być usuwane z terenu budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi i normami.

Realizacja ustaleń projektu planu dotycząca lokalizacji terenów urządzeń do produkcji energii ze źródeł odnawialnych o mocy powyżej 500 kW (farmy fotowoltaiczne) nie wpłynie negatywnie na wody powierzchniowe i podziemne. Prawidłowa praca ogniw fotowoltaicznych nie spowoduje zmian w stosunkach wodnych. Wody opadowe spływać będą po konstrukcjach i wsiąkać będą w podłoże w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

Zainwestowanie terenów, zgodnie z ustaleniami projektu planu, będzie generowało zwiększone zapotrzebowanie na wodę oraz zwiększoną ilość produkcji ścieków. Projekt planu zakłada obsługę terenów inwestycyjnych z istniejących systemów wodociągowych. W zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, projekt planu wskazuje na utrzymanie istniejącej gminnej sieci kanalizacyjnej sanitarnej i jej sukcesywną rozbudowę z odprowadzeniem ścieków do

gminnej mechaniczno – biologicznej oczyszczalni ścieków w Wojsławicach, dopuszczając możliwość budowy indywidualnych systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków sanitarnych.

W zakresie ochrony ilościowej zasobów wód podziemnych istotne jest ustalenie zasad postępowania z wodami opadowymi i roztopowymi. Najbardziej racjonalne i zasadne uznaje się retencjonowanie i zagospodarowywanie wód opadowych i roztopowych na terenach, na których one powstaną, a więc w granicach działek budowlanych. Z tego też względu istotne znaczenie ma utrzymanie w obrębie działek jak największych powierzchni umożliwiających infiltrację wód. W tym kontekście istotne są zapisy projektu planu dotyczące wskaźników zagospodarowania terenu, w tym minimalne powierzchnie biologicznie czynne.

Zasady ochrony wód powierzchniowych i podziemnych zapisane w projekcie planu oraz ustalenia planu w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarowania wodami opadowymi oraz gospodarka odpadami powinny stanowić wystarczające zabezpieczenie przed negatywnym oddziaływaniem planowanych inwestycji na wody podziemne i powierzchniowe. Brak jest podstaw dla stwierdzenia, że realizacja ustaleń planu będzie miała wpływ na nieosiągnięcie celów środowiskowych przez JCWPd nr 90 oraz JCWPd 121 oraz JCWP Wojsławka i JCWP Wełnianka do dopływu spod Kułakowic. **Nie stwierdza się ryzyka kolizji ocenianego dokumentu z celami środowiskowymi Ramowej Dyrektywy Wodnej.**

Jakość powietrza

Realizacja ustaleń projektu planu nie powinna mieć znaczącego wpływu na wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Projekt dokumentu wprowadza zasady zagospodarowania, wśród których jako istotne z uwagi na jakość powietrza atmosferycznego wymienia się:

- docelowe zaopatrzenie zabudowy w gaz z sieci gazowej średniego ciśnienia w oparciu o planowaną na terenie oznaczonym symbolem 1IG stację redukcyjno-pomiarową zasilaną gazem z dystrybucyjnego gazociągu wysokiego ciśnienia,
- zaopatrzenie obszaru opracowania planu w ciepło z kotłowni lokalnych lub źródeł indywidualnych, z wykorzystaniem paliw i technologii niepowodujących pogorszenia stanu środowiska oraz gwarantujących emisję spalin poniżej dopuszczalnych norm, w tym odnawialnych źródeł energii,
- dopuszczenie budowy sieci ciepłowniczych,
- przy zagospodarowywaniu terenów dopuszcza się, stosownie do skali i charakteru zagrożeń wynikających z lokalizacji inwestycji, rozwiązań techniczno-inżynierskich i techniczno-przestrzennych, w postaci: pasów zadrzewień, zieleni izolacyjnej i innych ograniczających negatywne oddziaływania inwestycji.

W przypadku terenów usług lub produkcji istnieje prawdopodobieństwo budowy zakładów wpływających niekorzystnie na jakość środowisko. W przypadku inwestycji kwalifikujących się do przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko w ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w decyzjach tych zostaną określone wymagające dotrzymania dopuszczalne wielkości emisji zanieczyszczeń dla poszczególnych emitorów.

W trakcie realizacji wszystkich nowych inwestycji do powietrza dostawać się będzie zwiększona ilość pyłu i kurzu, zwłaszcza jeśli roboty będą prowadzone w okresie bezdeszczowym. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, którego zasięg powinien ograniczyć się jedynie do terenu

budowy i ustanie po zakończeniu prac budowlanych. Należy spodziewać się również, że prace budowlane będą prowadzone etapowo, co znacznie zmniejszy natężenie negatywnego krótkotrwałego oddziaływania na jakość powietrza atmosferycznego.

Poprawie warunków aerosanitarnych sprzyjać będzie rozwój energetyki ze źródeł odnawialnych – elektrowni fotowoltaicznych. Wpływają one, poprzez odchodzenie od kopalnych źródeł energii, na ograniczenia ilości emitowanych gazów cieplarnianych. Oddziaływanie na stan zanieczyszczenia powietrza, w przypadku realizacji farm fotowoltaicznych, będzie wynikać głównie z transportu materiałów oraz elementów konstrukcyjnych elektrowni solarnej, który będzie miał charakter niezorganizowany, o zasięgu ograniczonym.

Powierzchnia ziemi i gleby

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, w przypadku realizacji zabudowy dopuszczonej ustaleniami planu, będzie stosunkowo nieduże i wiązało się będzie bezpośrednio z robotami ziemnymi towarzyszącymi rozwojowi zabudowy i infrastruktury. Praca ciężkiego sprzętu mechanicznego wykorzystywanego m.in. do przygotowania terenu, zdjęcia darniny, wykonania wykopów, robót ziemnych doprowadzić może do zmiany struktury gleby, do zagęszczenia powierzchni ziemi, zmniejszenia porowatości i powietrza glebowego. W fazie budowy dojść może również do zanieczyszczenia środowiska glebowego substancjami niebezpiecznymi pochodzącymi z niewłaściwie prowadzonych prac budowlanych (np. wycieki płynów eksploatacyjnych z pojazdów i maszyn, niewłaściwe gromadzenie odpadów niebezpiecznych). Nie mniej jednak powyższe zdarzenia występują losowo i są trudne do przewidzenia, zarówno w zakresie częstości występowania, jak i zakresu oraz nasilenia potencjalnego, negatywnego oddziaływania. Istotne znaczenie dla ochrony gleb ma właściwa organizacja placu budowy, a na etapie funkcjonowania zabudowy właściwe przygotowanie miejsc postojowych dla samochodów, zabezpieczenia gruntu przed odchodami zwierzęcymi w przypadku działalności hodowlanej w ramach zabudowy zagrodowej, gospodarowanie odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Lokalizacja instalacji fotowoltaicznych nie spowoduje istotnych przekształceń powierzchni ziemi, a jedynie zmiany w zakresie pokrycia terenu. Realizacja paneli fotowoltaicznych nie będzie inwestycją trwale związaną z gruntem. Moduły fotowoltaiczne najprawdopodobniej posadowione będą na konstrukcjach wsporczych wbijanych bezpośrednio w ziemię. Nie przewiduje się, aby nastąpiła ingerencja w głębsze struktury gruntu. Prawdopodobne mogą być działania polegające na miejscowym wyrównywaniu wierzchniej warstwy gruntu na głębokości maksymalnie do ok. 0,5 m. Montaż paneli fotowoltaicznych nie będzie powodował przemieszania gleb oraz wywoływał zagrożenia jej zanieczyszczeniem. Realizacja inwestycji z zakresu fotowoltaiki nie wymaga utwardzenia powierzchni terenu poza obiektami związanymi z obsługą farmy (stacja transformatorowa, budynki techniczne, niezbędne podjazdy). Tym samym nie zachodzi obawa znaczącej utraty powierzchni biologicznie czynnej terenu. Funkcjonowanie elektrowni słonecznych nie będzie generować odpadów, z wyjątkiem niewielkich ilości związanych z pracami konserwacyjnymi. Odpady te będą zbierane przez służby dozoru technicznego, spełniające wymogi formalno – prawne w zakresie odzysku i unieszkodliwiania oraz zbierania i transportu tego typu odpadów i wywożone będą na składowisko, nie stanowiąc jakiegokolwiek zagrożenia dla pedosfery. Zmiany jakości gleb i gruntów mogą być wynikiem zanieczyszczenia metalami ciężkimi na skutek ruchu

komunikacyjnego, jak również w przypadku awarii substancjami ropopochodnymi z używanego w trakcie budowy sprzętu.

Klimat lokalny

Zmiany zagospodarowania przedmiotowych terenów nie przyczynią się w sposób zauważalny do zmian topoklimatu.

Krajobraz i wpływ na walory turystyczne

Na terenach dotychczas wolnych od zabudowy, gdzie wprowadza się nowe zainwestowanie, może dojść do niewielkich zmian w krajobrazie, wynikających z wprowadzenia obiektów kubaturowych, likwidacji istniejącej zieleni oraz drobnych przekształceń rzeźby terenu. W wyniku realizacji założeń przedstawionych w projekcie planu nastąpi częściowe przekształcenie powierzchni ziemi. Przekształcenia nie będą w istotny sposób naruszać charakteru rzeźby. Zmiany ukształtowania terenu spowodowane wybudowaniem obiektów kubaturowych będą trwałe, częściowo odwracalne tj. malejące przy zastosowaniu odpowiednich środków zabezpieczających środowisko - zachowaniu odpowiedniej powierzchni biologicznie czynnej, czy wprowadzeniu osłabiającej dysharmonię krajobrazu zieleni średniej i wysokiej. Przeznaczenie terenów pod poszczególne funkcje – produkcyjne, usługowe, zagrodowe zostały wyznaczone w sposób niekolidujący z sąsiedztwem. Stanowią one głównie powiększenie terenów już zainwestowanych. Ustalenia planu dotyczące parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy, jak również w zakresie stosowania określonej kolorystyki elewacji obiektów i pokryć dachowych na obszarze zabytkowego układu urbanistycznego, zminimalizują potencjalny negatywny wpływ na krajobraz. Wysokość i gabaryty nowych obiektów budowlanych nie powinny mieć negatywnego wpływu na ekspozycję historycznie ukształtowanego i zachowanego układu urbanistycznego obejmującego zabudowę miejską z XIX/XX w. z czworobocznym rynkiem oraz z akcentami monumentalnych zespołów architektonicznych: kościelnego, cerkiewnego i bożniczego w Wojsławicach. W projekcie planu obejmuje się również ochroną elementy historycznego zagospodarowania – zabytkowego młyna, miejsca pamięci – zbiorowego grobu i kapliczki, a także wyznacza się strefy ochrony archeologicznej dla zewidencjonowanych stanowisk archeologicznych.

Wszystkie, za wyjątkiem terenu farmy fotowoltaicznej w Majdanie Ostrowskim, tereny objęte zmianą planu, położone są w granicach Grabowiecko-Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Obszar chroniony został ustanowiony z uwagi na urozmaiconą rzeźbą terenu, o dużych walorach widokowych. Największe zmiany w krajobrazie mogą być wynikiem powstania farm fotowoltaicznych. Ze względu na kształt najpopularniejszych obecnie typów paneli słonecznych (płaskie prostokąty) oraz konieczności jednoczesnej instalacji wielu urządzeń, farmy solarne odznaczać się mogą w krajobrazie jako znacznej wielkości, jednorodne powierzchnie o metaliczno – szarym kolorze, stanowiąc znaczący horyzontalny element krajobrazowy. Generalnie, będzie to krajobraz przekształcony na krajobraz typu industrialnego.

Nie przewiduje się, żeby nowe zainwestowanie negatywnie wpłynęło na atrakcyjność turystyczną obszaru gminy Wojsławice. Pozytywne ustalenia planu dotyczą wyznaczenia terenu zieleni urządzonej w miejscowości Wojsławice, w sąsiedztwie zbiornika wodnego z licznymi źródłkami. Zagospodarowanie tego terenu podniesie jego atrakcyjność turystyczną.

Różnorodność biologiczna, fauna i flora

Zmiana planu nie ingeruje w tereny najcenniejsze w skali gminy pod względem przyrodniczym. Projekt planu nie dopuszcza nowej zabudowy w obrębie dolin rzecznych oraz w obrębie terenów leśnych, tym samym chroni najcenniejsze ekosystemy występujące w granicach gminy. Negatywny wpływ ustaleń planu na faunę, florę oraz różnorodność biologiczną wystąpi na etapie realizacji wszelkich nowych inwestycji dopuszczonych ustaleniami projektu dokumentu i na etapie ich funkcjonowania. Dotyczy to niszczenia zbiorowisk roślin na etapie inwestycyjnym oraz zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnych terenów przez ich trwałe zabudowanie. Zmiany wprowadzone projektem dokumentu dotyczące zainwestowania nowych terenów pod różne formy zabudowy, mają niewielki zasięg przestrzenny, zatem będą miały relatywnie niewielki negatywny wpływ na analizowane w tym rozdziale komponenty środowiska.

Przewiduje się uszczuplenie powierzchni biologicznie czynnej oraz mało znaczące pogorszenie warunków bytowania gatunków fauny i ograniczenie ich przestrzeni życiowej, głównie żerowiskowej i niepowodujące istotnych zmian ilościowych i jakościowych w populacjach gatunków.

Prace budowlano-montażowe mogą wywołać migrację niektórych gatunków fauny na tereny sąsiednie, spowodowaną hałasem, drganiami, niewielką emisją spalin czy też wzmożoną obecnością ludzi. Migracja ta będzie miała jedynie charakter czasowy i po zakończeniu prac najprawdopodobniej odtworzone zostaną dotychczasowe struktury i relacje. W okresie realizacji nie należy spodziewać się znaczącego negatywnego oddziaływania na żaden z gatunków zwierząt. Należy zauważyć, że tereny zabudowy usługowej, produkcji i zabudowy zagrodowej znajdują się w miejscowości Wojsławice, w otoczeniu terenów zainwestowanych i niestanowiących miejsc nagromadzenia fauny. Biorąc pod uwagę powyższe, można stwierdzić, że przedmiotowe przedsięwzięcia nie wpłyną negatywnie na bioróżnorodność w skali całej gminy.

Farmy fotowoltaiczne będą realizowane na terenach obecnie użytkowanych rolniczo lub na terenach nieużytków, o niezbyt wysokiej różnorodności biologicznej. W przypadku terenu wskazanego na załączniku nr 6 – farma fotowoltaiczna zlokalizowana została na terenie zrekultywowanego wysypiska odpadów, w granicach którego występują skupiska drzew. Ich likwidacja wpłynie zapewne na pozbawienie miejsca schronienia zwierząt. Z punktu widzenia ochrony fauny, w tym w szczególności większych ssaków, istotnym zagrożeniem dla warunków ich bytowania w środowisku pozostaje możliwość powstania przeszkód w swobodnej migracji poprzez ogradzanie dużych powierzchni farm fotowoltaicznych.

Obszary prawnie chronione, w tym obszary Natura 2000

Obowiązek przeprowadzenia oceny oddziaływania na obszar NATURA 2000 dokumentu narzuca ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...). W myśl art. 3 pkt 17 w/w ustawy przez znaczące oddziaływanie na obszary NATURA 2000 należy rozumieć oddziaływanie na cele ochrony obszaru NATURA 2000, w tym w szczególności działania mogące:

- pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000, lub
- wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar NATURA 2000, lub

- pogorszyć integralność obszaru NATURA 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.

W granicach gminy Wojsławice znajduje się obszar włączony do Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000 Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Putnowice” – PLH 060074. Obszar SOO stanowią tereny leśne. Dla obszaru, brak jest obowiązującego planu zadań ochronnych, niemniej sporządzone są założenia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych, z których wynika, że głównym zagrożeniem dla przedmiotu ochrony w obszarze Natura 2000 jest wpływ działalności człowieka, a szczególnie sposób uprawy oraz obce gatunki inwazyjne.

Najbliżej położonym terenem zmiany planu w stosunku do obszaru Natura 2000 „Putnowice” jest teren farmy fotowoltaicznej w miejscowości Putnowice Wielkie, zlokalizowany w odległości ok. 1 km od planowanej elektrowni słonecznej.

Nie prognozuje się wystąpienia negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000 ze względu na nie dokonywanie zmian w użytkowaniu obszaru chronionego i w jego otoczeniu.

Obszary zmiany planu, za wyjątkiem terenu lokalizacji farmy fotowoltaicznej w obrębie Majdan Ostrowski, położone są w granicach Grabowiecko-Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Nowe zagospodarowanie terenów pod funkcje zabudowy zagrodowej, produkcji i usług zlokalizowane są w bezpośrednim sąsiedztwie terenów zainwestowanych, tworząc z nimi zwartą strukturę funkcjonalno-przestrzenną. Kształtowanie zabudowy w sposób nie rozproszony pozytywnie wpływa na ochronę krajobrazu. Inaczej wygląda sytuacja w przypadku farm fotowoltaicznych, których lokalizacje wyznaczone zostały w otwartym krajobrazie.

Planowane projektem planu inwestycje nie będą zagrażały pomnikom przyrody ustanowionym na terenie gminy Wojsławice.

Ochrona zabytków

Obszary zmiany planu dotyczą obiektów i obszarów zabytkowych. Teren usług (3U), usług lub zieleni urządzonej (1U-ZP), zieleni urządzonej (1ZP) i zieleni naturalnej (2ZN) znajdują się w granicach zabytkowego układu urbanistycznego, wpisanego do rejestru zabytków województwa lubelskiego. Dla obszaru plan ustala:

- priorytet wymagań konserwatorskich we wszystkich działaniach planistycznych, projektowych i realizacyjnych,
- kształtowanie zabudowy i działania inwestycyjne podporządkowane stanowiskom konserwatora zabytków,
- realizację zabudowy o maksymalnie I kondygnacji nadziemnej,
- dla realizowanej nowej zabudowy stosowanie pokryć dachowych w kolorze czerwonym lub w odcieniach jednego z kolorów: brązowego lub szarego oraz ścian elewacji zewnętrznych w kolorze białym lub w odcieniach jednego z kolorów: beżowego lub szarego,
- zakaz lokalizacji wież i masztów.

Wobec powyższych ustaleń oraz priorytetu wymagań konserwatorskich we wszystkich działaniach planistycznych, projektowych i realizacyjnych, nie przewiduje się negatywnego wpływu realizacji nowej zabudowy na ochronę i ekspozycję zabytku.

W granicach terenu oznaczonego symbolem 1U znajduje się kapliczka murowana, na terenie 1ZP zlokalizowany jest miejsce pamięci – grób zbiorowy, a na terenie 5U – budynek młyna, wpisane do gminnej ewidencji zabytków.

Dla wpisanego do gminnej ewidencji zabytków budynku młyna plan ustala:

- działania służące utrzymaniu budynku i jego rewaloryzację,

- dopuszcza się zmiany adaptacyjne budynku,
- dopuszcza się przebudowę budynku młyna z utrzymaniem jego historycznej formy architektonicznej, w tym z zachowaniem kształtu, rozmiaru i rozmieszczenia otworów zgodnie z historycznym wizerunkiem budynku,
- nakazuje się zachowanie bryły budynku, kształtu i geometrii dachu oraz stosowanie kolorystyki i materiałów nawiązujących do lokalnych tradycji budowlanych,
- w przypadku uzasadnionej rozbiórki budynku wypełnienie wymagań przepisów odrębnych dotyczących ochrony i opieki nad zabytkami.

Dla wpisanej do gminnej ewidencji zabytków murowanej kapliczki plan ustala:

- nakaz użytkowania gwarantującego zachowanie i utrzymanie zabytku,
- nakaz zagospodarowania terenu otaczającego zabytek w sposób umożliwiający wyeksponowania go w krajobrazie,
- prowadzenie działań mających na celu podnoszenie jakości architektonicznej i technicznej zabytku;

Dla wpisanego do gminnej ewidencji zabytków miejsca pamięci plan ustala nakaz użytkowania gwarantującego zachowanie i utrzymanie miejsca.

Dla zabytków archeologicznych wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków w planie wyznaczono strefy ochrony archeologicznej, w granicach których realizacja robót budowlanych związanych z pracami ziemnymi wymaga ustalenia z konserwatorem zabytków zasad ich prowadzenia, celem zapewnienia ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach odrębnych.

Wobec powyższych ustaleń planu, jak również pieczy konserwatora nad terenami i obiektami zabytkowymi, nie przewiduje się negatywnego wpływu na zabytki realizacji zapisanych w planie inwestycji.

Środowisko ludzi

Projekt planu wprowadza zakaz lokalizacji zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii, w rozumieniu przepisów odrębnych, które mogą stwarzać zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi.

Zmiany w obrębie poszczególnych elementów środowiska naturalnego mogą oddziaływać na zdrowie i życie ludzi. Istotne znaczenie w tym względzie ma wielkość emisji zanieczyszczeń dla środowiska, jaka może być skutkiem realizacji ustaleń projektowanego dokumentu planistycznego, a także relacje przestrzenne terenów o różnych funkcjach, zwłaszcza terenów zabudowy mieszkaniowej zagrodowej, usługowej i produkcyjnej. Prognozuje się, iż skala spodziewanych emisji zanieczyszczeń (tj.: zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, ścieki, odpady stałe, hałas) nie będzie stanowić zagrożenia dla zdrowia ludzi z uwagi na niewielkie zmiany przestrzenne, jak również upowszechnianie odnawialnych źródeł energii. Jest mało prawdopodobne, aby dopuszczalne normy zanieczyszczeń były przekraczane.

Pozytywnym ustaleniem planu pozostaje zalecenie przy zagospodarowywaniu terenów stosowania rozwiązań techniczno-inżynierskich i techniczno-przestrzennych, w postaci: ekranów przeciwhałasowych, ekranów tłumiących drgania, pasów zadrzewień, zieleni izolacyjnej i innych ograniczających negatywne oddziaływania inwestycji. W celu ochrony przed hałasem obowiązuje zagospodarowanie terenów w sposób niepowodujący przekroczeń norm hałasu. Zwiększony hałas zapewne będzie występował na etapie realizacji inwestycji. Maszyny

budowlane wykorzystywane do prac ziemnych będą, co do zasady, napędzane silnikami wysokoprężnymi, które charakteryzuje moc akustyczna w granicach 100-104 dB(A). Zasięg przestrzenny hałasu będzie oddziaływać na odległość do ok. 100 m. Dla zminimalizowania oddziaływania akustycznego na etapie budowy, wykonywanie prac, w tym transport paneli fotowoltaicznych, elementów konstrukcyjnych oraz elementów infrastruktury technicznej powinien odbywać się wyłącznie w porze dziennej, pomiędzy 6:00-22:00.

Projekt planu ustala lokalizację terenów zespołów ogniw fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 500 kW. Strefy ochronne obszarów urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii (elektrowni fotowoltaicznych) związane z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, pokrywają się z granicami tych obszarów, w związku z czym ewentualne oddziaływania i immisje odnawialnych źródeł fotowoltaicznych nie mogą przekraczać terenu ich lokalizacji, a tym samym oddziaływać negatywnie na zdrowie i życie ludności.

Źródłem emisji pól elektromagnetycznych szkodliwych dla zdrowia ludzi są linie elektroenergetyczne. Dla linii elektromagnetycznych obowiązują pasy technologiczne, w granicach których wprowadzono zakaz zabudowy przeznaczonej na pobyt ludzi, które stanowią będą wystarczającą ochronę przed negatywnym wpływem pól elektromagnetycznych dla zdrowia ludzi.

Tereny zlokalizowane na załączniku nr 1 nr 2 położone są w zasięgu strefy ochrony sanitarnej od cmentarza. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w *sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze* (Dz. U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315), odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, zakładów produkujących artykuły żywności i żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m. Odległość ta może być zmniejszona do 50 metrów pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do niej podłączone. Odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 metrów. W projekcie planu dla terenów usług i produkcji (5U-P) oraz usług (2U) wprowadzono nakaz korzystania z wody z sieci wodociągowej, a także zakaz lokalizacji ujęć wód.

Zasoby naturalne

Projekt planu nie ingeruje w tereny udokumentowanych złóż kopalin.

Nowe, nierolnicze inwestycje nie dotyczą gruntów rolnych najwyższych klas bonitacyjnych (I-III), nie mniej jednak zainwestowanie terenów dotąd użytkowanych rolniczo pod funkcje nierolnicze stanowi o zubożeniu gruntów rolniczych.

Zmiana przeznaczenia terenów nie ingeruje w grunty leśne.

Podsumowując, ocenia się, że realizacja ustaleń planu będzie skutkować:

- wprowadzeniem gazów i pyłów do powietrza – zaprojektowany w projekcie zmiany planu rozwój terenów zurbanizowanych (produkcyjnych, usługowych, zabudowy zagrodowej) będzie skutkował pojawieniem się nowych ognisk zanieczyszczeń do powietrza w postaci

- indywidualnych kotłowni; ustalenia projektu dokumentu przewidują eliminację uciążliwych palenisk węglowych, zalecając stosowanie zaopatrzenia w ciepło w oparciu o źródła indywidualne niskoemisyjne; dodatkowo działalność gospodarcza, w zależności od zastosowanych procesów technologicznych, może być źródłem zanieczyszczeń powietrza wynikających z prowadzonej produkcji; z działalnością gospodarczą wiązać się będzie zapewne wzrost natężenia ruchu pojazdów i związane z tym emisje spalin samochodowych;
- wytwarzaniem odpadów – w granicach obszaru objętego projektem planu powstawać będą głównie odpady komunalne; ilość i rodzaj odpadów wytwarzanych przez użytkowników terenów niewątpliwie wzrośnie w stosunku do stanu obecnego - zasady postępowania z odpadami określają przepisy odrębne z zakresu gospodarki odpadami; wytwarzanie odpadów związane będzie również z działalnością gospodarczą – przewiduje się, że gospodarowanie odpadami będzie odbywało się zgodnie z obowiązującymi przepisami;
 - wprowadzaniem ścieków do wód lub ziemi – ustalenia projektu planu nie przewidują odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bytowych do wód lub do ziemi; niebezpieczeństwo migracji zanieczyszczeń do wód pojawia się w przypadku nieszczelności w stosowanych zbiornikach na nieczystości ciekłe lub z rolniczej działalności hodowlanej; projekt planu wskazuje konieczność uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej;
 - zanieczyszczeniem gleb – przewidziany rozwój terenów inwestycyjnych będzie się wiązał przede wszystkim z zajęciem powierzchni biologicznie czynnej w miejscu posadowienia inwestycji; na przedmiotowym obszarze nie przewiduje się lokalizacji obiektów mogących spowodować znaczące zanieczyszczenie gleb; potencjalne zagrożenie dla gleb może wiązać się głównie z planowaną działalnością gospodarczą oraz działalnością rolniczą – hodowlaną;
 - przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu – lokalne zmiany ukształtowania terenu mogą powstać w wyniku prowadzenia wykopów pod fundamenty budynków i budowy infrastruktury – nie przewiduje się istotnych zmian w rzeźbie terenu;
 - emitowaniem hałasu – nie przewiduje się, aby realizacja ustaleń projektu dokumentu miała wpływ na poziom emisji hałasu przekraczający dopuszczalne wartości dla terenów chronionych akustycznie; ustalenia projektu planu nie dopuszczają możliwości realizacji inwestycji stanowiących uciążliwe (ponadnormatywne) źródła hałasu poza granice terenów inwestycyjnych; czasowe uciążliwości hałasowe wystąpią z pewnością na etapie realizacji wszelkich prac inwestycyjnych;
 - emitowaniem pól elektromagnetycznych – projekt planu wprowadza możliwość realizacji infrastruktury elektroenergetycznej oraz instalacji farmy fotowoltaicznej, będących źródłem promieniowania elektromagnetycznego – zasady zagospodarowania terenów, obszary ochronne oraz wyznaczone strefy techniczne od linii elektroenergetycznych powinny w dostatecznym stopniu zabezpieczyć ludzi przed szkodliwym polem elektroenergetycznym;
 - likwidacją roślinności – ustalenia projektu planu powodują likwidację zbiorowisk roślinności w obrębie zabudowy; na etapie funkcjonowania zabudowy wprowadzone zostaną nowe gatunki; pozytywne ustalenia dotyczą zachowania pasów zieleni izolującej tereny inwestycyjne od rowu melioracyjnego, rzeki Wojsławki oraz utrzymanie dominującej funkcji przyrodniczej w sąsiedztwie zbiornika wodnego (teren 1WS-ZP i 2U-ZP);
 - pogorszeniem warunków dla świata zwierząt – likwidacja mikrofauny w fazie prowadzonych robót ziemnych, ograniczenie swobodnej migracji dużych zwierząt na obszarach lokalizacji farm fotowoltaicznych;

➤ pogorszenie walorów krajobrazowych – dotyczyć będzie głównie realizacji farm fotowoltaicznych lokalizowanych w otwartym krajobrazie pól uprawnych.

Mając na uwadze stan środowiska, położenie terenów objętych analizą, obecny sposób zainwestowania terenów, stwierdza się, że zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym, będące efektem realizacji ustaleń projektu zmiany planu, będą miały charakter negatywny lecz nie spowodują znaczącego negatywnego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska.

W przypadku zabudowy produkcyjnej, usługowej, zagrodowej - nastąpi kumulacja z istniejącą w sąsiedztwie zabudową w poborze wody, zrzucie oczyszczonych ścieków, emisji zanieczyszczeń do powietrza. Rozwój nowej zabudowy w sąsiedztwie istniejących struktur powodować będzie zwiększone przesuszanie gruntów rolniczych w ich najbliższym otoczeniu.

Zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym na obszarze objętym ustaleniami projektu planu nie będą generowały dalekosiężnych, wykraczających poza granice Polski, oddziaływań na środowisko. Zgodnie z *Konwencją o ocenach oddziaływania na środowisko* w kontekście transgranicznym oraz z *art. 104-117 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie (...)* nie zachodzą przesłanki do przeprowadzenia transgranicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Projekt planu zakazuje lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu, funkcjonowanie Systemu Przyrodniczego Gminy nie będzie znacząco zmodyfikowane. Nowe tereny inwestycyjne dotyczą głównie terenów położonych w sąsiedztwie terenów zurbanizowanych, poza SPG. Wyjątek stanowią tereny farm fotowoltaicznych, zlokalizowane również w granicach ponadlokalnych korytarzy ekologicznych, w otoczeniu otwartych terenów rolniczych. Nie przewiduje się jednak, żeby miały one znaczący negatywny wpływ na ciągłość obszarów o dominujących funkcjach przyrodniczych. Użytkowanie terenu w momencie wybudowania elektrowni fotowoltaicznej nie ulegnie zmianie, dalej to będzie teren biologicznie czynny. Po zabudowaniu powierzchni panelami i związanym z tym zacienieniem części powierzchni oraz porośnięciu powierzchni roślinnością można spodziewać się wzrostu atrakcyjności terenu dla płazów. Teren planowanej instalacji będzie mógł być swobodnie penetrowany przez płazy, gady i małe ssaki, gdyż dla tego typu inwestycji praktykuje się zachowanie przestrzeni w ogrodzeniu pomiędzy powierzchnią gruntu, a dolną krawędzią siatki ogrodzeniowej. Dzięki konstrukcji ogrodzenia, które nie będzie wkopane w ziemię, pomimo realizacji zamierzenia inwestycyjnego, w dalszym ciągu możliwa będzie migracja drobnych organizmów przez teren inwestycji. Ponadto elektrownie słoneczne nie zawierają żadnych ruchomych elementów, które mogłyby powodować śmiertelność zwierząt, a pod panelami w dalszym ciągu możliwe będą lęgi ptaków. Dzięki zastosowaniu nowych technologii, w tym paneli z powłoką antyrefleksyjną, nie wystąpi zjawisko tzw. efektu olśnienia ptaków, nie wystąpi więc negatywny wpływ na ich szlaki migracji.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana była równolegle z projektem planu, dlatego też plan zawiera już ustalenia mające na celu ograniczenie negatywnych oddziaływań na środowisko, uwzględniające stan i jakość środowiska terenów objętych zmianą, jak również całego obszaru gminy Wojsławice.

Dodatkowo rekomenduje się działania mające na celu minimalizację negatywnych oddziaływań:

- zminimalizowanie emisji pyłów i gazów przez podstawowy system ogrzewania obiektów oparty na grupowych i indywidualnych źródłach ciepła z zastosowaniem proekologicznych paliw, w tym odnawialne źródła energii oraz gaz ziemny;
- oszczędne gospodarowanie przestrzenią – zachowanie maksymalnych wskaźników powierzchni biologicznie czynnych terenów, umożliwiającą również infiltrację wód opadowych na terenach działek budowlanych;
- wykorzystywanie w realizacji obiektów nowoczesnych technologii;
- wyposażenie terenów w infrastrukturę wodno-ściekową – zastosowanie indywidualnych zbiorników na nieczystości ciekłe i przydomowych oczyszczalni ścieków wyłącznie w przypadkach braku możliwości technicznych i ekonomicznych na podłączenie do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej;
- zapewnienie odpowiedniej gospodarki odpadami;
- odpowiednie przygotowanie miejsc postojowych na terenach usługowych i produkcyjnych – zabezpieczonych przed wyciekami substancji ropopochodnych z samochodów i szybkie reagowanie w przypadku zaistniałych awarii;
- właściwe gromadzenie odchodów zwierzęcych na terenach zabudowy zagrodowej, w przypadku prowadzonej działalności hodowlanej;
 - ochrona płazów i innych drobnych zwierząt podczas układania podziemnej kablowej linii energetycznej na terenach farm fotowoltaicznych poprzez codzienne kontrole wykopów przed podjęciem prac oraz dodatkowo bezpośrednio przed ich zasypaniem;
 - zaprojektowanie ogrodzeń farm fotowoltaicznych umożliwiającą swobodne przemieszczanie się przez teren elektrowni płazów, gadów i małych ssaków;
 - utrzymanie terenu elektrowni jako łąki użytkowanej ekstensywnie – zakaz stosowania środków chemicznych roślinobójczych.

Dla przyjętych w projekcie planu rozwiązań nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych. Proponowane ustalenia zostały dostosowane do istniejących uwarunkowań, jak również do zaistniałych potrzeb społeczeństwa i ściśle określonych celów, które wynikają z wniosków mieszkańców gminy, inwestorów i samorządu gminy. Na przyjęte rozwiązania wpływ miały także uwarunkowania wynikające z istniejącego stanu zagospodarowania terenów oraz ustaleń dokumentów wyższego rzędu.

Wpływ realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania na środowisko przyrodnicze monitorowany będzie w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska, którego zasady funkcjonowania określone są w ustawie Prawo ochrony środowiska. W przypadku realizacji przedsięwzięć zaliczonych do kategorii „mogących znacząco oddziaływać na środowisko”, dopuszczonych ustaleniami projektu planu, zakres i częstotliwość prowadzonego monitoringu, zgodnie z wymogami przepisów odrębnych, powinien wynikać z ustaleń decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji.

System monitorowania zmian zachodzących w omawianej przestrzeni opierać się powinien na okresowej ocenie przeglądu i rejestracji zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, którego obowiązek przeprowadzenia wynika z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

AKTY PRAWNE

1. Dyrektywa 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko;
2. Dyrektywa 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu;
3. Dyrektywa 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko;
4. Dyrektywa Rady Europy w sprawie ochrony dziko żyjących ptaków (2009/147/EW);
5. Dyrektywa Rady Europy w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (92/43/EWG);
6. Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138);
7. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2021 poz. 1576);
8. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14.06.2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tj. Dz. U. 2014, poz. 112);
9. Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzeniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzeniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. 2019 poz. 1311);
10. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 października 2019 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2019 poz. 1931);
11. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U z 2014 r., poz. 1409);
12. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U z 2022 r. poz. 2380);
13. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów (Dz. U. 2019 poz. 2448);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie rodzajów działań naprawczych (Dz. U. 2016 poz. 1396);
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 czerwca 2018 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. 2018 poz. 1119);
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 poz. 1395);
17. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019 poz. 1839, z późn. zm.);
18. Rozporządzenie Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25 kwietnia 2012 roku w sprawie ustalania geotechnicznych warunków posadawiania obiektów budowlanych (Dz. U. 2012, poz. 463);

19. Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r. Nr 52, poz. 315);
20. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. 2023 poz. 977, z późn. zm.);
21. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1094, z późn. zm.);
22. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2022, poz. 2556, z późn. zm.);
23. Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1478, z późn. zm.);
24. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1587, z późn. zm.);
25. Ustawa z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (t.j. Dz. U. 2020 poz. 2187);
26. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1336, z późn. zm.);
27. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. 2022 poz. 840, z późn. zm.);
28. Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t.j. Dz. U. 2023 poz. 1356, z późn. zm.);
29. Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2022 poz. 2409, z późn. zm.);
30. Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (t.j. Dz. U. 2023 poz. 537, z późn. zm.).

BIBLIOGRAFIA

1. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz. U. 2023 poz. 300);
2. Decyzja Parlamentu Europejskiego i Radu (UE) 2022/591 z dnia 6 kwietnia 2022 roku w sprawie ogólnego unijnego programu działań w zakresie środowiska do 2030 roku - Ósmy Program działań Unii Europejskiej na rzecz środowiska do roku 2030;
3. Polityka ekologiczna państwa 2030, Ministerstwo Środowiska, 2019;
4. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030, Ministerstwo Aktywów Państwowych, 2019;
5. Polityka energetyczna Polski do 2040, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, 2021r.;
6. Ekofizjografia opracowana dla Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, BPP Lublin 2015;
7. Europejska Konwencja Krajobrazowa, 2005;
8. Geografia Regionalna Polski, Kondracki J., PWN, Warszawa, 1978;
9. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 r., Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Warszawa 2011;
10. Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Konwencja Berneńska);
11. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska);
12. Konwencja o różnorodności biologicznej;
13. Mapa hydrograficzna Polski, Wytyczne techniczne GIS, Główny Urząd Geodezji i Kartografii, Warszawa 2005;
14. Założenia do opracowania planu zadań ochronnych specjalnego obszaru ochrony siedlisk Natura 2000 Putnowice PLH060074;

15. Regionalizacja klimatyczna A. Wosia, 1999;
16. „Regiony fizyczno–geograficzne Polski”, Kondracki, 2002 r.;
17. Mapa geośrodowiskowa Polski;
18. Ocena jakości powietrza w województwie lubelskim roku, WIOS;
19. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego – Lublin 2015;
20. Opracowanie ekofizjograficzne do Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego, Biuro Planowania Przestrzennego w Lublinie;
21. Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 (z perspektywą do roku 2030), Zarząd Województwa Lubelskiego, Lublin 2013;
22. Strategia Rozwoju Powiatu Chełmskiego na lata 2008-2015 do roku 2020;
23. Program ochrony środowiska województwa lubelskiego na lata 2020 - 2023 z perspektywą do roku 2027 – Lublin 2020;
24. Projekt uchwały w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w obrębach ewidencyjnych Wojsławice, Huta, Turowiec, Putnowice Wielkie, Majdan Ostrowski i Kukawka;
25. Projekt uchwały Nr XLIX/241/2022 Rady Gminy Wojsławice z dnia 28 grudnia 2022 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wojsławice w zakresie lokalizacji terenów produkcji i usług oraz elektrowni fotowoltaicznych o mocy powyżej 500 kW;
26. Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla trzech obszarów: obręb Turowiec – dz. 44/1 obręb Majdan Ostrowski – dz. 651, 652, obręb Nowy Majdan – dz. 13/2, 521/2, 525/2, 527, 53;
27. Uchwała Nr XLIV/645/2018 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 8 października 2018r. w sprawie Grabowiecko – Strzeleckiego Obszaru Chronionego Krajobrazu
28. Uchwała Nr XXII/131/2020 Rady Gminy Wojsławice z dnia 30 października 2020 roku w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Wojsławice
29. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Wojsławice na lata 201 – 2020 z perspektywą do roku 2030;
30. Uchwała Nr XVI/225/2022 Rady Gminy Wojsławice w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Opieki Nad Zabytkami na lata 2022-2025 dla Gminy Wojsławice;
31. Przedsięwzięcia o priorytetowym znaczeniu dla realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.);
32. Raporty o stanie środowiska województwa lubelskiego, Inspekcja Ochrony Środowiska, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Lublinie;
33. Roślinność potencjalna <https://www.igipz.pan.pl>;
34. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych do zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2013;
35. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojsławice, 2022;
36. Prognoza oddziaływania na środowisko projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wojsławice, 2021;
37. System monitoringu suszy rolniczej.